

PROTOKOLL

for

møte i Omsetningsrådet

fredag 12. april 2019 kl. 08:00

i

Landbruksdirektoratet

Møtet ble hevet kl. 11:00

Til stede:	Björg Tørresdal, Vibeke Andersen, Ann-Elise Hildebrandt (vara for Jan-Egil Pedersen), Bjørn-Ole Juul-Hansen, Trine Hasvang Vaag (fra og med sak 29/19), Trond Reierstad, Anne Jødahl Skuterud, Lars Petter Bartnes, Kjersti Hoff, Sigrid Helland og Kristin Taraldsrud Hoff.
Forfall:	Jan-Egil Pedersen, Sigrid Helland og Vibeke Andersen (vara kunne heller ikke stille).
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Elsebeth Hoel, Jørn Rolfsen, Lise Wirstad Dynna, Anders Leine, Mari Vengnes, Siv Heia Uldal, Hans Peder Hvide Bang, Amalie Skau Jakobsen, Lars Folland, Sara Ege Grindaker og Ida Louise Bjønness.

Det ble avslutningsvis orientert om fakturen i september til Troms og Finnmark. Hvert medlem bestiller flybilletter selv.

Saksliste

028/19	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	3
029/19	Godkjenning av protokoll fra forrige møte.....	5
030/19	Orientering fra markedsregulator.....	7
031/19	Fremleggelse av rapport fra arbeidsgruppe jus.....	9
032/19	Regnskap 2018 - Opplysningskontoret for brød og korn.....	11
033/19	Melk - Regnskap 2018 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS og Norsk Gardsost.....	14
034/19	Grønt - oppgave og regnskap for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak 2018.....	25

035/19	Regnskap for 2018 fra Matmerk over bruk av midler fra omsetningsavgiften til generisk markedsføring av økologisk mat.....	33
036/19	Regnskap for 2018 fra Matmerk over bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av den nasjonale merkeordningen Nyt Norge.....	38
037/19	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Regnskap for faglige tiltak 2018 (Animalia).....	43
038/19	Melk - Regnskap 2018 for faglige tiltak i melkesektoren.....	54
039/19	Pelsdyr - Regnskap 2018 for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.....	61
040/19	Melk - Regnskap 2018 over Tines administrasjonsgodtgjørelse.....	64
041/19	Kjøtt og egg - Regnskap for Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2018.....	67
042/19	Kjøtt - regnskap for tiltaket kompensasjon ved slakting av lett gris i 2018.....	71
043/19	Kjøtt - regnskap for salg av sauekjøtt fra reguleringslager til redusert pris.....	73
044/19	Delegerte saker - rapportering til Omsetningsrådet i møte 12. april 2019.....	75
045/19	Opplysningsvirksomheten i landbruket - innspill til jordbrukets avtaleparter.....	78
046/19	Omsetningsrådets arbeid - oppfølging av arbeidsgruppe kjøtt og egg om dobbel mottaksplikt.....	80
047/19	Omsetningsrådets arbeid: Rapport fra arbeidsgruppe for Gjennomgang av sektorvise oppgaver i melkesektoren.....	85
048/19	Kjøtt - Søknad om forhåndsgodkjenning av salg av sauekjøtt fra reguleringslager.....	93

Saksnr.: 028/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 19/20931-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter ble sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer.
Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Saksnr.: 029/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saksnr.: 19/20931-2

Møtebehandling

Kristin Taraldsrud Hoff fremmet to protokolltilførsler til sakene 015/19 og 016/19 fra Omsetningsrådets møte 21. mars 2019. Protokolltilførslene er tatt inn i protokollen av 21. mars.

Sak 015/19:

«Kristin Taraldsrud Hoff presiserer at det ikke har vært noen diskusjon i jusgruppa om hvordan mandatet var å forstå. Kristin Taraldsrud Hoff mener derfor det var galt av Landbruksdirektoratet å påstå dette i saksframlegget, og at Landbruksdirektoratet burde dementert eller fjernet sin usanne påstand.»

Sak 016/19:

«Saken ble utsatt og følgelig ikke realitetsbehandlet 21.03.19. Kristin Taraldsrud Hoff presiserte likevel at saken var galt fremstilt ved at det ble hevdet at hun har ønsket at saksframlegget ikke skal følge protokollen. Det stemmer ikke at dette har vært forslagsstillers ønske. Beklageligvis ble det protokollert slik etter møtet 26.11.18 da Kristin Taraldsrud Hoff fremmet ønske om å få en slik sak til rådet, men feilen i protokollen ble dessverre ikke oppdaget da denne ble godkjent. Kristin Taraldsrud Hoff mener at protokollen fra møtet 21.03.19 burde gjenspeile den presiseringen hun ga i møtet om sakens feilaktige fremstilling.»

Med tillegget over ble protokollen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokollen fra møtet 21. mars 2019 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har kommet merknader til utsendt protokoll, som tas opp i møte.

Saksnr.: 030/19	Sektor: Kjøtt, egg, korn og melk	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saksnr.: 19/20931-3

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak:

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt en kort orientering fra markedsregulatorene:

- Korn Anne Jødahl Skuterud
- Kjøtt og egg Trine Hasvang Vaag
- Melk Trond Reierstad

Presentasjonen fra Trine Hasvang Vaag er lagt ut på Jottacloud. De to andre orienteringene ble kun gitt muntlig.

Saksnr.: 031/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Fremleggelse av rapport fra arbeidsgruppe jus	Saksnr.: 19/20835-2

Beskrivelse

Med bakgrunn i mandat gitt av Omsetningsrådet i møtet 14. desember 2017 og spesifisering av oppgaver og arbeidsmåte i Omsetningsrådets møte 8. februar 2018 (sak 8/18), har arbeidsgruppe jus levert sin rapport til sekretariatet 1. april 2019. Rapporten er sendt til rådets medlemmer 2. april 2019. Rapporten legges med dette frem for Omsetningsrådet. Sekretariatet vil gi sin innstilling til rådet når det gjelder denne rapporten i møtet 9. mai 2019.

Hjemmel**Forutsetninger****Vedlegg****Møtebehandling**

Leder av Omsetningsrådet, Bjørg Tørresdal, informerte om at rapporten med tittel «Omsetningsrådet i markedsreguleringen, konkurransevridding og transparens (foreløpig versjon)» avlagt av arbeidsgruppe jus er en endelig rapport.

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar rapporten «Omsetningsrådet i markedsreguleringen, konkurransevridding og transparens» (foreløpig versjon) til orientering.

Fremleggelse av rapport fra arbeidsgruppe jus

Rapporten fra arbeidsgruppe jus er unntatt offentlighet, jfr. offentlighetsloven § 14.1, og derfor er innholdet i innstillingen som omhandler rapporten og vurderingen fra Omsetningsrådets sekretariat ikke gjengitt i protokollen.

Saksnr.: 032/19	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Regnskap 2018 - Opplysningskontoret for brød og korn	Saksnr.: 17/64337-13

Beskrivelse

Norske Felleskjøp har lagt fram regnskap for Opplysningskontoret for brød og korn for 2018. Årsregnskapet viser et positivt resultat på 258 kroner. Regnskapet er godkjent av styret for Opplysningskontoret 8. februar 2019 og av Norske Felleskjøps styre 6. mars 2019. Revisor har avgitt en ren beretning.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11.

Forutsetninger

Det legges til grunn at egenkapitalkravet må innfris i løpet av 2019.

Vedlegg

Brev fra Norske Felleskjøp av 6. mars 2019 med følgende vedlegg: Årsregnskap med styret sin årsberetning for 2018, Spesifikasjon av poster for Landbruksdirektoratet, Erklæring fra revisor av 18. februar 2019.

Brev fra Norske Felleskjøp av 13. mars 2019 med følgende vedlegg: Opplysningskontoret for brød og korn – Nærmere om budsjett og regnskap for 2018

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet til Opplysningskontoret for brød og korn for 2018 godkjennes, og 1 333 333 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift korn til Norske Felleskjøp.

Regnskap 2018 - Opplysningskontoret for brød og korn

I brev av 6. mars 2019 legger Norske Felleskjøp (NFK) fram regnskap for Opplysningskontoret for brød og korn (OBK) for 2018. Regnskapet er godkjent av styret i OBK 8. februar 2019 og av NFKs styre 6. mars 2019.

Revisor har avgitt en ren beretning som bekrefter at regnskapet er avgitt i samsvar med lover og forskrifter og gir et rettviseende bilde av OBKs finansielle stilling pr. 31. desember 2018.

I brev av 13. mars 2019 redegjør (NFK) om årsaken til avviket på 189 683 kroner, mellom vedtatt budsjett og disponible midler.

OBK Budsjett og regnskap for 2018 (tall i kroner)

Kostnader	Budsjett	Regnskap	Avvik	Avvik prosent
Personal og drift	1 650 000	1 682 667	32 667	2,0
Markedsaktiviteter	1 016 666	1 173 424	156 758	15,4
Netto finans	0	258	-258	
Totalt	2 666 666	2 856 349	189 683	7,11

Nøkkeltall, prosent

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Regnskap 2018
Personal og drift	59	62	59
Markedsaktiviteter	41	38	41
Totalt	100	100	100

Økonomi

Budsjettet for 2018 på 2 666 666 kroner er godkjent av Omsetningsrådet. Av totalt budsjett har Omsetningsrådet tildelt inntil 1 333 333 kroner fra fondet for omsetningsavgift korn.

Øvrige driftsmidler fordeler seg på følgende måte :

	Tilskudd/bidrag i kroner
Norgesmøllene AS	333 333
BKLF	266 666
GUMB ¹	900 000
Salg av inventar	22 900
	1 522 899

¹GUMB er en forkortelse for Gomanbakeriene, United Bakeries, Mesterbakeren og Bakehuset.

Dette er 189 566 kroner høyere enn det som er grunnlaget for budsjett for 2018 sak 086/17 behandlet 14. desember 2017. Som det framgår av saksframstillingen til denne saken, ønsket BKLF å selge seg ned, og av den grunn trakk de seg fra sine økonomiske forpliktelser. I ettertid har BKLF bidratt med totalt 266 666 kroner, en økning på 166 666 kroner utover det som er budsjettet. Videre ble en del inventar solgt som en følge av samlokalisering med Opplysningskontoret for egg og kjøtt. Dette gav et positivt bidrag på kroner 22 900. Disse midlene har blitt lagt til totalbudsjettet til OBK i 2018 og blitt benyttet til markedsaktiviteter.

Regnskapet samsvarer med dette.

Etter søknad er OBK gitt skattefritak f.o.m. 2011, begrunnet med at virksomheten ikke har erverv som formål.

OBKs egenkapital skal ifølge vedtektene være 100 000 kroner. I NFKs styrevedtak av 6. mars 2019 der regnskapet godkjennes, blir egenkapitalen redusert med kroner 25 000, fordi OBK eier 50 av egne aksjer, ref. Note 4 – Egenkapital. Det forutsettes videre at driftsresultatet på 258 kroner blir lagt til egenkapitalen i selskapet. Dette resulterer i en egenkapital pr. 31. desember 2018 på 92 759 kroner.

Landbruksdirektoratets vurdering

Av vedlagte årsberetning går det fram at styret for OBK mener at årsregnskapet for 2018 gir et korrekt bilde av driften ved OBK.

Driftsresultatet for 2018 viser et regnskap i balanse, og med kostnader til personal tilnærmet som budsjettet. Driften ble redusert grunnet at BKLF trakk seg fra sine økonomiske forpliktelser i 2018. Når de likevel økte sitt bidrag med 166 666 kroner utover det som budsjett 2018 tok utgangspunkt i, er aktivitetene tilpasset dette.

Egenkapitalen er pr. 31. desember 2018 på kroner 92 759. Som en ytterligere konsekvens av at BKLF trakk seg som aksjonær overtok OBK deler av aksjene til BKLF, tilsvarende 25 % av aksjene. Dette er det gjort rede for i sak 086/17. Dette medfører at aksjekapitalen ble redusert tilsvarende verdien av aksjene som OBK har overtatt, som utgjør 25 000 kroner.

Foruten at årets overskudd på 258 kroner er forslått overført til egenkapitalen, har tidligere års mindre overskudd blitt overført til styrking av egenkapitalen. Samlet medfører dette at egenkapitalen kun er 7 241 kroner under kravet i vedtektene. Avviket er godkjent av revisor uten merknader. Landbruksdirektoratet innstiller derfor på at regnskapet godkjennes og at årets positive driftsoverskudd kan føres til styrking av egenkapitalen. Det legges til grunn at egenkapitalkravet må innfris i løpet av 2019.

Saksnr.: 033/19	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Melk - Regnskap 2018 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS og Norsk Gardsost	Saksnr.: 16/61266-30

Beskrivelse

Tine SA legger frem regnskap for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM) for 2018. Årsregnskapet viser et overskudd på 0 kroner. Regnskapet over anvendelse av midler bevilget av Omsetningsrådet viser et forbruk på 20 997 641 kroner, et underforbruk på 2 359 kroner sammenlignet med budsjett. Regnskapet er godkjent av styret i OFM 15. februar 2019. Regnskapet behandles av styret i Tine SA 9. april 2019. Regnskapet til OFM er revisorattestert.

I tillegg legger OFM frem regnskapet for Norsk Gardsosts bevilgning for 2018. Regnskapet fra Norsk Gardsost godkjennes delvis. Landbruksdirektoratet innstiller på at 16 796 kroner kan godkjennes, mens 183 204 kroner av omsøkte midler ikke er benyttet i tråd med forutsetningene fra Omsetningsrådets vedtak av 11. september 2018, jf. sak 78/18. Det ble i vedtaket forutsatt at midlene ble brukt til dekning av Norsk Gardsosts varekostnad ved deltagelse i Bergen Matfestival og i World Cheese Awards.

Hjemmel

Retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22.10.2008 med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Tine SA av 5. mars 2019.

Årsrapportering for Opplysningskontoret for meieriprodukter (melk.no) for 2018, avgitt 28. februar 2019.

Årsregnskap 2018 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (melk.no) AS, avgitt 15. februar 2019.

Revisors beretning - Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet til Opplysningskontoret for meieriprodukter, avgitt 25. februar 2019.

Revidert budsjett 2018 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (melk.no)

Prosjektregnskap for Opplysningskontoret for meieriprodukter (melk.no) 2018

Norsk Gardsost – Resultatregnskap for World Cheese Awards 2018,

Brev fra Norsk Gardsost av 8. februar 2019.

Hanen – Resultatregnskap for World Cheese Awards 2018

Forslag til vedtak

1. Regnskapet for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS for 2018 godkjennes, og 20 997 641 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.
2. Regnskapet for Norsk Gardsosts bruk av omsetningsmidler til World

Cheese Award for 2018 godkjennes delvis, og 16 796 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.

Møtebehandling

Sekretariatet orienterte om konsernstyret i Tine SA fattet følgende vedtak tirsdag 9. april vedrørende opplysningsvirksomheten i 2018:

1. «Konsernstyret er forelagt årsmelding og regnskap for 2018 for Opplysningskontoret for Meieriprodukter AS og finner at midlene er brukt i henhold til selskapets formål og innenfor tildelte rammer.
2. Konsernstyret innstiller på at Omsetningsrådet godkjenner bruken av omsetningsmidler på kr 200 000 fra Norsk Gardsost. WCA-arrangementet var svært vellykket og mener at midlene har bidratt til å fremme norske meieriprodukter på en positiv måte overfor både nordmenn og utlendinger.»

Videre har leder av Melk.no sendt en beklagelse til Landbruksdirektoratet vedrørende det Melk.no skrev om at de ikke hadde sett søknaden fra Norsk Gardsost om omdisponering av midler. Mail mottatt 10. april 2019.

Kjersti Hoff fremmet nytt forslag til nytt punkt to: «Regnskapet for Norsk Gardsosts bruk av omsetningsmidler til World Cheese Award for 2018 godkjennes og kr. 200 000 utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA. Omsetningsrådet påpeker for Tine SA og Norsk Gardsost at senere utbetalinger fra fondet må kunne føres direkte tilbake til det det er omsøkt midler til.»

Punkt 1 ble enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling. Ved alternativ votering til punkt to mellom sekretariatets forslag og Kjersti Hoffs forslag, ble Hoffs forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Regnskapet for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS for 2018 godkjennes, og 20 997 641 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.
2. Regnskapet for Norsk Gardsosts bruk av omsetningsmidler til World Cheese Award for 2018 godkjennes og kr. 200 000 utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA. Omsetningsrådet påpeker for Tine SA og Norsk Gardsost at senere utbetalinger fra fondet må kunne føres direkte tilbake til det det er omsøkt midler til.

Melk - Regnskap 2018 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS og Norsk Gardsost

I brev datert 5. mars 2019 sender Tine SA årsrapport og regnskap for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM) for 2018. Disse er behandlet og godkjent av styret i OFM 15. februar 2019. Årsrapport og regnskap 2018 behandles av konsernstyret i Tine SA 9. april 2019. Vurderingen av opplysningsvirksomheten omfatter også det OFM har fått som oppdrag vedrørende regnskapet angående Norsk Gardsost.

OFM har i 2018 fått tildelt en ramme på inntil 21 000 000 kroner, jf. sak 85/17 behandlet i Omsetningsrådets møte 14. desember 2017. I tillegg godkjente Omsetningsrådet i samme sak at inntil 200 000 kroner kunne anvendes til finansiering av Norsk Gardsosts NM-arrangement i håndverksforedelede meieriprodukter. I Omsetningsrådets møte 11. september 2018 ble bevilgningen til Norsk Gardsost endret til å gjelde delvis dekning av Norsk Gardsosts varekostnad ved deltagelse i Bergen Matfestival og i World Cheese Awards, jf. sak 78/18.

Om regnskapet til OFM

I henhold til årsregnskapet for 2018 for OFM var resultatet av driften etter skatt på 0 kroner.

Balansen per 31. desember 2018 viser at selskapets eiendeler er verdsatt til 3 780 818 kroner og at gjelden er verdsatt til 3 680 488 kroner. Dette gir en egenkapital på totalt 100 330 kroner, hvorav 100 000 kroner er innskutt egenkapital og 330 kroner er opptjent egenkapital. I note 1 til regnskapet har OFM regnskapsført en tilleggsinntekt på 5 000 kroner. Dette gjelder en inntekt fra Matmerk for bruk av Melk.no oppskrifter.

I rapporteringen fra OFM for 2018 presenteres prosjektregnskapet for 2018. Prosjektregnskapet viser kostnadene fordelt på hovedkategoriene personal/drift og markedsaktiviteter, jf. tabellen nedenfor. Tabellen viser også tilsvarende tall for 2017 (jf. Omsetningsrådets behandling av regnskap 2017 16. april 2018, sak 19/18) og budsjett 2018 (jf. Omsetningsrådets vedtak om budsjett 2018 av 14. desember 2017, sak 86/17).

Prosjektregnskap 2017, budsjett og regnskap, samt avvik fra budsjett i 2018

	2017		2018		
	Regnskap (kr)	Budsjett (kr)	Regnskap (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Personal og drift	13 106 690	10 996 000	11 016 315	- 20 315	-0,18
Markedsaktiviteter	16 507 195	10 004 000	9 981 326	22 674	0,23
Totale prosjektkostnader	29 613 885	21 000 000	20 997 641	2 359	0,01

Budsjettrammen var i 2018 8,6 mill. kroner lavere enn regnskap 2017. Budsjettallene for markedsaktiviteter og totale prosjektkostnader samsvarer ikke med budsjett som ble lagt fram i møte i Omsetningsrådet 14. desember 2017, jf. OR-sak 85/17. Dette kommer av at Omsetningsrådet vedtok et budsjett for OFM for 2018 hvor 21 mill. kroner skulle finansieres av omsetningsmidler, mens det i tillegg ble forutsatt finansiering fra meieriindustrien på 4 mill. kroner. Industrifinansieringen ble imidlertid ikke gjennomført, slik at OFMs totale budsjett endte opp på 21 mill. kroner. Prosjektregnskapet til OFM viser at de totale kostnadene til personal/drift og markedsaktiviteter var på 20 997 641 kroner i 2018, noe som er 2 359 kroner lavere enn budsjettrammen.

Nøkkeltall i prosent, prosjektrengskap 2017, budsjett og prosjektrengskap 2018

	2017	2018	
	Regnskap	Budsjett	Regnskap
Personal og drift	44 %	52 %	52 %
Markedsaktiviteter	56 %	48 %	48 %

Kostnadene til personal/drift utgjorde 52 prosent av prosjektkostnadene, jf. tabellen over. I 2017 var nivået 44 prosent. Tilsvarende utgjorde kostnader til markedsaktiviteter 48 prosent i 2018 og 56 prosent i 2017. Etter reduksjonen i budsjettet for 2018 har OFM brukt en større andel av midlene til personal/drift enn tidligere.

Tabellen nedenfor viser en detaljert oversikt over budsjett og prosjektrengskap for 2018. Til sammenligning vises også prosjektrengskapstall for 2017.

	2017	2018			
	Regnskap (kr)	Budsjett (kr)	Regnskap (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Personalkostnader	10 302 618	8 500 000	8 746 970	- 246 970	-2,9
Driftskostnader	2 804 072	2 496 000	2 269 344	226 656	9,1
Sum personal/drift	13 106 690	10 996 000	11 016 315	- 20 315	-0,2
Innhold	4 446 682	904 000	650 128	253 872	28,1
Kommunikasjon	9 436 313	7 339 000	7 329 160	9 840	0,1
Myndighet/prinsipal	841 455	661 000	708 708	- 47 708	-7,2
Medarbeider/ledelse	471 896	315 000	338 856	- 23 856	-7,6
Innsikt og strategi	1 310 849	785 000	954 475	- 169 475	-21,6
Sum markedsaktiviteter	16 507 195	10 004 000	9 981 326	22 674	0,2
Totalt	29 613 885	21 000 000	20 997 641	2 359	0,0

Drift og personal

Det er benyttet 20 315 kroner mer enn budsjett til personal- og driftskostnader. Personalkostnadene er 246 970 kroner (2,9 prosent) høyere enn budsjettet, noe som har sammenheng med at 2018 har vært et år med nedbemanninger. Overskridelsene skyldes hovedsakelig ekstraordinære kostnader i forbindelse med nedbemanningsprosessen, samt at feriepenger var for lavt budsjettet. Ved inngangen til 2018 var det 12 ansatte i OFM, mens det ved inngangen til 2019 var 8 ansatte. Totalt sett har OFM hatt 9,35 årsverk gjennom året.

Andre driftskostnader ble 226 656 kroner lavere enn budsjett. Flere av budsjettpostene ligger under budsjett. Dette gjelder både husleie/felleskostnader, telefon, møter/kurs/reiser/medlemsskapskostnader, regnskap/revisjon, IT drift og utstyr, fakturautsendelse og inventar/vedlikehold. Av driftskostnader som ble høyere enn budsjett er juridisk bistand i forbindelse med nedbemanning og kostnader til trykking. Når det gjelder økte kostnader til trykking har dette sammenheng med revidert logo.

Markedsaktiviteter

Det har totalt blitt benyttet 22 674 kroner (0,2 prosent) mindre enn budsjettet på markedsaktiviteter, slik at markedskostnadene endte omtrent på budsjett. Det er imidlertid gjort en del omfordelinger mellom de ulike undergruppene.

Innhold. Totalt er det brukt omlag 250 000 kroner (28,1 prosent) mindre enn budsjettet på posten innhold. Dette skyldes at det ble brukt mindre på utviklings- og produksjonskostnader enn budsjettet. Blant annet var det budsjettet med utvikling av egne videoer som ikke ble produsert på grunn av ressursituasjonen. En del andre innkjøp av eksterne tjenester ble også kuttet.

Kommunikasjon. Kommunikasjon endte omtrent på budsjettet, avviket var på i underkant av 10 000 kroner (0,1 prosent). Det ble brukt noe mer midler til medie- og reklamekjøp enn budsjettet blant annet fordi TV-reklame ble inkludert i hovedkampanjen #vanligmaterbranok. Reklamemidlene ellers har gått til kjøp av søkeord, annonsering i sosiale medier, Youtube, nettannonsering samt redaksjonelt samarbeid. Også distribusjonskostnadene ble høyere enn budsjettet, fordi OFM sender ut en del brosjyremateriell på bestilling fra lager. Overskridelsene ble hentet inn ved redusert bruk av midler til innkjøp av PR-tjenester og kostnader til nettstedet melk.no.

Myndighet/prinsipal/skole. Totalt er det brukt i underkant av 50 000 kroner (7,2 prosent) mer enn budsjettet til myndighet/prinsipal/skole. Årsaken er blant annet at reisekostnader til internasjonale møter/konferanser og kostnader til undervisning ble dyrere enn budsjett. Samtidig ble kun halvparten av budsjetterte midler til rådgivning benyttet, mens midler ble kanalisert til arrangementer og møteplasser som helsesøsterkongress og stand under oste-VM.

Medarbeider/ledelse. Det er brukt ca. 23 800 kroner (7,6 prosent) mer enn budsjettet. Dette på grunn av at OFM har gjennomført flere kompetansehevende og miljøskapende aktiviteter enn først planlagt.

Innsikt og strategi. Det er totalt benyttet rundt 170 000 kroner (22 prosent) mer enn i budsjettet. Dette forklares med at det er gjennomført flere undersøkelser enn planlagt. OFM har sammen med de andre opplysningskontorene og Norges sjømatråd gjennomført en større kartlegging av spisevaner og holdninger blant ungdomsskoleelever som bakteppe for satsingen rundt prosjektet *Sunn ungdomsmat*.

Resultater 2018

OFMs formål er å bidra til størst mulig verdiskapning for den melkeproduserende bonden ved å fremme forbruket av norsk melk og norske meieriprodukter.

OFM skriver at 2018 var et gjennomgående noe bedre år for forbruket av meieriprodukter enn det 2017 var. For norskproduserte meieriprodukter var det i 2018 en volumoppgang for 3 av 6 meierikategorier (ost, rømme, smør) og en volumnedgang for de 3 resterende (melk, yoghurt, fløte).

En årlig reduksjon i volum konsummelk er en langsiktig trend. Nedgangen for konsummelk, uten å ta hensyn til import, var på 1,3 prosent fra 2017 til 2018, og utgjorde 5,6 millioner liter. Fra 2016 til 2017 utgjorde nedgangen i overkant av 9 mill. liter av norskprodusert melk.

Når det gjelder yoghurt var det nedgang både i norskprodusert og importert yoghurt i 2018. I følge OFM var nedgangen i norskprodusert yoghurt var på ca. 800 000 kg, og det

var stort sett fruktyoghurt som gikk ned mens yoghurt naturell økte. Andelen import yoghurt utgjorde 12,1 prosent av totalt volum i 2018.

Volumet av norskprodusert ost var i 2018 ca. 400 000 kg høyere enn i 2017, ifølge OFM. Ost uten import økte med 0,1 prosent sammenlignet med 2017. Fra 2016 til 2017 var det en nedgang i forbruket av ost som utgjorde 1,8 mill. kg norskprodusert ost. Videre melder OFM om at volumet av importert ost øker mer enn den norskproduserte og importen nådde «all-time-high» i 2018 med 15,3 prosent av totalt volum.

For rømme og smør økte volumet i 2018 med henholdsvis 1,1 prosent og 2,2 prosent sammenlignet med 2017. Smør hadde den største økningen og har også hatt størst økning over tid. Importandelen for smør er lav og utgjorde i 2018 1,3 prosent av totalt volum. For fløte ble volumet redusert med 1,0 prosent i 2018 i forhold til 2017.

De langsiktige målsetningene går på å måle forbruk av og holdninger til melk og meieriprodukter. OFMs langsiktige målsetninger innen 2020 er følgende:

- Årlig volumøkning i forbruket av norsk produsert melk på +/- 0 %
- Årlig volumøkning i forbruket av norskprodusert yoghurt på + 2 %
- Årlig volumøkning i forbruket av norskprodusert ost på + 2 %
- Andel på 70 prosent som oppfatter melk og meieriprodukter som en naturlig del av sitt kosthold

Per 2018 er det kun den siste målsetningen som er nådd.

De langsiktige målsettingene for OFM om å bidra til å stoppe volumnedgangen av norsk konsummelk og øke volumet av norskprodusert yoghurt og ost med 2 prosent årlig, er ikke oppnådd i 2018.

Ifølge OFM er årsaken til at målet om å stoppe volumnedgangen av norsk konsummelk og å øke volumet av norskprodusert yoghurt og ost med 2 prosent ikke ble nådd, sammensatt. OFM peker på forhold som;

- Forvirring rundt kosthold, dietter og hva som er sunt og usunt. Problemstillinger knyttet til kosthold er et populært tema i tradisjonelle og sosiale medier og blant mange påvirkere, noe som fører til at flere blir usikre på meieriproduktenes plass i deres eget kosthold, og videre til redusert forbruk spesielt blant yngre kvinner.
- Negativt fokus på meieriproduktenes plass i et bærekraftig kosthold i 2018. Dette har vært med på å skape usikkerhet. Et annet tema i 2018 har vært søkelyset på at en bør redusere inntaket av animalske matvarer inkludert meieriprodukter av hensyn til miljøet.
- Sterkere konkurranse fra nye aktører som lanserer nye plantebaserte produkter som markedsføres som alternativer til melk, fløte, smør osv.
- Pris, høyere innovasjonstakt på konkurrerende produkter og økt søkelys på matsvinn har, ifølge OFM, trolig vært medvirkende faktorer for den markedsutviklingen meieriprodukter har hatt i 2018.

Operasjonelle mål for OFM er i større grad nådd enn de langsiktige målene. Målet om organisk rekkevidde på Facebook på 900 000 og målet om organisk engasjementrate på Facebook på 2,6 er begge oppnådd med god margin i 2018.

Målene for nettsiden *melk.no* er et antall brukersesjoner på *melk.no* på totalt 4 800 000,

og antall brukersesjoner til melk.no fra organisk søk på 3 215 000. Resultatet i 2018 ble på 4 572 000 for antall brukersesjoner på melk.no, noe som er på nivå med 2017. Det andre målet ble nådd med 3 268 000.

For nyhetsbrev var målet å øke til 5 000 abonnenter totalt i 2018. Dette ble nådd, og abonnenter totalt var på 7 621 per 31.12.2018.

Målet for fortjente medier i 2018 var 250 positive presseoppslag der melk.no var involvert, og for større pressesaker var målet 10. Det målet ble ikke nådd i 2018, hvor OFM endte på samme nivå som i 2017 (211). Det andre målet ble nådd i 2018.

Hovedaktiviteter gjennom 2018 mot forbruker

OFMs hovedkampanje mot forbruker i 2018 ble kalt #Vanligmaterbranok. Målet med kampanjen er å være en tydelig talsperson og en motstemme til alt stress og forvirring rundt mat i tradisjonelle medier, blogger og sosiale medier. OFM fremhevet at vanlig mat, som melk og meieriprodukter er bra nok for å få i seg de næringsstoffene man trenger. Det er produsert filmer og artikler som hovedelementer i kampanjen, hvor OFM samtidig har fremmet helsemyndighetenes kostråd om 3 porsjoner meieriprodukter daglig. Hovedmålgruppen var kvinner 30 + med barn. Kampanjen oppnådde en dekning på mellom 30 prosent og 40 prosent av målgruppen i løpet av 2018.

OFM har i 2018 fortsatt samarbeidet med Norges største nettsted for gravide «Babyverden». Dette inkluderer artikler på nett og i Babyverdens nyhetsbrev, bannere, nettforum fra Melk.no osv. Dette samarbeidet har gitt OFM god uttelling overfor målgruppen gravide, ammende og småbarnsmødre, blant annet med svært god lesetid på artikler.

I november 2018 deltok OFM med stand på Oste-VM i Bergen, med kåring av Norges nasjonalost – brunosten. Samtidig hadde de en ostekampanje på Facebook og de fikk dekning i tradisjonelle medier. I Bergen var OFM i kontakt med både forbrukere, representanter fra myndigheter, bønder og landbruksorganisasjoner.

I tillegg gjennomførte OFM i 2018 et antall mindre kampanjer med omtale av helsefordeler med melk og meieriprodukter (jod, trening/aktivt liv, lett sommermat, skolestart, og grøt og andre juleoppskrifter). Hovedkanalen for disse kampanjene har primært vært Facebook-annonser.

Hovedaktiviteter gjennom 2018 mot myndigheter og prinsipaler

OFM skriver at følgende aktiviteter rettet mot myndigheter og prinsipaler har vært de viktigste i 2018:

	Fagseminar om næringsstoffene i melk og frokostseminar om jod
	Undervisning på høyskoler for ernærings- og mat og helsestudenter
	Deltakelse i Sunn ungdomsmat/Lag din egen lunsj-reklame
	Høringsinnspill til retningslinjer for mat og måltider i barnehagen, ny folkehelsemelding og læreplan i Mat og helse
	Dialogmøter med helsemyndighetene
	Foredrag og stands på møteplasser som helsesøsterkongressen, jordmordagene og ernæringsseminar
	Dialog med eiere og prinsipaler gjennom ulike faggrupper og i 2018 igangsatte OFM et bærekraftsnettverk med fageksperter fra eiere og

landbrukssektoren ellers Bidratt i arbeidsgrupper og deltatt i og ledet møter i regi av EMF, IDF-Norge, IDF (internasjonalt), GDP og IMP. OMF arrangerte f. eks. IDF-dag med temaene jod, bærekraft og dyrevelferd

Regnskapet for Norsk Gardsost

Regnskapet fra Norsk Gardsost ble behandlet i styremøte i OFM 15. februar 2019.

I regnskapet har Norsk Gardsost skrevet at midlene har gått til varekjøp og støtte til World Cheese Award (WCA). I september 2018 godkjente Omsetningsrådet at midlene kunne omdisponeres fra NM i Gardsost til Oste-VM, siden NM ikke ville bli arrangert i 2018. I henhold til søknaden fra Norsk Gardsost og vedtaket i Omsetningsrådet skulle midlene benyttes til å dekke vareinnkjøp.

OFM påpeker at de gjennom året ikke har hatt innsyn i hva midlene har blitt brukt til. Dette ser OFM kun når regnskapet fra Norsk Gardsost leveres. Kr 150 000 er blitt brukt til dekning av kostnadene ved gjennomføring av arrangementet, som teknisk sett ble gjennomført av firmaet «Guild of fine food». Dette var ikke inkludert i søknaden fra Norsk Gardsost.

OFM skriver at deres styre har fattet følgende vedtak i saken:

Styret i Melk.no har mottatt regnskap fra midler på kr. 200 000 benyttet til World Cheese Award av Norsk Gardsost i 2018. Styret noterer seg at kr 150 000 av midlene ikke er blitt benyttet i henhold til vedtaket i Omsetningsrådet 11.9.2018 der det ble godkjent bruk til varekostnad ved deltagelse i Bergen Matfestival og i World Cheese Award. Norsk Gardsost har i eget brev av 14.2.2019 bedt om at denne bruken av midler også blir godkjent selv om dette avviker fra søknaden.

Melk.no beklager at man har kommet opp i en situasjon der det viser seg at deler av midlene ikke er blitt brukt i henhold til revidert søknad og vedtak i Omsetningsrådet. Melk.no så aldri søknaden og har heller ikke hatt innsyn i bruk av midler underveis. Dette kan derfor ikke være Melk.no's ansvar.

Styret i Melk.no innstiller likevel på at Omsetningsrådet godkjenner bruken av omsetningsmidler på kr 200 000 fra Norsk Gardsost. WCA-arrangementet var svært vellykket. Melk.no støtter oppfatningen om at midlene har bidratt til å fremme norske meieriprodukter på en meget positiv måte overfor både nordmenn og utlendinger og er i tråd med intensjonen for bruk av omsetningsmidler.

Hvis ikke Omsetningsrådet godkjenner disponeringen av disse midlene er det styrets oppfatning at Melk.no ikke kan stå økonomisk ansvarlig for dette. Dette betyr at Norsk Gardsost må stå ansvarlige for eventuelle krav om tilbakebetaling til Omsetningsfondet.

Landbruksdirektoratets vurdering

OFM fikk tildelt en rammebevilgning på 21 000 000 kroner for 2018. Det ble i søknaden om budsjett for 2018 forutsatt et totalbudsjett for OFM på 25 250 000 kroner. Det ble søkt om 21 000 000 kroner fra omsetningsmidlene for melk, mens resterende del av budsjettet ble forutsatt dekket gjennom finansiering fra eierne. I styremøte i OFM 16. februar 2018 ble det imidlertid vedtatt at industrifinansieringen skulle avvente i lys av evalueringsprosessen som var igangsatt rundt opplysningsvirksomheten. Budsjettet til

OFM ble derfor redusert til bevilgningen fra Omsetningsrådet. Resultatet viser et lite underforbruk på 2 359 kroner.

Regnskapet viser at det i 2018 har vært relativt store omdisponeringer mellom enkelte poster, men det er små avvik for både totale kostnader til personal/drift og for totale kostnader til markedsaktiviteter. Det er innenfor markedsaktivitetene avvikene har vært størst. Avvikene er godt begrunnet.

Etter Landbruksdirektoratets vurdering har OFMs rapporterte aktiviteter i 2018 vært i tråd med retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til opplysningsvirksomhet og forutsetningene i budsjettet.

Opplysningskontoret rapporterer på resultatoppnåelse i 2018. Landbruksdirektoratet registrerer at for de langsiktige målsettingene er kun målsettingen om en andel på 70 prosent av befolkningen oppfatter melk og meieriprodukter som en naturlig del av sitt kosthold, som er oppnådd i 2018. De andre langsiktige målsettingene, som er knyttet til volumutvikling for konsummelk, ost og yoghurt, ble ikke nådd i 2018. Selv om utviklingen for både melk og ost var bedre i 2018 enn i 2017.

Når det gjelder de operasjonelle målene for måloppnåelse i egne sosiale kanaler, nettsiden melk.no, nyhetsbrev og fortjente medier er resultatene i 2018 langt bedre. Her ble flere mål nådd med god margin.

Vi registrerer at melkeforbruket fortsatt reduseres, og at OFM påpeker at det er utfordrende å nå målene når det gjelder positive holdninger til melk. Spesielt for 2018 er økt negativt fokus på meieriproduktenes plass i et bærekraftig kosthold, noe som kan skape økt usikkerhet og redusert forbruk. Andre utfordringer er konkurranse fra nye plantebaserte produkter som markedsføres som alternativer til melk, fløte, smør osv. Resultatene kan tyde på at det er utfordrende å motvirke de langsiktige trendene som har ført til redusert melkeforbruk. Landbruksdirektoratet registrerer imidlertid at OFM for eksempel har igangsatt et bærekraftsnettverk med fageksperter fra eiere og landbrukssektoren ellers. Videre har OFM fortsatt arbeidet for å fremme meieriproduktenes plass i et sunt kosthold basert på rådene fra Helsedirektoratet. OFM gjør også en viktig påvirkningsjobb på møteplasser som helsesøsterkongressen og jordmordagene.

Bevilgning til Norsk Gardsost

I møte 14. desember 2017, sak 85/17, ble det vedtatt at Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS har ansvaret for at midlene som Omsetningsrådet bevilget til finansiering av Norsk Gardsosts NM-arrangement ble brukt i tråd med formålet. Omsetningsrådet bevilget 200 000 kroner til NM arrangementet i regi av Norsk Gardsost. Det ble i vedtaket forutsatt at midlene skulle brukes til råvarekostnad og dommer slik som forutsatt i budsjettet. Det ble også forutsatt at Norsk Gardsost i regnskapet skulle synliggjøre hva omsetningsmidlene er brukt til.

I møte 11. september 2018, sak 78/18, vedtok Omsetningsrådet at midlene til Norsk Gardsost for 2018 kunne overføres til delvis dekning av Norsk Gardsosts varekostnad ved deltakelse i Bergen Matfestival og i World Cheese Awards. Videre vedtok Omsetningsrådet at Opplysningskontoret for meieriprodukter må levere dokumentasjon på at midlene er brukt som forutsatt ved fremleggelsen av regnskapet for 2018.

Ifølge Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 3, kreves det at regnskapene er revisorattestert. Siden dette er et lite regnskap og utgiftene til en revisorattest er høy, har Landbruksdirektoratet godkjent at det kun er en autorisert regnskapsfører som signerer prosjektrengskapet til Norsk Gardsost

som dokumentasjon. Denne dokumentasjonen er gitt.

Ut fra den innrapporteringen som foreligger registrerer Landbruksdirektoratet at 150 000 kroner av bevilgningen er overført til WCA i henhold til styrevedtak i Norsk Gardsost. Norsk Gardsost har forklart dette i brev av 8. februar 2019. Her skriver de blant annet følgende:

«Ved gjennomsyn av protokollen i sak 78/18, ser vi at formuleringen «varekjøp» som vi brukte i søknaden, ikke er presis i forhold til den konkrete bruk av midlene til WCA. Vi beklager dette.

WCA var et arrangement der Norsk Gardsost og Hanen i felleskap var arrangører. Av omsetningsmidlene vi fikk, ble det overført kr 150 000 til dette arrangementet. Resten ble brukt til å dekke interne kostnader i Norsk Gardsost.

De totale kostnadene til WCA var ca. 5,7 mill. kroner. Teknisk arrangør var firmaet «Guild of fine food» i London. De norske arrangørene overførte ca. 1,7 mill. kroner til dette firmaet. Vi viser til oversendt revidert regnskap for WCA. I denne kostnadsposten ligger det trolig en stor sum som er gått til varekostnad. Vi, som var den norske arrangøren, har ikke tilgang til de ulike kostnadsgruppene som utgjør denne summen.»

Landbruksdirektoratet mener overføring av 150 000 kroner til Hanen ikke er i tråd med Omsetningsrådets forutsetninger i vedtaket fra 11. september 2018. Vi kan ikke se at det kan dokumenteres at disse midlene er brukt til å dekke varekostnader. Norsk Gardsost skriver også selv at de ikke har tilgang til denne kostnadsposten, etter at midler er overført fra Hanen til teknisk arrangør i London, «Guild of fine food». Bruk av midler fra omsetningsavgiften må benyttes i tråd med forutsetningene i vedtakene og det er et krav om at dette kan dokumenteres. I dette tilfellet kan vi ikke se at disse kravene er oppfylt. Landbruksdirektoratet kan derfor ikke anbefale at Omsetningsrådet godkjenner bruk av 150 000 kroner som ble overført til Hanen.

Landbruksdirektoratet viser til at World Cheese Awards var et vellykket arrangement med tanke på arbeidet med markedsføring av norsk melk og ost. Arrangementet fikk stor medieoppmerksomhet og positiv omtale.

De øvrige 50 000 kroner fra bevilgningen er brukt i Norsk Gardsost. Ut fra deres regnskap for arrangementet World Cheese Awards 2018, er direktoratets vurdering at varekostnad utgjør 16 796 kroner. Landbruksdirektoratets innstilling er derfor at Omsetningsrådet godkjenner bruk av 16 796 kroner som varekostnad.

Opplysningskontoret for meieriprodukter har ansvar for at midlene brukes i tråd med formålet.

Fra styrebehandlingen i Melk.no er bl.a. følgende referert: *«Melk.no beklager at man har kommet opp i en situasjon der det viser seg at deler av midlene ikke er blitt brukt i henhold til revidert søknad og vedtak i Omsetningsrådet. Melk.no så aldri søknaden og har heller ikke hatt innsyn i bruk av midler underveis. Dette kan derfor ikke være Melk.no's ansvar.»*

Søknad om omdisponering av midler ble behandlet i styret i Melk.no 3. juli 2018, i følge e-post fra Tine 16. august 2018. Etter direktoratets vurdering viser dette at Opplysningskontoret for meieriprodukter ikke har klart å ta ansvaret for at midlene er blitt brukt i tråd med formålet. Det vises også til prinsippdiskusjonen i rådet 9. desember 2016 sak 85/16 om vurdering av å gi tilskudd til andre aktører enn opplysningskontorene, hvor rådet la følgende til grunn:

«Omsetningsrådet mener at opplysningsvirksomhet bør gjennomføres av opplysningskontorene. Markedsregulator, som søker rådet om midler til bl.a. opplysningsvirksomhet i de store produksjonene, bør ikke fremme søknader der prosjekt eller søker ikke tilfredsstillende kravene i retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 2 nr. 1.» Direktoratet vil anbefale at Tine SA legger dette og hendelsen fra 2018 til grunn ved behandling av en eventuell søknad fra Norsk Gardsost for 2020.

Tilbakebetaling av midler fra Norsk Gardsost

Norsk Gardsost har fått utbetalt 200 000 kroner til arrangementet som à konto utbetaling i 2018. Pengene er overført fra Landbruksdirektoratet via Tine SA og OFM til Norsk Gardsost. Dette innebærer at Norsk Gardsost må betale tilbake 183 204 kroner til fondet for omsetningsavgift på melk. Tine er ansvarlig for at midlene blir innbetalt.

Oppsummering

Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM) godkjennes, og at 20 997 641 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.

Landbruksdirektoratet anbefaler ikke at regnskapet fra Norsk Gardsost godkjennes når det gjelder bevilgningen til World Cheese Awards 2018. Vi mener det kun er 16 796 kroner av bevilgningen som kan godkjennes. Vår anbefaling er derfor at 16 796 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA og at resterende beløp på 183 204 kroner som er à konto overført forskuddsvis, kreves tilbakebetalt til fondet for omsetningsavgiften på melk.

Saksnr.: 034/19	Sektor: Grønt	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Grønt - oppgave og regnskap for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak 2018	Saksnr.: 17/60395-3

Beskrivelse

Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG), GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS), GPS - Administrasjon av avsetningstiltak for eple og potet, GPS -Fruktlagerinspektøren Fagforum Potet

Disse søker alle om godkjenning av sine regnskaper knyttet til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak for eple og potet for 2018.

Årsrapportene og regnskapene fra organisasjonene er godkjente av de respektive organisasjoners styrer, for Fagforum Potet en styringsgruppe. Regnskapene er revisorbekreftet (unntatt for Fagforum Potet).

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22.10.2008, med hjemmel i Forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7 – 1 fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 22.10.2008.

Vedlegg

Årsrapport, årsregnskap og revisorbekreftelse fra hver av organisasjonene.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapene for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for de ulike områdene i 2018 og regnskapet for administrasjon av avsetningstiltakene i eple og potet godkjennes, og det utbetales som følger fra fondet for omsetningsavgift hagebruk:

- 18 919 286 kroner til Opplysningskontoret for frukt og grønt
- 860 000 kroner til GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS)
- 612 107 kroner til GPS-Fruktlagerinspektøren
- 562 612 kroner til GPS – Administrasjon av avsetningstiltak for eple og potet
- 140 000 kroner til Fagforum Potet

Grønt - oppgave og regnskap for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak 2018

I møte 14.12.2017 gjorde Omsetningsrådet følgende vedtak (Sak 076/17):

«Budsjettenes for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for de ulike områdene godkjennes. Av fondet for omsetningsavgift hagebruk kan det til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2018 anvendes inntil 20 544 000 kroner fordelt slik:

1. Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) kan anvende inntil 18 920 000 kroner
2. GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) kan anvende inntil 860 000 kroner
3. Fruktlagerinspektøren kan anvende inntil 624 000 kroner
4. Fagforum Potet kan anvende inntil 140 000 kroner.»

I samme møte gjorde Omsetningsrådet følgende vedtak (Sak 073/17):

«1. Det godkjennes et budsjett på inntil 644 000 kroner for GrøntProdusentenes Samarbeidsråds administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter i 2018.

2. Omsetningsrådet gir Landbruksdirektoratet fullmakt til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet med inntil 50 000 kroner dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger i 2018.»

Opplysningsvirksomhet hagebruk

OFGs aktiviteter finansiert av avsetningstiltak har for 2018 et budsjett som er tilpasset innenfor en kostnadsramme på 18 920 000 kroner. OFG har oversendt årsmelding og revisorbekreftet regnskap for 2018, som er godkjent av OFGs styre 26.02.2018.

Oppstilling over hovedpostene i OFGs budsjett og regnskap for 2018, samt regnskap for 2017. De to siste kolonnene viser avvik mellom budsjett og regnskap for 2018 i kroner og prosent

	2017	2018	2018		
	Regnskap,kr	Budsjett,kr	Regnskap,kr	Avvik,kr	Avvik,%
Personal og drift	9 568 958	9 320 000	8 346 330	973 670	10,4
Markedsaktiviteter	10 097 548	9 600 000	10 572 956	-972 956	-10,1
Sum	19 666 506	18 920 000	18 919 286	714	0

Under posten Personal og drift i tabellen over inngår alle lønnskostnader til de fast tilsatte i OFG utenom skolefruktordningen.

I brev av 1. mars 2019 forklarer OFG avvikene i 2018 slik: «For administrasjonskostnader har man hatt et bevisst underforbruk av midler. I samråd med styret ble det besluttet å flytte det underforbrukte budsjettet, NOK 973 670, til konto 4200 Langsiktige kampanjer.»

I følge OFGs resultatregnskap var finansinntektene på 33 552 kroner i 2018.

Innenfor markedsaktivitetene viser regnskapet mindre kostnader enn budsjettet for Langsiktige holdningskampanjer, Markedsundersøkelser, Presseaktiviteter og Fellesprosjekt med opplysningskontorene i landbruket. Til tross for at det er flyttet 973 000 kroner fra budsjettet for administrasjon og over til Langsiktige

produktkampanjer, har det vært et overforbruk på denne posten på hele 700 438 kroner. Til OFGs nettside frukt.no. er kostnadene i 2018 tilnærmet lik budsjett.

OFG leier ut en ansatt til å lede det ukentlige markedsmøtet på Langhus. Markedsmøtet er et samarbeids- og informasjonsmøte for grøntprodusentene i Norge der det anbefales ukentlige produktpriser basert blant annet på innspill fra Grøntprodusentenes Samarbeidsråd, som er formell eier av møtet.

Nøkkeltall fra regnskap for 2017 og budsjett og regnskap for 2018 (angitt i prosent av totale kostnader)

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Regnskap 2018
Personal og drift	48,7	49,3	44,1
Markedsaktiviteter	51,3	50,7	55,9
Totalt kostnader	100,0	100,0	100,0

OFG har som formål å stimulere til økt totalforbruk av frisk frukt, friske bær og grønnsaker i Norge. Hovedhensikten med bruk av de midlene som kommer fra jordbruksavtalen er å styrke omsetningen og forbruket av norske varer. OFG er en merkenøytral stiftelse, som ikke selger produkter, men som skal bidra til at forbruket av frukt og grønt i Norge øker. OFG skriver i sin omtale av gjeldende strategi:

«70 % av befolkningen sier at helse er en viktig driver for dem når de handler og lager mat. Ønske, bevissthet og handling er imidlertid for mange ikke sammenfallende. Den norske forbrukeren ønsker å spise sunt, han/hun vet at det innebærer å spise mer frukt og grønt, men har problemer med å gjennomføre det i praksis. For mange er dette et resultat av dårlig planlegging, kombinert med manglende grunnleggende matlagingsferdigheter.»

Regjeringen ved åtte ministre, skrev i mars 2017 under på Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold (2017 – 2021). Tiltakene i handlingsplanen skal bidra til sunt kosthold og måltidsglede for å fremme helse og forebygge kostholdrelaterte sykdommer. I desember 2016 underskrev helseminister Bent Høie en intensjonsavtale med industrien og handelen i forhold til de nasjonale kostrådene om hva man bør spise mer og mindre av. Sjømat, grove kornprodukter og frukt og grønt ble trukket frem som den maten vi bør spise mer av. For frukt og grønt ble volummålet og anbefalingen om å spise 5 om dagen førende. OFG har blitt pekt på som en viktig ressurs i arbeidet med oppfølging av intensjonsavtalen (innsatsområde 4).

OFG meddeler i sin årsrapport at forbruksutviklingen i 2018 ikke er ferdigstilt pr. februar 2019. Volumtallene vil bli publisert i rapporten Totaloversikten i løpet av april 2019. Totaloversikten for 2017 viser en liten nedgang i forbruket av frukt, grønnsaker og poteter i Norge, mens forbruket av bær hadde en liten økning. Totalt gikk forbruket av frukt, bær, grønnsaker og poteter ned fra 141,9 til 139,9 kg pr. capita fra 2016 til 2017. OFG har tatt dette med om forbruksutvikling og statistikk i sin årsmelding for 2018:

«Omsetningen i volum av frukt, bær og grønnsaker per capita har flatet ut og omsetningen beregnet per capita er ikke så mye høyere i 2017 enn så langt tilbake som i 2008. Det ble en merkbar reduksjon i omsetningen fra 2008 til 2009 som følge av finanskrisen som slo ut i full blomst høsten 2008.» Videre vises det til at: «Fra 2012 til 2014 ble det en vekst på 3,1 % i volum per capita. Men for de siste 10 år, i hele perioden 2008 til 2017, har det gjennomsnittlige volumet for frukt, bær og grønnsaker per capita ikke endret seg.» Når det gjelder utviklingen for de enkelte gruppene i denne perioden går det frem at: «Oppsummert har bær hatt den største prosentvise økningen, mens grønnsaker (har) hatt en liten omsetningsvekst i volum. Frukt og poteter har hatt en mindre nedgang i omsetning.»

I november 2018 gjennomførte OFG for andre gang en undersøkelse for å kartlegge forbruket av frukt, bær og grønnsaker i flere europeiske land, blant dem Norge, Sverige, Danmark, Finland, Frankrike, Spania, Storbritannia og Ungarn. Bakgrunnen var at det tidligere ikke fantes god sammenlignbar statistikk over forbrukstall fra ulike land på frukt, bær og grønnsaker. Resultatet fra undersøkelsen bekreftet hovedfunnene fra undersøkelsen året før, nemlig at det er store variasjoner i andelen av befolkningen som normalt spiser minst 5 porsjoner frukt/bær og grønnsaker per dag. Storbritannia har høyest andel med 43 prosent og Sverige er lavest med 16 prosent. Ut fra undersøkelsen har forbruket økt fra 2016 til 2017 i alle land unntatt Sverige. Årsaken til en økning i Norge er at storforbrukere av frukt/bær og grønnsaker forbruker enda mer, mens Finland synes å lykkes med en utjevning. I alle landene finner man også at høyt utdanningsnivå fører til høyere forbruk på samme måte som at kvinner forbruker mer enn menn.

Opplysningskontorene i landbruket har gjennomført resultatmålinger knyttet til kontorenes virksomhet fra 2006. Kontorenes virksomhet har en langsiktig karakter, og med utgangspunkt i kost-/nyttevurdering, har en kommet til at resultatmålingene skal gjennomføres med to-års intervaller.

I 2018 har OFG ikke gjennomført resultatmåling. Det vises derfor til informasjon om resultatet av resultatmålingen fra 2017 i omtalen av forrige årsrapport til Omsetningsrådets møte 16.04.2018. Den viste at kjennskapen til OFG har vært synkende siden 2011. Fra 2015 til 2017 falt kjennskapen til OFG signifikant. Kjennskapen til Frukt.no økte imidlertid fra 2015 til 2017. Resultatmålingen for 2017 viste at OFG nyter stor tillit i befolkningen, 60 prosent oppgir at de stoler mer på OFG enn på matvareindustrien.

Produsentrettet rådgivning (faglige tiltak) og administrasjon av avsetningstiltak

Budsjettet for tilskudd til produsentrettet rådgivning og administrasjon av avsetningstiltak for 2018 på 2 268 000 kroner er sammensatt av støtte til:

GPS 860 000 kroner

GPS - Fruktlagerinspektøren 624 000 kroner

Fagforum potet 140 000 kroner

GPS – administrasjon av avsetningstiltak i hagebrukssektoren 644 000 kroner

GPS

GPS gir i sin årsrapport datert 26.02.2019, en oversikt over det arbeidet som er utført i 2018. Den produsentrettede rådgivningen er gjennomført etter tilsvarende opplegg som tidligere år, og har hatt som mål å oppnå bedre markedstilpasning for grøntproduktene og å levere grøntprodukter av god kvalitet til markedet. I forbindelse med arbeidet med prisanbefaling, markedstilpasning, kvalitetsarbeid og markedsovervåking har GPS etablert styringsgrupper innenfor de viktigste produksjonskulturene (pr. 31.12.2018 hadde GPS totalt 25 aktive styringsgrupper – inkludert tidligkulturene). Det er telefonmøte i styringsgruppene for de fleste kulturene en gang pr. uke i norsk sesong, mens det for jordbær og bringebær som oftest er seks telefonmøter pr. uke. Fysiske møter i gruppene avholdes ved behov.

GPS utarbeidet i 2018, som tidligere år, prognoser for høstetidspunkter av tidligkulturene. Prognosene oppdateres ukentlig, sendes til omsettere og legges ut på hjemmesiden til GPS. I 2018 utførte GPS avlingsundersøkelser i løk, gulrot, poteter og mandelpoteter. Resultatene fra undersøkelsene gir gode indikasjoner på avlingsnivået.

Kontinuerlig fokus på kvalitet er viktig for at norsk produksjon skal kunne ha en preferanse i markedet. GPS har i 2018 videreført fokuset på kvalitetsoppfølging, blant annet i forbindelse med produsentsamlingene. GPS arbeider for en bedret produktkvalitet i hele

verdikjeden fra produsent og fram til detaljist, og besøker ukentlig utvalgte kjedebutikker i Vestfold, Akershus og Rogaland for å følge med på kvaliteten helt ut til forbruker.

Markedsmøtet ble 13.09.2017 flyttet fra Økern til Langhus. Markedsmøtet gjennomføres hver onsdag morgen. Markedsmøtet er et samarbeids- og informasjonsmøte for produsenter av frukt og grønt i Norge og er kun åpent for produsenter. På basis av innsamlede forventede mengder og noteringspriser i inneværende uke, målpriser, tollsatser, importpriser, lagerstatus og årstid, diskuterer markedsmøtet markedssituasjonen og anbefaler priser for kommende uke. Representanter for produsentorganisasjonene Gartnerhallen SA, Nordgrønt SA og Produsentforeningen 1909 er alltid til stede på markedsmøtet sammen med en eller flere av konsulentene i GPS og en observatør fra Landbruksdirektoratet. Møtet ledes av en innleid, nøytral møteleder fra OFG.

Regnskapet for GPS i 2018 viser totale kostnader på 6 631 287 kroner. Av kostnadene er 860 000 kroner fondsfinansiert. GPS har i 2018 et regnskapsmessig underskudd på 463 616 kroner. Driften av det ukentlige markedsmøtet på Langhus inngår nå med full effekt i GPS' årsregnskap.

Fruktlagerinspektøren

Fruktlagerinspektøren har gjennom sin årsrapport av 14.02.2019 gitt oversikt over det arbeidet som er utført i 2018. Arbeidet i meldingsåret er gjennomført etter den arbeidsplanen som styret i GPS og Omsetningsrådet har godkjent. Sentrale oppgaver er å hente inn avlingsoppgaver, lage oversikt over areal og kvantum av norsk frukt, arrangere det årlige fruktlagermøtet, være sekretær for foreningen Norske Fruktpakkerier med mer. Fruktlagerinspektøren har i 2018 deltatt i produsentmøter, gjennomført årlig møte med grossister/pakkerier og gjennomført avlingsprognoser for frukt.

Total avlingsmengde av eple kl. 1 var i 2018 på 7 469 tonn, et middels godt fruktår. I 2017 var den tilsvarende avlingen 6 877 tonn. I sin årsmelding skriver Fruktlagerinspektøren blant annet at:

«Nyplanting og auka areal har så langt ikkje gitt tilsvarende auke i produksjonskvantumet. Også i tidlegare tider har ein hatt ujamne vêrtilhøva som har påverka avlinga frå år til år, men inntrykket er at dei siste åra har variasjonane blitt større. For å kunne tilfredsstillе marknaden og dermed å kunne selje den frukta som til ei kvar tid er tilgjengelig, er prognosering både på lang og kort sikt viktig. Med større variasjon i kvantum frå år til år og i løpet av sesongen, blir difor systematisk arbeid med å lage prognoser viktigare enn før».

Regnskapet for fruktlagerinspektøren for 2018 viser at det totalt er brukt 612 107 kroner, dette er 11 893 kroner mindre enn budsjett.

Fagforum Potet (FFP)

Fagforum Potets regnskap og årsrapport for 2018 er begge datert 01.03.2018. Fagforum Potet

har som mål å øke ressursutnyttelsen innen forskning, utvikling og rådgivning, og økt verdiskaping for norske poteter. Fagforum Potet er et samarbeidsprosjekt mellom NIBIO, Norsk Landbruksrådgiving og store deler av potetbransjen. 28 bedrifter og organisasjoner deltok i 2018 med til sammen 390 000 kroner og det innebærer at store deler av potetbransjen deltar og støtter arbeidet. Medlemmer i styringsgruppen i 2018 har vært NIBIO (leder), NLR, BAMA Gruppen AS, Maarud AS, KDL representert ved produsent av industripotet og GPS representert ved produsent av matpotet. Det har vært ansatt 2 prosjektledere i 25 prosent stilling hver fra NIBIO og NLR.

Rekruttering satt høyt på dagsorden med bakgrunn i en høy og økende gjennomsnittsalder innenfor potet knyttet til produksjon, omsetning, rådgivning og forskning. Fagforum Potet

mener å ha en viktig pådriverrolle for å få hele bransjen med til å bidra til rekruttering. Sammen med NMBU jobbes det med å opprette et eget potetkurs for studenter som skal tilbys fra høsten 2019. Det diskuteres også mulige hospiteringsordninger for studenter. En av de viktigste oppgavene til FFP er kontinuerlig oppdatering og forbedring av hjemmesiden www.potet.no. Hjemmesiden inneholder blant annet nyhetssaker, fagartikler om sorter, dyrking og håndtering av poteter. Fagforum Potet gjennomfører hvert år bransjemøter for sine samarbeidspartnere.

Med et økende antall avvik i KSL har oppfølgingen av bransjestandarden for PCN igjen kommet på dagsorden i forumet. Det vurderes nå om bransjestandarden burde utvides til en bredere plantehelsestandard som skal omfatte flere kulturer. FFP vil jobbe videre i 2019 med å ta initiativ til en bredere plantehelsestandard.

Forumets regnskap, signert av leder for styringsgruppen, viser at det i 2018 er brukt 953 078 kroner, hvorav 140 000 kroner er finansiert fra fondet for omsetningsavgift hagebruk.

Budsjett, regnskap og avvik mellom budsjett og regnskap for 2018, samt regnskap for 2017 for produsentretta rådgivning og felles faglige tiltak hagebruk samt administrasjon av avsetningstiltak (beløpene er angitt i kroner) finansiert av omsetningsavgiftens midler

Produsentretta rådgivning:	Regnskap 2017, kr	Budsjett 2018, kr	Regnskap 2018, kr	Budsjett - Regnskap 2017, kr	Budsjett - regnskap 2017, %
GPS	650 000	860 000	860 000	0	0
Administrasjon av avsetningstiltak	561 939	644 000	562 612	81 388	12,6
Fruktlagerinsp.	623 063	624 000	612 107	11 893	1,9
Fagforum Potet	140 000	140 000	140 000	0	0
Sum	1 413 063	1 624 000	1 612 107	11 893	0,7

Administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter

GPS-Avsetningstiltak har i årsrapport for 2018 gitt en samlet oversikt over arbeidet med administrering av avsetningstiltak i grøntsektoren. Epleavlingen var noe større i 2018 enn 2017 og lå noe over gjennomsnittet for de siste fem årene. I årsrapporten heter det at «For frukt og potet viste det seg at ein stor del av arealet har tilgang på vatning, og fruktavlinga vart over middels. For potet vart også avlinga ganske god på landsplan, sjølv om enkelte område hadde liten avling.» Reguleringslagret mengde epler utgjorde 1 063 tonn, mens 168 tonn epler ble godkjent for levering til fabrikk i 2018. Det ble ikke gjennomført regulering av matpotet. Arbeidet i meldingsåret har vært gjennomført etter den arbeidsplanen som styret i GPS og Omsetningsrådet tidligere har godkjent. GPS' årsrapport og regnskap for 2018 er godkjent av styret i GPS 26.02.2019.

Budsjett og regnskap for 2017, samt regnskap for 2016

	Regnskap 2017, kr	Budsjett 2018, kr	Regnskap 2018, kr	Budsjett – Regnskap, kr	Avvik Budsj. – Regnsk., %
Lønnskostnader	222 122	240 000	234 801	5 199	2,2
Innleid hjelp – kontroller	12 723	50 000	12 448	37 552	75,1
Kontorhold	42 478	34 000	40 992	-6 992	-20,5
Møter og kurs	14 608	25 000	0	25 000	100,0
Reiseutgifter	29 007	33 000	35 241	-2 241	-6,8
Graveprøver – poteter	241 000	262 000	239 130	22 870	8,7
Sum	561 939	644 000	562 612	81 388	12,6

Regnskapet for GPS – Avsetningstiltak viser et underforbruk i forhold til budsjett for 2018 på 81 388 kroner. Underforbruket skyldes i hovedsak at det var lite behov for innleid hjelp til kontroller knyttet til både fabrikklevering og reguleringslagring av epler. Budsjettet til møter og kurs er ikke belastet i det hele tatt i 2018 og bidrar således også til underforbruket.

Landbruksdirektoratets vurdering

OFGs regnskap for 2018 viser et underforbruk for personalkostnader på 957 077 kroner, som er brukt til å styrke arbeidet med langsiktige kampanjer for produkter som knyttes til «5 om dagen». I tillegg til denne omprioriteringen har underforbruk av midler til langsiktige holdningskampanjer og presseaktiviteter blitt brukt til å styrke arbeidet med produktkampanjer med 541 240 kroner. Det samlede resultatet er en fondsfinansiering på 18 919 286 kroner, 714 kroner mindre enn budsjett. Landbruksdirektoratet mener at det er uheldig med så store avvik mellom budsjett og regnskap i OFGs interne fordeling. Imidlertid har omprioriteringen medført økt satsing på markedsføring i dette tilfellet, noe som er i tråd med formålet med midlene fra omsetningsavgiften.

GPS har gjennomført aktiviteter som forutsatt i 2018 og Landbruksdirektoratets har ingen merknader til regnskapet på 860 000 kroner til dette formålet. Landbruksdirektoratet mener GPS' arbeid knyttet til informasjonsinnhenting, prisanbefaling, markedstilpasning og kvalitetsarbeid er viktig for å balansere markedene for frukt, grønt og potet. I virksomheten inngår nå også det formelle ansvaret for og finansieringen av det ukentlige markedsmøtet.

Stillingen som Fruktlagerinspektør utgjør 0,5 årsverk og er lagt til GPS. Forbruk av midler til fruktlagerinspektørens aktiviteter i 2018 er 612 107 kroner, 11 893 kroner lavere enn budsjett.

Fruktavlingene svinger betydelig fra år til år og Landbruksdirektoratet mener det er viktig at det arbeides systematisk med prognosering og nødvendige markedstiltak for å møte den prognoserte økningen i norsk fruktproduksjon.

Foruten videre utvikling av hjemmeside www.potet.no har Fagforum Potet i 2018 arbeidet med rekruttering til potetsektoren. Det er en høy og økende gjennomsnittsalder knyttet til både produksjon, omsetning, rådgiving og forskning. Forumets regnskap viser at det i 2018 er brukt 953 078 kroner og av disse er 140 000 kroner fondsfinansiert.

Regnskapet for GPS-Avsetningstiltak for 2018 viser et underforbruk sammenliknet med budsjett for året og er på linje med regnskapet foregående år. Etter Landbruksdirektoratets vurdering, er anvendelsen av midlene i tråd med budsjettforutsetningene. Landbruksdirektoratet foreslår at regnskapet for administrasjonsgodtgjørelsen for

avsetningstiltak for epler og potet for 2018 på 562 612 kroner godkjennes.

Fabrikkleveransen av epler var større i 2018 (168 tonn) enn de tre foregående årene. Reguleringslagret kvantum av epler var noe lavere i 2018 enn de to foregående årene, men høyere enn i femårsperioden forut for dette (2011 – 2015).

Landbruksdirektoratet finner at regnskapene for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i grøntsektoren og for administrasjonen av avsetningstiltakene for eple og potet er i samsvar med forutsetningene og anbefaler at de godkjennes.

Saksnr.: 035/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Regnskap for 2018 fra Matmerk over bruk av midler fra omsetningsavgiften til generisk markedsføring av økologisk mat	Saksnr.: 17/40624-10

Beskrivelse

Matmerk søker om godkjenning av årsrapport og regnskap for bruk av bevilgning på inntil 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiften til generisk markedsføring av økologisk mat i 2018. Matmerk har felles rapportering for jordbruksavtalemidler (2 mill. kroner) og omsetningsavgiftsmidler (2,5 mill. kroner) brukt til generisk markedsføring. Matmerk har gjennom 2018 brukt totalt 4 834 646 kroner. Kostnadene er 334 646 kroner større enn budsjett. Matmerks årsregnskap er revisorbekreftet. Riksrevisjonen har innsynsrett i stiftelsens regnskaper og Landbruksdirektoratet ber derfor ikke om revisorbekreftet prosjektregnskap. Matmerk ber om at resterende tildeling på 25 prosent, 625 000 kroner overføres når årsrapport og regnskap er godkjent.

Matmerk fikk gjennom ny Nasjonal strategi for økologisk jordbruk 2018 – 2030 i oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet å starte arbeidet med en større omlegging av økologisk.no til å bli en ressurside for flere aktører, samt opprette et redaksjonsråd for dette. Matmerks nye rolle er å være en digital plattform og et knutepunkt - et effektiviseringsverktøy for alle som kommuniserer økologisk mat og jordbruk med forbruker. Matmerk har i 2018 arbeidet mye med omlegging i henhold til nytt oppdrag. Som en følge av dette har Matmerk i 2018 i større grad enn tidligere gått utenfor egne digitale kanaler for å bli mer relevant. Mye av trafikken er dirigert til eksterne sider med faglig innhold. Eksempler på samarbeid er: Publisering og videresending av lesere til Økologisk Norge, NORSØK og Debio. Websiden Økologisk.no og Facebooksiden Økoprat genererte i 2018 mesteparten av trafikken inn til disse samarbeidspartnerne.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22.10.2008, med hjemmel i Forskrift om markedsregulering til å fremme omsetning av jordbruksvarer § 7 – 1 fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 22.10.2018.

Vedlegg

Rapport fra Matmerk datert 25.02.2019 om bruk av midler fra omsetningsavgiften og jordbruksavtalemidler til generisk markedsføring av økologisk mat i 2018.
Årsregnskap for Matmerk datert 08.03.2019 med revisorberetning datert 08.03.2019.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Matmerks årsrapport med regnskap for 2018 over bruk av midler fra omsetningsavgiften til generisk markedsføring av økologisk mat godkjennes.
2. Tildelingen på 2 500 000 kroner utbetales til Matmerk og fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt	1 000 000 kroner
Melk	1 000 000 kroner
Egg	100 000 kroner
Fjørfekjøtt	200 000 kroner
Frukt og grønt	100 000 kroner
Korn	100 000 kroner

Regnskap for 2018 fra Matmerk over bruk av midler fra omsetningsavgiften til generisk markedsføring av økologisk mat

I møte 14.12.2017 gjorde Omsetningsrådet følgende vedtak:

«1. Til generisk markedsføring av økologisk mat i regi av Matmerk kan det i 2018 benyttes inntil 2 500 000 kroner fra omsetningsavgiftens midler.

2. Bevilgningen fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt	kr 1 000 000
Melk	kr 1 000 000
Egg	kr 100 000
Fjørfekjøtt	kr 200 000
Frukt og grønt	kr 100 000
Korn	kr 100 000

3. Tilskuddet utbetales av Landbruksdirektoratet direkte til Matmerk.»

Midler til generisk markedsføring av økologisk mat i 2018

Ut over midlene som Omsetningsrådet har bevilget, ble det avsatt 2 mill. kroner for 2018 over Matmerks bevilgning fra Landbrukets utviklingsfond til arbeidet med generisk markedsføring av økologisk mat i 2018. Omsetningsrådet skal kun godkjenne bruken av midler fra omsetningsavgiften, budsjettet med inntil 2 500 000 kroner. Matmerk har for 2018 felles rapportering for bruk av omsetningsavgiftens midler og jordbruksavtalemidler, totalt 4 500 000 kroner.

Matmerk har fra 2008 hatt ansvaret for generisk markedsføring av økologisk mat i Norge. Av stortingsproposisjonen etter jordbruksoppgjøret 2017, prop. 141 S (2016-2017) Jordbruksoppgjøret 2017, går det fram at:

«Ansvaret for generisk markedsføring for økologisk mat har de siste årene vært lagt til Matmerk. Satsingen på generisk markedsføring er evaluert, jf. kapittel 3.4.2.4. Evalueringen følges opp i forbindelse med arbeidet med en strategi for økologisk jordbruk. Det foreslås å videreføre avsetningen til generisk markedsføring med 2 mill. kroner i 2018 for å bidra til å ivareta statens ansvar for forbrukerrettet informasjonsvirksomhet om økologiske produksjonsformer og produkter.»

Matmerks budsjett og regnskap for 2018

Etter Matmerks budsjett for 2018, jf. Matmerks søknad om midler for 2018, skulle jordbruksavtalemidler med 2 mill. kroner og omsetningsavgiftsmidler med 2,5 mill. kroner brukes slik det går fram av tabellen.

Bruk av midler til generisk markedsføring av økologisk mat – hovedposter i budsjett og regnskap

Område	Budsjett 2018, kr	Regnskap 2018, kr
Drift og administrasjon	1 050 000	979 964
Markedsføring:		
Pressearbeid	300 000	275 215
Web/interakt.tjenester inkl kampanjer	2 750 000	2 854 785
Oppskrifter, menykartutvikling, mv.,storkjøkken	100 000	96 185
Strategi og analyse	100 000	0
Samarbeidstiltak og utvikling	200 000	628 497
Sum	4 500 000	4 834 646

Matmerk har et overforbruk på 334 646 kroner i 2018. Dette skyldes et betydelig overforbruk på posten Samarbeidstiltak og utvikling og et overforbruk på posten Web/interaktive tjenester inkl. kampanjer, mens øvrige poster viser et mindre underforbruk.

Matmerks årsrapport for 2018

Matmerks styre besluttet i 2011 at Matmerk skulle konsentrere sin virksomhet rundt forbrukerinformasjon om økologi til digitale kanaler, fortrinnsvis gjennom nettstedet Økologisk.no. Økologisk.no skulle bli det fortrukne nettstedet for å finne informasjon om økologiske produkter. Matmerk sier blant annet følgende om sin nettside i årsrapporten:

«Trafikken og nedslagsfeltet til Økologisk.no har tidligere utelukkende blitt målt i unike brukere og tall på digital trafikk. På grunn av omlegging til flere sammensatte webkanaler med flere avsendere, nye arbeidsrutiner og nye verktøy, foreligger det ikke nye mål, måleparametere eller nytt måleverktøy før mai 2019.03.12

En tverrfaglig gruppe bestående av aktører anbefalt av Landbruks- og matdepartementet og Landbruksdirektoratet jobber nå med dette, i tråd med Nasjonal Strategi for økologisk jordbruk 2018 – 2030. Landbruksdirektoratet får direkte innsikt i dette gjennom deltakelse i styringsgruppen for arbeidet.»

Matmerk kan likevel vise til at Websiden Økologisk.no og Facebooksiden Økoprat i 2018 genererte mesteparten av trafikken inn til samarbeidspartnere som Økologisk Norge, Debio og NORSØK. Facebooksiden Økoprat var hovedkanal for relevante aktører i 2018 og nådde over 72 000 faste følgere. Dette er en økning på 4 000 følgere i forhold til 2017.

Matmerk viser videre til at :

«Hovedvirkemiddelet for å fortsatt være den foretrukne nettkanalen innenfor økologi, tross arbeidet med omlegging, har vært mer videreformidling fra samarbeidspartnere gjennom strategisk bruk av sosiale medier. Også i 2018 har video vært prioritert: Antall videovisninger i 2018 var 3,5 millioner. Minutter video sett: 1,1 millioner
Antall videovisninger i 2017 va 3,9 millioner. Minutter video sett: 1,2 millioner»

Andre aktiviteter i 2018

Matmerk skriver i sin årsmelding at de i 2018 i større grad enn tidligere har gått utenfor egne digitale kanaler for å bli mer relevant. Detter er et direkte resultat av oppdraget som ble gitt i Nasjonal Strategi for økologisk jordbruk 2018 – 20130. Matmerks nye rolle er altså å være en digital plattform og et knutepunkt.

Landbruksdirektoratets vurdering

Matmerk har hatt ansvaret for generisk markedsføring av økologiske mat og jordbruk i Norge fra og med 2008. I Prop 141 S (2016 – 2017) Jordbruksoppgjøret 2017 ble det lagt føringer om en omlegging av Matmerk sitt arbeid i retning av at markedsføring av økologisk mat skal overlates til kommersielle aktører. Matmerk fikk gjennom ny Nasjonal Strategi for økologisk jordbruk 2018 – 2030 i oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet å starte arbeidet med en større omlegging av Websiden Økologisk.no til å bli en ressurside for flere aktører, samt opprette et redaksjonsråd for dette. Matmerks nye rolle er å være en digital plattform og et knutepunkt - et effektiviseringsverktøy for alle som kommuniserer økologisk mat og jordbruk med forbruker. Mye av trafikken er i 2018 dirigert til eksterne sider med faglig innhold. Eksempler på samarbeid er: publisering og videresending av lesere til Økologisk Norge, NORSØK og Debio. Websiden Økologisk.no og Facebooksiden Økoprat genererte i 2018 i følge Matmerk mesteparten av trafikken inn til disse samarbeidspartnerne.

Det største avviket mellom budsjett og regnskap gjelder posten «Samarbeidstiltak og utvikling» og innebærer et overforbruk på 428 497 kroner. Det også et overforbruk på posten «WEB/interaktive tjenester inkl. kampanjer», mens øvrige poster viser et underforbruk, slik at samlet overforbruk blir 334 646 kroner. Landbruksdirektoratet forutsetter at Matmerk dekker overforbruket med egne midler.

Landbruksdirektoratet anbefaler at Matmerks årsrapport og regnskap for bruk av midler til generisk markedsføring av økologiske mat i 2018 godkjennes.

Saksnr.: 036/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Regnskap for 2018 fra Matmerk over bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av den nasjonale merkeordningen Nyt Norge	Saksnr.: 17/40629-23

Beskrivelse

Matmerk søker om godkjenning av rapport og regnskap for 2018 knyttet til bruk av bevilgede midler fra omsetningsavgiften på inntil 6,0 mill. kroner til markedsføring av nasjonal merkeordning – Nyt Norge. Finansieringsmodellen for Nyt Norge fra 2018 til 2021 innebærer et budsjett for 2018 på 18 mill. kroner, jf. finansieringsmodell behandlet av Omsetningsrådet i møte 14.12.2017. Matmerk har utvidet Nyt Norges budsjett for 2018 til 19,2 mill. kroner basert på et økonomisk bidrag fra Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund på 1,2 mill. kroner.

Regnskapet for Nyt Norge viser totale kostnader på 18 750 229 kroner, 449 771 kroner mindre enn Matmerks samlede budsjett for Nyt Norge for 2018. Det er brukt 282 816 kroner mer enn budsjettet til markedsføring, mens det er brukt 259 573 kroner mindre til utvikling og 473 014 kroner mindre til personal/drift. Årsregnskapet er revisorbekreftet.

Riksrevisjonen har innsynsrett i stiftelsens regnskaper, og Landbruksdirektoratet ber derfor ikke om revisorbekreftet prosjektregnskap.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22.10.2008, med hjemmel i Forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1 fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 22.10.2008.

Vedlegg

Rapport fra Matmerk datert 25.02.2019 om bruk av midler til Nyt Norge i 2018.
Epost av 19.03.2019 med korrigering av fordelingen av budsjettet for 2018 på underposter.
Årsregnskap for Matmerk datert 01.03.2019.
Revisorberetning datert 08.03.2019.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Matmerks årsrapport med regnskap for 2018 over bruk av midler fra omsetningsavgiften til den nasjonale merkeordningen Nytt Norge godkjennes.

Tildelingen på 6 000 000 kroner utbetales til Matmerk og fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt	2 400 000 kroner
Melk	2 400 000 kroner
Egg	240 000 kroner
Fjølfekjøtt	480 000 kroner
Frukt og grønt	240 000 kroner
Korn	240 000 kroner

Regnskap for 2018 fra Matmerk over bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av den nasjonale merkeordningen Nyt Norge

I møte 14.12.2017 gjorde Omsetningsrådet følgende vedtak:

«1. Matmerks finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge fra 2018 til 2021 tas til orientering. Det vil være en forutsetning for bevilgning fra Omsetningsrådet at de øvrige aktørene bidrar som foreslått. Endelige vedtak om budsjett og budsjettbetingelser for midler fra fondene for omsetningsavgift vil komme i de årlige budsjettbehandlingene.

2. Til finansieringen av nasjonal merkeordning, Nyt Norge, i regi av Matmerk, kan det i 2018 benyttes inntil 6 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler.

3. Bevilgningen fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt	2 400 000 kroner
Melk	2 400 000 kroner
Egg	240 000 kroner
Fjørfekjøtt	480 000 kroner
Frukt og grønt	240 000 kroner
Korn	240 000 kroner

4. Tilskuddet for 2018 utbetales av Landbruksdirektoratet direkte til stiftelsen Matmerk».

Målet med merkeordningen Nyt Norge som ble lansert i 2009, er å bidra til at forbruker velger norsk mat, og dermed opprettholde og sikre norsk matproduksjon og konkurransekraft for norske bønder og norsk næringsmiddelindustri.

Ordningen er etablert med tre hovedkrav: Norsk råvare, kvalitetssystem på primærleddet og produksjon i Norge.

Arbeidet med Nyt Norge i 2018

Arbeidet med merkeordningen har også i 2018 vært konsentrert om tre hovedområder:

- øke oppslutningen om Nyt Norge
- markedsføring overfor forbruker
- søknadsbehandling, revisjon og utvikling

I 2018 ble til sammen åtte nye virksomheter godkjent for å benytte Nyt Norge-merket, blant dem var Hennig-Olsen Is AS og Ole Ringdal AS.

To virksomheter valgte å melde seg ut av merkeordningen i 2018. Årsakene til dette var sanering av produktene som var godkjent for bruk av Nyt Norge.

Ved utgangen av 2018 var 87 virksomheter godkjent for bruk av Nyt Norge - merket og antall produkter som var godkjent var 3 840, en økning på 260 produkter fra 2017.

Omsetningsavgiftens midler går i sin helhet til markedsføring overfor forbruker. Matmerk har blant annet tatt dette inn i sin årsrapport for 2018:

«I 2018 har Nyt Norge vært sterkt tilstede i sosiale medier gjennom året. Det er først og fremst Nyt Norges facebookside som har blitt prioritert. Antallet egenproduserte innlegg på siden har vært mellom 2-3 pr uke. Som et resultat av denne satsingen har antallet

følgere økt fra 59 000 personer ved inngangen til 2018 til 63 000 ved årsslutt.

I 2018 ble det gjennomført tre kampanjeperioder; mars, juni/juli og september/oktober. Følgende kanaler ble benyttet; TV, digitale annonser, online video og søk. Reklamefilmen som ble lansert i 2017 var det bærende elementet i kampanjen. Målsetningen med kampanjeperiodene har vært å få frem mer kunnskap om hva Nyt Norge-merket står for; norske råvarer, produsert og pakket i Norge og strenge, norske regler (KSL). I tillegg har kampanjen løftet frem lite bruk av antibiotika på norske husdyr, friske planter og norske arbeidsplasser. I tillegg til egne kampanjer har Nyt Norge samarbeidet med Coop om butikkampanje på frukt og grønt og med Bama på TV og digitalkampanje i norsk sesong».

Forbruk av midler til Nyt Norge i 2018

Matmerks totalbudsjett for Nyt Norge for 2018 var i utgangspunktet 18 mill. kroner, jf. ORs behandling av Nyt Norges budsjett 14.12.2017. Etter bidrag på 1,2 mill. kroner fra Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, har Matmerk utvidet budsjettet for 2018 til 19 200 000 kroner. Matmerk skriver for øvrig dette om budsjettet i sin rapport:

«I 2018 har finansieringen av arbeidet med Nyt Norge fulgt den tidligere vedtatte finansieringsplanen for ordningen. Ny finansieringsplan for Nyt Norge ble vedtatt i 2017 og gjelder for perioden 2018 – 2021. Gjennom jordbruksavtalen har avtalepartene bidratt med 3 mill. kroner som utelukkende har blitt benyttet til drift av merkeordningen. Dagligvarehandelen har bidratt med 3 mill. kroner, Omsetningsrådet har bidratt med 6 mill. kroner og merkebrukerne har til sammen bidratt med 6 mill. kroner til markedsføring. I tillegg har Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN) bidratt med 1,2 mill. kroner til markedsføring av Nyt Norge».

Det går fram av Matmerks årsrapport at det totalt er brukt 18 750 229 kroner til administrasjon og drift, utvikling og markedsføring av Nyt Norge i 2018.

Nyt Norge – hovedposter i budsjett og regnskap

Nyt Norge	Regnskap 2017, kr	Budsjett 2018, kr	Regnskap 2018, kr	Avvik B – R 2018, kr	Avvik B – R 2017 %
Personal og drift	2 049 497	2 200 000	1 726 986	-473 014	21,5
Utvikling	480 427	740 000	480 427	-259 573	35,1
Profilprosess	0	0	0	0	-
Markedsføring	16 125 593	16 260 000	16 542 816	282 816	-1,7
Totalt	18 655 517	19 200 000	18 750 229	-449 771	2,3

Posten personalkostnader og drift i tabellen over omfatter, ifølge Matmerk, «lønnsmidler i tilknytning til markedsarbeid og drift, reisekostnader, møtekostnader, revisjon hos merkebrukere og lignende.»

Matmerk opplyser at underforbruket på 450 000 kroner i 2018 dekker inn et overforbruk på 405 000 kroner i 2017. Landbruksdirektoratet legger til grunn at dette ikke gjelder bruken av midler bevilget av Omsetningsrådet. Det er underforbruk på Personal og drift og Utvikling, mens posten Markedsføring viser et overforbruk.

Forbruk av midler til markedsføring av Nyt Norge i 2018

Av kostnadene ved merkeordningen Nyt Norge, har kostnader knyttet til markedsføring utgjort i overkant av 88 prosent, jf. tabellen over.

Kostnader i forbindelse med ulike markedsføringstiltak

Tiltak	Budsjett 2018, kr	Regnskap 2018, kr
TV	7 260 000	7 424 413
Kino	0	0
Digitale medier	7 950 000	7 968 403
Diverse: reklamemateriell, sponsoravtaler mm.	700 000	900 000
Markedsundersøkelser, inkl. medieovervåkning og kampanjemåling	350 000	250 000
Total	16 260 000	16 542 816

Tabellen over viser at det er brukt 282 816 kroner mer enn budsjettet til markedsføring i 2018 til tross for et underforbruk i forhold til budsjettet på 449 771 kroner for Nyt Norge totalt i 2018. Det er et underforbruket på posten personal og drift og posten utvikling, som forklarer dette.

Av Matmerks årsrapport går følgende fram om status og mål for Nyt Norge ved utgangen av 2018:

«Målsetningen for 2019 er å opprettholde hjulpet kjennskap på dagens nivå og øke uhjulpet kjennskap, øke andelen av forbrukere som ser aktivt etter Nyt Norge når de kjøper mat og øke kunnskapen om hva Nyt Norge står for.

Ved utgangen av 2018 var antall produkter 3 840 og antall virksomheter 87. Målet for 2019 er en økning i antall virksomheter på 5 og en økning i antall produkter på 200.

I 2019 vil vi bygge videre på budskapsplattformen som ble lansert høsten 2017. Nyt Norges tre hovedkrav; norske råvarer, produsert og pakket i Norge, strenge norske regler (KSL) samt budskapene om lite bruk av antibiotika på norske husdyr, friske planter og norske arbeidsplasser».

Tiltakene knyttet til merkeordningen Nyt Norge er administrert av Matmerk. Riksrevisjonen har innsynsrett i stiftelsens regnskaper. Landbruksdirektoratet krever derfor ikke egen revisorbekreftelse for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften. Som vedlegg til innstillingen følger årsregnskap og revisjonsberetning for 2018 for stiftelsen Matmerk.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet konstaterer at Matmerk har utvidet sitt budsjett for 2018 fra opprinnelige 18 mill. kroner til 19,2 mill. kroner som følge av et økonomisk bidrag fra Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund på 1,2 mill. kroner.

Totalregnskapet for Nyt Norge i 2018 viser et underforbruk på 449 717 kroner. Det er imidlertid et overforbruk på posten Markedsføring på vel 280 000 kroner. Merkebrukeravgiften har i 2018 bidratt til finansieringen av Nyt Norge med 6 000 000 kroner mot 3 855 517 kroner i 2017. Dette er ifølge Matmerk en følge av den nye finansieringsmodellen som gjelder fra 2018 til 2021.

Omsetningsavgiftens midler forutsettes brukt til markedsføring av Nyt Norge. Regnskapet viser at det er anvendt mer til markedsføring av Nyt Norge enn tildelingen på 6 mill. kroner fra Omsetningsrådet. Landbruksdirektoratet har ingen merknader til Matmerks bruk av midler fra omsetningsavgiften til merkeordningen Nyt Norge i 2018 og anbefaler at regnskapet godkjennes.

Saksnr.: 037/19	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Regnskap for faglige tiltak 2018 (Animalia)	Saksnr.: 17/64166-12

Beskrivelse

Animalia har lagt fram regnskapet for 2018 over bruk av omsetningsmidler til faglige tiltak for kjøtt, egg og fjørfe. Regnskapet viser et forbruk på 94 163 459 kroner. Av dette er 30 640 000 kroner gitt som støtte til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid, i hovedsak gjennom avlsorganisasjonene. Forbruket er 147 541 kroner lavere enn budsjetten. Animalias totale kostnader var på 101 784 498 kroner. Driftsresultatet ble 1 820 099 kroner.

Regnskapet ble godkjent av styret i Animalia og konsernstyret i Nortura henholdsvis 7. og 13. februar 2019. Prosjektregnskapet er revisorbekreftet.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 pkt. 2 og 3 og § 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

1. Oversikt over støtte til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid 2018
2. Detaljert regnskap for Animalia 2018
3. Fordeling mellom personal/drift og aktiviteter for Animalia 2018
4. Kommentarer til regnskapet til Animalia 2018
5. Revisors beretning, datert 30. januar 2019

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Regnskap for faglige tiltak for storfe, lam og svin godkjennes med 30 640 000 kroner til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid, og 50 108 000 kroner til faglige tiltak i regi av Animalia. Totalt utbetales 80 748 000 kroner fra fondet for omsetningsavgiften på kjøtt til Nortura SA.
2. Regnskap for faglige tiltak for egg i regi av Animalia godkjennes, og 4 184 873 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgiften på egg til Nortura SA.

3. Regnskap for faglige tiltak for fjørfekjøtt i regi av Animalia godkjennes, og 9 230 586 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgiften på fjørfekjøtt til Nortura SA.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Regnskap for faglige tiltak 2018 (Animalia)

I brev datert 28. februar 2019 oversendte Animalia regnskap for bruk av omsetningsmidler til faglige tiltak i 2018. Styret i Animalia godkjente regnskapet i møte 7. februar 2019. For den delen av regnskapet som gjelder fjørfekjøtt fremmer styret i Animalia saken direkte for Omsetningsrådet. For de øvrige områdene oversender styret i Animalia regnskapene til Nortura. Norturas konsernstyre innstilte for godkjenning av regnskapet i styremøtet 13. februar 2019. Prosjektregnskapene er revisorbekreftet.

Budsjettet for faglige tiltak for kjøtt, egg og fjørfekjøtt ble vedtatt av Omsetningsrådet 14. desember 2017, med en total ramme på 94,3 mill. kroner. Dette inkluderte 6,0 mill. kroner til Norsk Duroc og 0,5 mill. kroner til «Implementeringsprosjektet genotyping.

Tabellen nedenfor viser tallene for budsjett og regnskap for faglige tiltak i 2018 fordelt på de tre fondene, samt en sammenlikning med regnskapet for 2017. Avvik i kroner og prosent mellom regnskap og budsjett går også fram av tabellen.

Budsjett og regnskap for Animalia 2018, samt regnskap for 2017. Fordelt på fond

Omsetningsavgift, fordeling mellom fond	2017	2018	2018	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Forsøksvirksomhet, forskning og avl (kjøttfond)	25 835 000	30 640 000	30 640 000	0	0,00
Animalia (kjøttfond)	47 546 897	50 108 000	50 108 000	0	0,00
Animalia (eggfond)	4 104 170	4 214 000	4 184 873	29 127	0,69
Animalia, (fjørfekjøttfond)	9 118 110	9 349 000	9 230 586	118 414	1,27
Totalt	86 604 177	94 311 000	94 163 459	147 541	0,16
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2018					

Animalia

Forbruk av omsetningsavgiftsmidler til utvikling og drift av bransjefelles oppgaver i Animalia ble 63,5 mill. kroner fordelt på de tre fondene. Det er 147 541 kroner lavere enn budsjett.

Omsetningen totalt i Animalia var ca. 0,3 mill. kroner lavere enn budsjettet. Salgs- og prosjektinntektene var 40,1 mill. kroner, ca. 0,1 mill. kroner høyere enn budsjettet. Den netto økningen skyldes høyere inntekter fra kommersiell virksomhet med 1,3 mill. kroner, mens prosjektinntekter ble 1,2 mill. kroner lavere enn budsjettet. Inntektene fra prosjekter var 7,0 mill. kroner, mens salgsinntekter fra tjenester mm. var 33,1 mill. kroner. Økningen i kommersiell virksomhet på rødt kjøtt er, ifølge Animalia, hovedsakelig relatert til økning i inntektene knyttet til Storfekjøttkontrollen, økt salg av e-læringskurs samt økt aktivitet i kontrollprogrammet for fotråte. For fjørfekjøtt er økningen relatert til økt salg av kurs og flere E-tiske regnskap enn budsjettet. Reduksjonen i prosjektinntekter skyldes i hovedsak tidsforskyvninger i noen prosjekter.

Regnskapet viser at budsjettet for personalkostnadene er overskredet med knapt 0,7 mill. kroner. Animalia skriver at dette må sees i sammenheng med økt innleie av arbeidskraft knyttet til kontroll av fotråte, samt styrket bemanning på fagområdet Skjæring og analyse. Samlet er det brukt knapt én mill. kroner mindre enn budsjettet på øvrige kostnader. Samlet aktivitet har vært som budsjettet, men kostnadene knyttet til kjøp av eksterne tjenester i prosjekter er lavere grunnet tidsforskyvninger. Grunnet bevisst satsing på digitalisering mm, er det brukt mer penger enn budsjettet til innkjøp og drift IKT.

Budsjett og regnskap totalt for Animalia 2018, samt regnskap for 2017 (i kroner)

Animalia totalt	2017	2018	2018	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Husdyrkontrollene					
Omsetningsavgift	8 428 196	7 887 000	7 879 000	8 000	0,10
Totalt	14 771 540	14 314 000	14 393 957		
Dyrehelse og -velferd ²⁾					
Omsetningsavgift	22 708 662	28 377 000	27 857 459	519 541	1,83
Totalt	29 388 017	37 587 000	36 977 109		
Mattrygghet					
Omsetningsavgift	2 303 579	2 297 000	2 297 000	-	0,00
Totalt	6 020 062	6 200 000	5 369 517		
Råvare og foredling					
Omsetningsavgift	12 202 995	13 552 000	13 798 223	-246 223	-1,82
Totalt	23 470 492	24 903 000	25 484 415		
Kjøtt og egg i kostholdet					
Omsetningsavgift	2 231 442	1 677 000	1 477 000	200 000	11,93
Totalt	5 542 687	2 750 000	2 219 936		
Bærekraft, miljø og klima					
Omsetningsavgift	1 306 415	1 104 000	1 016 000	88 000	7,97
Totalt	1 306 415	1 133 000	1 015 151		
Ekstra FoU					
Omsetningsavgift	490 538	500 000	483 777	16 223	3,24
Totalt	490 538	500 000	483 777		
Kommunikasjon, IT, økonomi					
Omsetningsavgift	11 097 349	8 277 000	8 715 000	-438 000	-5,29
Totalt	13 093 607	10 083 000	11 104 847		
Dyrehelseportalen					
Omsetningsavgift	-	-	-		
Totalt	3 156 776	3 124 000	3 124 329		
Fagtjenesten for ull					
Omsetningsavgift	-	-	-		
Totalt	1 535 183	1 495 000	1 611 461		
SUM					
Omsetningsavgift	60 769 176	63 671 000	63 523 459	147 541	0,23
Totalt	98 775 317	102 089 000	101 784 499	304 501	0,30
Ekstrabevilgning ³⁾					
		1 400 000			
¹⁾ Endring av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2018					
²⁾ Bortsett fra ekstra FoU-midler ligger alle OR-midlene til fjørfekjøtt og egg under denne posten					
³⁾ Ekstrabevilgning til sykdomsbekjempelse ved behov. Holdes utenfor rammen til Animalia					

Tabellen ovenfor viser tallene for budsjett og regnskap for faglige tiltak i 2018 fordelt på de ulike aktivitetene hos Animalia, samt en sammenlikning med regnskapet for 2017. Avvik i kroner og prosent mellom regnskap og budsjett går også fram av tabellen. Nesten all omsetningsavgift til fjørfekjøtt og egg er her ført under dyrehelse og -velferd. En mer detaljert spesifisering av bruken av midlene til fjørfekjøtt og egg finnes under avsnittet «Animalia – Regnskap for egg og fjørfekjøtt».

Posten Ekstra FoU er for storfe, svin og sau/lam disponert til juridisk arbeid og ekstern

bistand knyttet til prosjektet Generisk dyrevelferdsmerking. For fjørfe er beløpet benyttet til diagnostikk av virusjukdommen Gumboro disease (IBD), mens for egg er beløpet benyttet til diagnostikk av rød hønsemidd.

De løpende prosjekt- og driftsoppgavene er, ifølge Animalia, gjennomført som planlagt, og nye oppgaver tatt hånd om. Ledelsen har blant annet jobbet aktivt med digitalisering av Animalia, ny strategiplan og rutiner knyttet til overgang til eget aksjeselskap. Det er utviklet og implementert nye IT-systemer. Samfunnstemaene bærekraft/miljø/klima, kosthold/ernæring/helse og dyrevelferd har vært høyt på agendaen og krevd mye ressurser fra fag og kommunikasjon i 2018. Det er også utredet spørsmål vedrørende grunnlaget for en mulig generisk merkeordning for dyrevelferd.

Kommentarer til de ulike fagområdene

For «kylling og kalkun» er salgsinntektene høyere enn budsjettet. Årsaken er flere kursdeltakere og salg av flere Etisk regnskap enn budsjettet. Prosjektinntektene er noe lavere enn budsjettet grunnet endret fremdrift. Totale kostnader er lavere enn budsjettet, og er blant annet relatert til 118 414 kroner i lavere kostnader knyttet til Fjørfenæringsas handlingsplan mot resistente bakterier, Et overforbruk på posten eksterne tjenester må sees i sammenheng med underforbruk på posten andre kostnader.

For «egg» er det kun er lite underforbruk på 29 127 kroner grunnet noe mindre kjøp av eksterne tjenester.

For «storfe, svin og sau/lam» er inntektene for utfakturerte tjenester, salg av materiell mm knapt én mill. kroner høyere enn budsjettet. Økningen skyldes blant annet økte inntekter fra Storfekjøttkontrollen, salg av e-læringskurs og økt oppdrag for Mattilsynet knyttet til fotråte. Prosjektinntektene er knapt 0,9 mill. kroner lavere enn budsjettet. Det skyldes hovedsakelig at programmering og testing i prosjektet Listware blir utført i 2019, istedenfor i 2018.

For «dyrehelse og dyrevelferd» er det benyttet mer midler enn budsjettet knyttet til dyrevelferdsprogrammet for slaktegris, inkl. utvikling av fagsystemet Helsegris. Kostnadsbesparelser på andre kostnadsarter har gjort at det kun er benyttet 50 000 kroner mer enn budsjettet av omsetningsavgiften. For dyrevelferd, transport og slakteri har flere besparelser medført at det er benyttet 0,2 mill. kroner mindre omsetningsavgift enn budsjettet.

For «husdyrkontrollene» er det prioritert økt ressursbruk til utvikling av Ingris i 2018. De økte inntektene fra Storfekjøttkontrollen gjør at for husdyrkontrollene totalt sett er bruken av omsetningsavgift omtrent som budsjettet.

For «råvare og foredling» er det økte prosjekter innenfor skjæring og analyse, men også økte personalkostnader etter et vedtak om å øke bemanningen. For prosess og produkt er salgsinntektene lavere enn budsjettet grunnet lavere aktivitet knyttet til bistand i eksterne prosjekter.

For «kjøtt og egg i kostholdet» har det vært vakanse gjennom året. Det har gitt en reduksjon i personalkostnader, men også mindre prosjektinntekter og større tilførsel av interne tjenester fra andre avdelinger i Animalia enn budsjettet.

For «kommunikasjon, kurs og opplæring» er det et prioritert overforbruk grunnet økt satsing på digitalisering.

For «økonomi og IT» er bruken av omsetningsavgift høyere enn budsjettet. Årsaken er et

overforbruk på Animalia Innsikt, som nå er avsluttet, og at implementering av ny plattform for overvåking av alle Animalias IT-systemer tok mer interne ressurser enn antatt. Animalia nevner også noen flere, men mindre, avvik fra budsjett.

Animalia – Regnskap for kjøtt

For 2018 ble det bevilget inntil 50,1 mill. kroner fra omsetningsavgiften på kjøtt til Animalia. Tabellen under viser et regnskap som viser at alle midlene er benyttet i året som har gått.

Budsjett og regnskap Animalia kjøtt 2018, samt regnskap for 2017 (i kroner)

Animalia kjøtt	2017	2018	2018	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Husdyrkontrollene	8 428 196	7 887 000	7 879 000	8 000	0,10
Storfekjøttkontrollen	2 511 872	2 496 000	2 366 000	130 000	5,21
Saukontrollen	1 582 089	1 765 000	1 765 000	0	0,00
Ingris	4 334 235	3 626 000	3 748 000	-122 000	-3,36
Dyrehelse og -velferd	10 582 562	15 014 000	14 642 000	372 000	2,48
Husdyrfag	1 638 051	1 491 000	1 219 000	272 000	18,24
Koorimp	838 273	877 000	877 000	0	0,00
Ht storfe	0	2 737 000	2 737 000	0	0,00
Ht sau	2 669 376	2 628 000	2 678 000	-50 000	-1,90
Ht svin	3 990 818	5 563 000	5 613 000	-50 000	-0,90
Dyrevelferd, transport og slakteri	1 446 044	1 718 000	1 518 000	200 000	11,64
Mattrygghet	2 303 579,0	2 297 000	2 297 000	0	0,00
Råvare og foredling	12 202 995	13 552 000	13 798 223	-246 223	-1,82
Klassifisering	4 738 100	5 299 000	5 299 000	0	0,00
Skjæring og analyse	4 092 440	4 454 000	4 670 223	-216 223	-4,85
Prosess og produkt	3 372 455	3 799 000	3 829 000	-30 000	-0,79
Kjøtt og egg i kostholdet	1 692 667	1 677 000	1 477 000	200 000	11,93
Bærekraft, miljø og klima	949 010	1 104 000	1 016 000	88 000	7,97
Ekstra FoU	290 538	300 000	283 777	16 223	5,41
Kommunikasjon, IT, økonomi	11 097 349	8 277 000	8 715 000	-438 000	-5,29
Kommunikasjon, kurs/opplæring	4 597 913	4 426 000	4 626 000	-200 000	-4,52
Økonomi og IT	6 499 436	3 851 000	4 089 000	-238 000	-6,18
Sum omsetningsavgift	47 546 896	50 108 000	50 108 000	0	0,00
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2018					

Ifølge Animalia er den omsetningsavgiftsfinansierte aktiviteten knyttet til storfe, svin og sau/lam gjennomført som forutsatt i handlingsplanen og kostnadene ble som budsjettet. På noen av fagområdene er det betydelige avvik fra budsjett. Dette skyldes omprioriteringer og endringer som er gjort gjennom året innenfor budsjett- og handlingsplanrammen.

Av aktivitet innenfor dyrehelse og dyrevelferd nevner Animalia utvikling og gjennomføring av dyrevelferdsprogrammet for slaktegris, inkl. videreutvikling av fagsystemet HelseGris, gjennomføring av til sammen 28 Etsiske regnskap. Immunologisk kastrering av gris og prosjekt Boars har blitt fulgt opp, vaksine mot leddbetennelse hos lam og mot munnskurv hos sau er utprøvd. Gjennom Helsetjenesten for storfe (Ht storfe), som fra 2018 ble flyttet til Animalia, er det arbeidet med gjennomføring av BRSV / BCOV-prosjektet og med klauv og klauvhelse. Animalia har videre bistått produsenter, veterinærer og rådgivere med utredninger og problemløsning, holdt foredrag og utviklet og holdt kurs i mange temaer,

blant annet feltobduksjon for veterinærer og dyrevelferd svin.

Innenfor de andre kjerneområdene nevner Animalia videreutvikling av husdyrkontrollene, forberedelser til å levere data til Klimasmart landbruk, tilpasninger for mobil og forberedelser til mottak av klauvdata for Storfekjøttkontrollen og lansering av ny utgave av Sauekontrollen app. I tillegg til løpende drift av klassifiseringsarbeidet ble det forberedt å ta i bruk lengdemåling av storfe, arbeidet med utvikling av lengdemåling av rein og videreføring av prosjektet MeatCrafter for klassifisering av lam. Av andre store FoU-prosjekter nevner Animalia Hygenea, Listware, Boars, Meat 2.0., Smartfrys og Saken er biff. Kjerneområdet Kjøtt og egg i kostholdet har arbeidet med spørsmål rundt kjøttets plass i et sunt og bærekraftig kosthold, samt hatt flere samarbeidsprosjekter med OEK MatPrat. Kjerneområdet Bærekraft, miljø og klima har drevet kunnskapsbygging og –formidling og bl.a. vært aktivt med i å initiere og skrive søknader til FoU-prosjekter. Kjerneområdet har kommet med innspill til bærekraft i kostrådssammenheng.

Salgsinntektene endte på 31,8 mill. kroner, knapt én mill. kroner høyere enn budsjettet. Prosjektinntektene ble på 6,4 mill. kroner, som er ca. 0,9 mill. kroner lavere enn budsjett. Kostnadene til den avgiftsfinansierte aktiviteten ble tilnærmet som budsjett.

I tabellene nedenfor presenteres nøkkeltall for personal- og driftskostnader og aktiviteter for 2018

Nøkkeltall kjøtt, i kroner

Poster - kjøtt	2017	2018	2018	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Personal og drift	54 120 657	60 883 000	61 243 096	-360 096	-0,59
Aktivitetskostnader	29 377 427	25 933 000	25 580 424	352 576	1,36
Totale kostnader	83 498 084	86 816 000	86 823 520	-7 520	-0,01
Annen inntekt	35 951 187	38 177 000	38 242 632	-65 632	-0,17
Resultat		1 470 000	1 527 112	-57 112	-3,89
Sum omsetningsavgift	47 546 897	50 109 000	50 108 000	1 000	0,00
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2018					

Nøkkeltall kjøtt, i prosent

Nøkkeltall kjøtt	2017	2018
	Budsjett	Regnskap
Personal og drift	70,1 %	70,5 %
Aktiviteter	29,9 %	29,5 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Animalia – Regnskap for fjørfekjøtt og egg

Regnskapet viser at det er brukt 9,2 mill. kroner til faglige tiltak på fjørfekjøtt i 2018, og 4,2 mill. kroner på egg. For egg er det tilnærmet likt budsjett, mens det for fjørfekjøtt er et underforbruk på i overkant av 0,1 mill. kroner. Underforbruket skyldes, som tidligere nevnt, lavere kostnader til fjørfenæringas handlingsplan mot resistente bakterier.

Tabellene nedenfor gir en oversikt over regnskap og budsjett fjørfekjøtt for 2018 og en sammenligning med regnskapet for 2017.

Budsjett og regnskap Animalia fjørfekjøtt 2018, samt regnskap for 2017 (i kroner)

Animalia fjørfekjøtt	2017	2018	2018	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Dyrehelse og -velferd	6 508 402	6 059 000	5 885 292	173 708	2,87
Husdyrfag	700 000	700 000	700 000	0	0,00
Ht fjørfe	5 908 402	5 159 000	4 985 292	173 708	3,37
Dyrevelferd, transport og slakteri	-	300 000	300 000	0	0,00
Mattrygghet	100 000	100 000	200 000	-100 000	-100,00
Kjøtt og egg i kostholdet	323 265	324 000	324 060	-60	-0,02
Bærekraft, miljø og klima	214 443	216 000	216 522	-522	-0,24
Ekstra FoU	100 000	100 000	100 000	0	0,00
Kommunikasjon, IT, økonomi	1 872 000	2 550 000	2 504 712	45 288	1,78
Kommunikasjon, kurs/opplæring	1 400 000	1 550 000	1 650 000	-100 000	-6,45
Økonomi og IT	472 000	1 000 000	854 712	145 288	14,53
Sum omsetningsavgift	9 118 110	9 349 000	9 230 586	118 414	1,27
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2018					

Nøkkeltall fjørfekjøtt, i kroner

Poster - fjørfekjøtt	2017	2018	2018	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Personal og drift	3 338 249	3 630 000	3 627 564	2 436	0,1
Aktivitetskostnader	7 834 815	7 400 000	7 143 744	256 256	3,5
Totale kostnader	11 173 064	11 030 000	10 771 308	258 692	2,3
Annen inntekt	2 054 954	1 770 000	1 833 709	-63 709	-3,6
Resultat	0	89 000	292 987	-203 987	-229,2
Omsetningsavgift	9 118 110	9 349 000	9 230 586	118 414	1,3
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2018					

Nøkkeltall fjørfekjøtt, i prosent

Nøkkeltall fjørfekjøtt	2018	2018
	Budsjett	Regnskap
Personal og drift	32,9 %	33,7 %
Aktiviteter	67,1 %	66,3 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Ifølge Animalia har arbeidet med dyrevelferdsspørsmål tatt mye ressurser i 2018. For kylling og kalkun nevnes blant annet arbeidet med resistensproblematikk, oppfølging av dyrevelferdsprogram for slaktekylling og dyrevelferdsprogram for kalkun, arbeidet med videreutvikling av HelseFjørfe og oppfølging av handlingsplanen for dyrehelse og -velferd. Videre er det gjennomført til sammen 13 Etisk regnskap for kyllingslakting, kalkunslakting og rugerier. Det er avholdt flere kurs, gjennomført et prosjekt om tiltak for å bedre hygienene ved slakting av kylling og utviklet Hygienisk regnskap for kyllingslakting. Det er på oppdrag utviklet og gjennomført et eget kurs for småskalaslakting av fjørfe, i samarbeid med NLR Vest. Prosjekt Kyllingscore er gjennomført som planlagt. Fjørfeferingens handlingsplan mot resistente bakterier er gjennomført som forutsatt og med svært lav påvisning av resistens.

Tabellene nedenfor gir en oversikt over regnskap og budsjett egg for 2018 og en sammenligning med regnskapet for 2017.

Budsjett og regnskap Animalia egg 2018, samt regnskap for 2017 (i kroner)

Animalia egg	2017	2018	2018	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Dyrehelse og -velferd	2 885 698	2 894 000	2 864 486	29 514	1,02
Husdyrfag	50 000	100 000	100 000	0	0,00
Ht fjørfe	2 835 698	2 794 000	2 764 486	29 514	1,06
Råvare og foredling	60 000	60 000	60 000	0	0,00
Prosess og produkt	60 000	60 000	60 000	0	0,00
Kjøtt og egg i kostholdet	215 510	216 000	216 039	-39	-0,02
Bærekraft, miljø og klima	142 962	144 000	144 348	-348	-0,24
Ekstra FoU	100 000	100 000	100 000	0	0,00
Kommunikasjon, IT, økonomi	700 000	800 000	800 000	0	0,00
Kommunikasjon, kurs/opplæring	500 000	600 000	600 000	0	0,00
Økonomi og IT	200 000	200 000	200 000	0	0,00
Sum omsetningsavgift	4 104 170	4 214 000	4 184 873	29 127	0,69
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2018					

Animalia skriver at det for egg, i tillegg til løpende drift, blant annet er jobbet med utvikling av et dyrevelferdsprogram for verpehøns. Hønsemidd er et økende problem i eggproduksjonen. HT fjørfe har i 2018 fokusert på bedre oppslutning om middprogrammet, mer effektiv diagnostikk ved Veterinærinstituttet og gjennomføring av sanering i noen besetninger.

For egg er det ingen store avvik fra budsjett. Personalkostnadene er høyere enn budsjettet, noe som har resultert i mindre kjøp av eksterne tjenester.

Nøkkeltall egg, i kroner

Poster - egg	2017	2018	2018	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Personal og drift	2 000 967	1 667 000	1 888 189	-221 189	-13,3 %
Aktivitetskostnader	2 103 203	2 575 000	2 301 481	273 519	10,6 %
Totale kostnader	4 104 170	4 242 000	4 189 670	52 330	1,2 %
Annen inntekt	0	30 000	4 797	-25 203	-30 000
Resultat	0	2 000	0	-2 000	-2 000
Omsetningsavgift	4 104 170	4 214 000	4 184 873	29 127	0,7 %
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift forhold til budsjett 2018					

Nøkkeltall egg, i prosent

Nøkkeltall egg	2018	2018
	Budsjett	Regnskap
Personal og drift	39,3 %	45,1 %
Aktiviteter	60,7 %	54,9 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Omdømmerelatert arbeid og fagformidling

Animalia påpeker at det stadig kreves mer ressurser til omdømmesaker knyttet til dyrevelferd og dyrehelse, kosthold/ ernæring/helse og bærekraft, miljø og klima. Mye av dette er beredskapsarbeid, der fag og kommunikasjon jobber tett sammen. Samarbeidet med OEK MatPrat er styrket vesentlig på dette området de siste årene. Animalia har deltatt

i samfunnsdebatten, enten som talsmann eller med fagstoff og kommunikasjonsgrunnlag for varemottakerne. Myndighetskontakt og intern koordinering i bransjen og hele landbruket er viktige elementer i dette arbeidet. Sammen med OEK MatPrat arrangerte Animalia «La oss snakke om kjøtt» på Kulturhuset i Oslo. Hensikten var å skape dialog rundt temaer knyttet til kjøtt og husdyrproduksjon. Animalia var også tungt involvert i utviklingen av seminaret Dyrehelse – nasjonalt handlingsrom i et internasjonalt perspektiv.

Støtte til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid – kjøtt

Utbetalt støtte til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid er som budsjettet. Posten Diverse er for 2018 benyttet til prosjektene Anthelminthic ResisTance In Sheep helminths og Futgaze, dette er forskningsprosjekter som, ifølge Animalia, ikke var avklart på budsjetteringstidspunktet.

Budsjett og regnskap 2018 for kvalitets- og avlsarbeid, samt regnskap 2017 (i kroner)

Tilskudd til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid	2017		2018		Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett		
Norsk Sau og Geit	2 750 000	2 850 000	2 850 000		0	0,0
TYR, ordinært avlsarbeid	3 835 000	3 925 000	3 925 000		0	0,0
TYR, spesielle prosjekter	450 000	500 000	500 000		0	0,0
Geno	2 790 000	2 790 000	2 790 000		0	0,0
Norsvin, ordinært avlsarbeid	11 600 000	12 000 000	12 000 000		0	0,0
Norsk Duroc, ordinært avlsarbeid	0	6 000 000	6 000 000		0	0,0
Norsk Duroc, omstillings- og utviklingsprosjekter	0	500 000	500 000		0	0,0
Scanpig/KLF	585 000	400 000	400 000		0	0,0
Prosjekt optimalisert grovforproduksjon	100 000	50 000	50 000		0	0,0
Prosjekt økt storfekjøttproduksjon på på norske ressurser	125 000	125 000	125 000		0	0,0
Prosjekt føring av søyer	150 000	0	0		0	
Prosjekt resistensutvikling hos koksider hos sau	300 000	150 000	150 000		0	0,0
Prosjekt vaksine mot flåttbåren parasitt hos sau	300 000	300 000	300 000		0	0,0
Prosjekt Foods of Norway	100 000	100 000	100 000		0	0,0
Prosjekt grisefine lunger	0	300 000	300 000		0	0,0
Digital dermatitt - smittsom klauvbetennelse hos storfe	0	50 000	50 000		0	0,0
NMBU prosjektet ARTIST (Anthelminthic ResisTance In Sheep)	0	0	558 000		-558 000	
FUTGAZE - Towards a future for common grazing	0	0	42 000		-42 000	
Diverse/uforutsett	650 000	600 000	0		600 000	100,0
Sum kvalitets- og avlsarbeid	23 735 000	30 640 000	30 640 000		0	0,0
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2018						

Landbruksdirektoratets vurdering

2018-budsjettene for faglige tiltak på kjøtt, egg og fjørfekjøtt ble vedtatt som en ramme. De framlagte regnskapene viser at virksomheten har holdt seg innenfor vedtatte budsjetterammer. Aktivitetene i 2018 er også i samsvar med skisserte aktiviteter i budsjettene, med noen mindre avvik. Støtte til kvalitets- og avlsarbeid er utbetalt i tråd med budsjettet. Animalia og markedsregulator har ansvaret for å følge opp bevilgningene som går til de ulike virksomhetene.

Sammenliknet med budsjettet for 2018 viser Animalias totale regnskap et forbruk nært opp til budsjettet. Animalia har kommentert poster der det er avvik av betydning. Landbruksdirektoratet mener det er god overenstemmelse mellom regnskap og budsjett. Animalia kan vise til et driftsresultat for 2018 på 1 820 099 kroner. Animalia har ikke anledning til å bygge egenkapital ved bruk av omsetningsavgiftsmidler. Revisor har

kontrollert prosjektrengskapet for Animalias bruk av tildelte omsetningsavgiftsmidler, og bekrefter at disse er benyttet som regnskapsført i alle sektorer.

Landbruksdirektoratet har ingen øvrige merknader og anbefaler at det fremlagte regnskapet godkjennes.

Saksnr.: 038/19	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Melk - Regnskap 2018 for faglige tiltak i melkesektoren	Saksnr.: 16/60858-30

Beskrivelse

Tine SA søker om godkjenning av regnskap over midler fra fondet for omsetningsavgift på melk som er benyttet til faglige tiltak i 2018 til:

Geno:	6 500 000 kroner
Norsk Sau og Geit (NSG):	1 500 000 kroner
KOORIMP:	442 000 kroner
Helsetjenesten for storfe:	3 668 000 kroner

Regnskapene fra Geno og NSG over midler fra Omsetningsrådet er godkjent av revisor. Bruken av midler anvendt til Helsetjenesten for storfe og KOORIMP er revisorattestert gjennom regnskapet til Animalia.

Årsrapporter og regnskap er forelagt konsernstyret i Tine SA 9. april 2019. Konsernstyret godkjente regnskap for 2018 vedrørende bruk av midler fra omsetningsavgiften på melk til faglige tiltak.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Tine SA datert 12. mars 2019
Brev fra Animalia datert 5. april 2019

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskap over bruk av midler til faglige tiltak i 2018 godkjennes, og 12 110 000 kroner utbetales til

Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk med følgende fordeling:

1. 6 500 000 kroner til Geno
2. 1 500 000 kroner til Norsk Sau og Geit
3. 442 000 kroner til Animalia (Nortura SA) til arbeid med KOORIMP
4. 3 668 000 kroner til Animalia til arbeid med Helsetjenesten for storfe

Melk - Regnskap 2018 for faglige tiltak i melkesektoren

I brev av 12. mars 2019 fremmer Tine SA forslag om godkjenning av bruk av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak i 2018. Omsetningsrådet har i vedtak 14. desember 2017 sak 81/17 godkjent budsjett over bruk av midler fra fondet for omsetningsavgift på melk i 2018 til følgende:

Geno	kr	6 500 000
Norsk Sau og Geit	kr	1 500 000
KOORIMP	Kr	442 000
Helsetjenesten for storfe	Kr	3 668 000
SUM	Kr	12 110 000

Forslaget fra Tine innebærer bruk av midler som i budsjettvedtaket 14. desember 2017. Totalt beløp for faglige tiltak innenfor melkesektoren i 2018 blir dermed på 12 110 000 kroner.

Ifølge Tine er midlene til Geno og NSG brukt i henhold til forutsetningene i godkjent budsjett. Bruken av midler anvendt av KOORIMP framgår av det reviderte regnskapet til Animalia. I tillegg har Animalia bekreftet at midlene til KOORIMP er finansiert med midler fra fondet for omsetningsavgift på melk, og at midlene er brukt til faglige tiltak.

Søknadene fra avlsorganisasjonene, KOORIMP og Helsetjenesten for storfe er behandlet og godkjent av Tines konsernstyre.

Regnskapene fra Geno og NSG er vedlagt egen revisorattest, mens bruken av midler til KOORIMP og Helsetjenesten for storfe er revisorattestert gjennom regnskapet til Animalia. Alle regnskapene er godkjent av revisor.

Geno

Geno har hatt et budsjett på 6,5 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk og 2,79 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt. I brevet fra Geno fremgår det at Geno har brukt 38,1 mill. kroner på avlsfaglige tiltak i 2018. Dette er en økning sammenliknet med 2017. I 2016 og 2017 brukte Geno henholdsvis 35,0 mill. kroner og 31,4 mill. kroner på avlsfaglige tiltak.

I tabellen under er Genos totale regnskap for avlsfaglige tiltak sammenliknet med budsjett for 2018. Regnskapet er også spesifisert på OR-midler.

Budsjett og regnskap 2018 for avlsfaglige tiltak i Geno, samt avvik fra budsjett i bruk av omsetningsmidler (kroner og prosent)

	Budsjett 2018		Regnskap 2018		Avvik i kr
	Kostnader	OR-midler	Kostnader	OR-midler	
Forskning / Utvikling Avl	12 865 189	3 674 485	16 997 421	3 670 534	3 951
Sædproduksjon avlsokser	2 197 060	627 512	3 097 603	626 838	674
Bruk av hunddyr i avlen (Moe)	4 130 000	1 179 588	2 430 847	1 178 320	1 268
Karantenestasjon - Smittesikring	612 000	174 796	1 129 473	174 608	188
Øyer teststasjon (Fenotypetest)	7 147 116	2 041 320	9 341 686	2 039 126	2 194
Fenotypiske målinger	5 610 000	1 602 298	5 120 028	1 600 575	1 723
Sum avlskostnader	32 561 365	9 299 999	38 117 058	9 290 001	9 998

Det er avvik mellom budsjett og regnskap på alle postene når det gjelder Genos totale avlskostnader. Totalt sett har Geno anvendt 5 555 693 kroner mer enn budsjettet. Geno disponerer rammebudsjett. Midlene fra omsetningsavgiften på melk og kjøtt er anvendt til poster som er vist i tabellen, som er innenfor avlsfaglige tiltak. For disse midlene er det også avvik mellom budsjett og regnskap, men anvendte midler er lavere enn budsjettet bruk.

Norsk Sau og Geit (NSG)

NSG har hatt et budsjett på 1 500 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til avlsarbeidet på geit. I NSGs regnskapsoppstilling om bruk av tilskuddet til avlsarbeidet på geit i 2018 med tilhørende revisorattest, fremgår det at dette beløpet er anvendt i 2018. I tillegg har NSG mottatt tilskudd fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt på 2,85 mill. kroner til avlsarbeidet på sau.

I Omsetningsrådets vedtak om budsjett for midler til NSG i 2018 av 14. desember 2017, ble det presisert at omsetningsmidler kan gis til avlsarbeid, og ikke til semin. Det fremgår av NSG sin regnskapsoppstilling for 2018 at midlene ikke har blitt brukt til semin. Kostnadene til avlsarbeidet på geit i 2018 var på til sammen 2 406 147 kroner. Fordelingen av midlene fremgår av tabellen nedenfor. Tabellen viser også hvor stor andel av kostnadene til avlsarbeid på geit som dekkes av omsetningsmidler i NSGs budsjett.

Budsjett og regnskap 2018 for avlsfaglige tiltak i Norsk Sau og Geit, samt avvik fra budsjett i bruk av omsetningsmidler (kroner)

	Budsjett 2018		Regnskap 2018		Avvik i kr
	Kostnader	OR-midler	Kostnader	OR-midler	
Faglige råd og utvalg	120 000	50 000	126 027	30 000	20 000
Geiteavl sentralt	1 800 000	1 150 000	1 530 557	1 100 000	50 000
FoU		-	-	-	
Avlsbesetningene mjølkegeit	200 000	60 000	203 446	80 000	-20 000
Semin	1 400 000		1 245 714		
Kåring	110 000	40 000	121 594	40 000	-
Gentesting	850 000	200 000	404 923	250 000	-50 000
Andre avls- og seminkostnader	15 000	-	19 600	-	-
Sum	4 495 000	1 500 000	3 651 861	1 500 000	-

KOORIMP

Omsetningsrådet innvilget budsjettsoknaden for 2018 på 442 000 kroner i møte 14. desember 2017. Arbeidet i regi av KOORIMP er lagt til Animalia. Bruken av midler anvendt av KOORIMP er revisorattestert som en del av regnskapet til Animalia.

Totalt kostnader til KOORIMP i 2018 var på 1 407 231 kroner. Tabellen nedenfor viser at omsetningsmidlene på melk finansierte 31,4 prosent av kostnadene. I tillegg har det blitt brukt 877 111 kroner fra omsetningsmidlene på kjøtt, og 88 120 kroner er salgsinntekter.

Budsjett og regnskap 2018 for KOORIMP, oversikt

	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾	Andel av kostnadene
Omsetningsmidler kjøtt	877 000	877 111	-111	0,0 %	62,33
Omsetningsmidler melk	442 000	442 000	-	-	31,41
Salgsinntekter	85 000	88 120	-3 120	-0	6,26
Sum inntekter	1 404 000	1 407 231	-3 231	-0,2 %	100,00
¹⁾ Avvik mellom budsjett og regnskap					

Regnskapet viser et overforbruk på 0,2 prosent.

Budsjett og regnskap 2018 for KOORIMP, detaljert

	2018		Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Budsjett	Regnskap		
Personalkostnader	1 039 185	1 065 920	-26 735	-2,6 %
Husleie, renhold mm.	54 665	55 096	-431	-0,8 %
Eksterne tjenester	90 000	108 307	-18 307	-20,3 %
Trykksaker, møter, kurs mm	35 000	28 819	6 181	17,7 %
Telefon, porto, budbil	12 000	5 799	6 201	51,7 %
Innkjøp og drift IKT	41 146	34 237	6 909	16,8 %
Reiser	30 000	14 392	15 608	52,0 %
Andre kostnader	10 000	1 105	8 895	89,0 %
Innkjøp adm. tjenester	22 337	17 582	4 755	21,3 %
Andel Animaliakostnader	70 108	75 974	-5 866	-8,4 %
Sum	1 404 441	1 407 231	-2 790	-0,2 %
¹⁾ Avvik mellom budsjett og regnskap				

Det fremgår ikke direkte av Animalias regnskap at omsetningsavgiften på melk er med på å finansiere kostnadene til KOORIMP. KOORIMP har, etter ønske fra Landbruksdirektoratet lagt ved et notat hvor de beskriver hva midlene brukes til. Hoveddelen av kostnadene er personalkostnader til å dekke én stilling. Sentrale aktiviteter som omsetningsmidlene for melk ble brukt til i 2018 var som følger:

- Importaktivitet: Veiledning av mennesker som vurderte å importere livdyr. Det var i overkant av 40 henvendelser om importplaner som ble fulgt opp.
- Smittevern: Distribusjon av opplæringsmateriell i smittevern. Videre har KOORIMP i 2018 bl.a. samarbeidet med NMBU Veterinærhøyskolen og Veterinærinstituttet om et pilotprosjekt for å få mer informasjon om eventuell forekomst av bakterien *Mycoplasma bovis* i norsk storfepopulasjon.
- Beredskapskoordinering: Det er en fagsjef for beredskap. Når Mattilsynet varsler om sykdomsutbrudd håndteres varslene hos KOORIMP, med videre varsling til næringen, koordinering av møter mellom næringen og Mattilsynet, faglige vurderinger og informasjonstiltak. En del av næringens arbeid med forekomst av antibiotikaresistente bakterier er også lagt til KOORIMP som en beredskapsaktivitet.
- Seminar dyrehelse: som resultat av ny lov om dyrehelse fra EU.

Helsetjenesten for storfe (HT)

Helsetjenesten for storfe (HT) var tidligere organisert som en del av Tine, mens den fra 1. januar 2018 er underlagt Animalia. Omlegging og innkjøring tok en del tid i 2018, men de fleste aktivitetene i handlingsplanen er gjennomført. HT skal bidra til å sikre en bærekraftig norsk storfeproduksjon gjennom god dyrehelse, velferd og riktig legemiddelbruk. De omsøkte midlene skal gå til tiltak for å nå dette målet. Dette er kvalitetsfremmende tiltak tidlig i verdikjeden, som legger grunnlag for en god råvare for videre produktutvikling.

Prioriterte områder for helsetjenesten for storfe har i 2018 vært:

- Drive kontrollprogrammet for virussykdommene BRSV og BCoV
- Tilby kurs og opplæring av klauvskjærere, bidra til at alle storfebesetninger har tilbud om oppfølging av klauvhelse
- Iverksette tiltak for å dokumentere forekomst og redusere spredning av smittsomme klauvsykdommer
- Informere om og initiere tiltak som sikrer effektivt smittevern i storfeholdet, inkludert tiltak for smittefri livdyrhandel
- Informere om rutiner og tiltak som kan redusere forekomsten av dødfødsler i storfeproduksjonen (utsatt til 2019)
- Jobbe for å dokumentere og forbedre dyrevelferd

Målet for kontrollprogrammet er å redusere smittespredning og forekomst av de to virusene BRSV og BCoV, som ifølge HT, er de viktigste kliniske infeksjonssykdommene hos storfe i Norge per i dag. BRSV er årsak til lungebetennelse med store pusteproblemer og i mange tilfeller dødsfall hos kalv. BCoV er årsak til smittsom diaré hos storfe – såkalt vinterdysenteri.

Omsetningsrådet innvilget budsjettsøknaden for 2018 på 3,668 mill. kroner fra omsetningsavgiften på melk i møte 14. desember 2017. Samtidig ble det innvilget 2,737 mill. kroner til det samme formålet fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt. Tidligere har omsetningsmidlene dekket prosjekter, men ikke selve driften av HT. Budsjettbevilgningen for 2018 innebærer at omsetningsmidlene vil finansiere mer enn de to prosjektene som tidligere har fått midler fra fondet. Midlene fra fondet for omsetningsavgift for melk gikk i 2018 bl.a. til å bekjempe de to sykdommene nevnt over, og er revisorattestert fra Animalia.

Tabellen nedenfor viser at omsetningsmidlene på melk og kjøtt finansierte 6 405 000 kroner av kostnadene i 2018. I tillegg finansierte salgsinntekter 158 407 kroner.

	Budsjett 2018	Regnskap 2018	
	OR-midler	OR-midler	Avvik i kr
Salgsinntekter	-	158 407	158 407
Omsetningsavgift melk	3 668 000	3 668 000	-
Omsetningsavgift svin, storfe, sau og lam	2 737 000	2 737 000	-
Sum inntekter	6 405 000	6 563 407	-158 407
¹⁾ Avvik mellom budsjett og regnskap			

Regnskap over utgifter i kontrollprogrammet fremgår av tabellen under.

Budsjett og regnskap 2018 for kontrollprogrammet BRSV og BCoV, finansiert av omsetningsavgift melk

	Budsjett 2018	Regnskap 2018	
	OR-midler	OR-midler	Avvik i kr
Drift av prosjektet, inkludert utvikling av storfedatabase	300 000	300 000	-
Analyse av prøver, pakking av prøvemateriell	2 200 000	2 711 000	-511 000
Utsending av prøvemateriell	800 000	-	800 000
Porto sending av prøver og prøvemateriell	0	93 000	-93 000
Reiser, foredragsvirksomhet	0	208 000	-208 000
Sum inntekter	3 300 000	3 312 000	-12 000
¹⁾ Avvik mellom budsjett og regnskap			

Resultater i 2018:

HT rapporterer på resultater i 2018. Gjennom kontrollprogrammet har HT arbeidet for å få produsenter til å ta prøver og få status i sin besetning. I 2018 har over 7000 besetningsprøver blitt tatt, nesten en fordobling fra 2017. 2017 var igjen en økning fra om lag 1 500 besetningsprøver i 2016. Antall tilfeller av mistanke om sykdom som er meldt inn til Tines beredskapstelefon er mer enn halvert i november og desember 2018, sammenlignet med samme måneder i 2017.

HT har i 2018 også publisert en rekke artikler og vært medforfatter på flere publikasjoner. HT har videre utarbeidet informasjonsmaterieell, arrangert kurs og gjennomført forelesninger og presentasjoner innen smittevern. Det er i 2018 utarbeidet handlingsplaner for dyrevelferd storfe og for å redusere spredningen av digital dermatitt, samt retningslinjer for smittesikker dyrevelferd.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratets vurdering er at anvendelsen av midlene er i tråd med retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, og anbefaler at regnskap over bruk av midler til faglige tiltak i 2018 godkjennes.

Regnskap 2018 faglige tiltak i melkesektoren

Regnskap (i kr)	
Geno	6 500 000
Norsk Sau og Geit	1 500 000
KOORIMP	442 000
Helsetjenesten for storfe	3 668 000
Sum	12 110 000

Landbruksdirektoratet viser til tabellen over og anbefaler at 12 110 000 kroner utbetales til Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk med følgende fordeling:

1. 6 500 000 kroner til Geno
2. 1 500 000 kroner til Norsk Sau og Geit
3. 442 000 kroner til KOORIMP
4. 3 668 000 kroner til Helsetjenesten for storfe

Saksnr.: 039/19	Sektor: Pelsdyr	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Pelsdyr - Regnskap 2018 for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet	Saksnr.: 17/62335-12

Beskrivelse

Norges Pelsdyrslag (NPA) har ved brev av 28. mars 2019 oversendt regnskap for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for pelsdyr i 2018. Regnskapet viser at det er brukt 2,8 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn til dette formålet.

Regnskapet ble godkjent av styret for NPA 28. mars 2019. Regnskapet er revisorattestert

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22.10.2008, jf. lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev av 28. mars 2019 med regnskap 2018 for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.
Revisorbekreftelse av 8. mars 2019

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for anvendelse av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for pelsdyr i 2018 godkjennes, og følgende beløp utbetales til Norges Pelsdyrslag fra fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn:

- 2 500 000 kroner for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet
- 300 000 kroner til administrasjon

Pelsdyr - Regnskap 2018 for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet

Norges Pelsdyrslag (NPA) har i brev av 28. mars 2019 oversendt regnskap for bruk av omsetningsavgift på pelsdyrskinn til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2018, samt en kort beskrivelse av gjennomførte aktiviteter. Regnskapet ble godkjent av styret i NPA 28. mars 2019, og er attestert av revisor.

Omsetningsavgiften på pelsdyrskinn var for 2018 på 1,0 prosent av salgssummen, med en estimert inntekt til fondet på 2,8 mill. kroner. Budsjettet for bruk av midler fra fondet i 2018 ble vedtatt av Omsetningsrådet 14. desember 2017 med ei ramme på 2,8 mill. kroner.

Skinnprisene for rev endte på 670 kroner per skinn, mot budsjettert 830 kroner. Det ble solgt 78 000 skinn mens anslaget i budsjettsøknaden for 2018 var på 100 000 skinn. Prisen på skinn av mink endte på 250 kroner per skinn, mot budsjettert 345 kroner. Det ble omsatt 534 000 skinn av mink. Anslaget var 570 000 skinn. Dette resulterte i en inntekt til fondet i 2018 på 1,83, mot forventet 2,80 mill. kroner. Pr. 31. desember 2018 utgjorde fondet ca. 1,48 mill. kroner.

Budsjett og regnskap 2018, regnskap 2017 og NPAs totale kostnader 2018 (i kroner)

Aktiviteter/post	2017	2018	2018	2018	Avvik, kr ¹⁾	Avvik, % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Totalt NPA		
Opplysningsarbeid	450 000	500 000	550 000	1 500 000	-50 000	-10
Faglig opplysning, produsent	650 000	600 000	600 000	770 000	-	0,0
Sykdomsbekjempelse og overvåkning	700 000	600 000	750 000	1 090 000	-150 000	-25,0
Dyrevelferd	1 050 000	400 000	450 000	680 000	-50 000	-12,5
Forskningsprosjekter	400 000	400 000	150 000	240 000	250 000	62,5
Sum markedsaktiviteter	3 250 000	2 500 000	2 500 000	4 280 000	-	0,0
Administrasjonsutg. NPA	250 000	300 000	300 000	1 750 000	-	0,0
Totalt NPA	3 500 000	2 800 000	2 800 000	6 030 000	-	0,0
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2018						

Midlene ble i 2018 brukt til informasjonsarbeid overfor politikere, media og yrkesutøvere i landbruket, både gjennom direkte kontakt og generelt informasjonsarbeid. Pelsdyrnæringen har også vært representert på landbruksutstillinger.

Videre har midlene blitt brukt til faglige tiltak overfor produsentene. Det har vært gjennomført rådgivning og kurs med fokus på lynneegenskapene ved utvalg av avlsdyr, samt rådgivningsbesøk hos en stor del av besetningene, med fokus på sikring av dyrevelferd. Besøk hos enkeltprodusenter knyttet til rådgiving vedrørende utvelgelse av avlsdyr har også blitt prioritert. Det har også i 2018 blitt gjennomført flere lokale og en sentral skinnutstilling, inkludert faglige foredrag.

Med bakgrunn i råvare- og fôranalyse har det i 2018 blitt foretatt veiledning rettet mot fôrproduksjonsanleggene. Økende konkurranse om råvarene har ført til prisstigning som har gjort at man må vurdere ulike alternativer. Spesielt hygieniske forhold har blitt prioritert og næringens representanter har samarbeidet med eksterne miljøer. I samarbeid med Mattilsynet har det omfattende arbeidet med å bekjempe virussykdommen plasmacytose hos mink blitt videreført. NPA blir involvert i de tilfeller dyr blir sendt til Veterinærinstituttet for diagnostisering.

Hva dyrevelferd gjelder har det i 2018 blitt gjennomført medlemsmøter med fokus på blant annet dyrevelferdstiltak. Det har også i 2018 blitt gjennomført FarmSert-revisjoner av NPAs egne ansatte. Sertifiseringsordningen er obligatorisk og systemets håndbok og kravstandard revideres årlig. Sommeren 2017 ble de første norske pelsdyrgårdene revidert etter det europeiske dyrevelferdsprogrammet WelFur. Revideringen utføres av norske og danske revisorer. Deltakelse er obligatorisk.

Det er i henhold til NPAs henvendelse av 16. oktober 2018 foretatt videre utprøving av oppbløtt tørrfôr, samt gjennomført fôrrelaterte undersøkelser.

Regnskapet viser at NPA i 2018 har brukt i alt 6,0 mill. kroner på aktiviteter delfinansiert med midler fra fondet. Andel fondsmidler til disse aktivitetene er dermed 46,4 prosent i 2018, mot 51,5 prosent i 2017.

Nøkkeltall for bruk av midler fra fondet for omsetningsavgift pelsdyrskinn

	2017	2018
Aktiviteter	Andel i %	Andel i %
Sum markedsaktiviteter	92,9	89,3
Administrasjonsutgifter NPA	7,1	10,7
SUM	100,0	100,0

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratets vurdering er at anvendelsen av midlene er i tråd med budsjettforutsetningene. Det var en inntektssvikt på i underkant av én million kroner sammenliknet med budsjett, som følge av lavere skinnpriser enn forventet, og færre solgte skinn. Det er likevel dekning i fondet for kostnadene knyttet til 2018-aktivitetene.

Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for pelsdyr i 2018 godkjennes, og at 2,8 mill. kroner utbetales til NPA fra fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn.

Saksnr.: 040/19	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Melk - Regnskap 2018 over Tines administrasjonsgodtgjørelse	Saksnr.: 17/61259-19

Beskrivelse

Tine SA søker om refusjon av kostnader ved administrasjon av markedsreguleringen i melkesektoren. Regnskapet viser et forbruk på totalt 9 414 399 kroner. Dette er innenfor vedtatt budsjett for 2018. Det er ikke krav om revisorattestasjon.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine SA datert 12. mars 2019

Epost fra Tine SA dater 26. mars 2019

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet over markedsregulators administrasjonskostnader for 2018 godkjennes, og 9 414 399 kroner utbetales til Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Melk - Regnskap 2018 over Tines administrasjonsgodtgjørelse

I brev av 12. mars 2019 søker Tine SA om godkjenning av sine kostnader til administreringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter i 2018. Tine søker om administrasjonsgodtgjørelse på totalt 9 414 399 kroner. Det foreligger ikke revisorattestasjon, men det er heller ikke et krav i henhold til forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-3.

Omsetningsrådet godkjente 14. desember 2017 et budsjett på 9 439 240 kroner til dekning av kostnadene ved administrering av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter for 2018.

Tabellen nedenfor viser tallene for budsjett og regnskap 2018. I tillegg er regnskapet for 2017 satt opp til sammenligning.

Budsjett og regnskap Tine 2017, samt regnskap 2017

	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Endring*	Endring*
	2017	2018	2018		prosent
<i>Totale kostnader</i>					
Personal	5 584 000	5 559 540	5 559 540	0	0,0
Drift	2 503 938	2 542 000	2 539 663	-2 337	-0,1
Styret	710 300	737 700	725 916	-11 784	-1,6
Reiser	120 000	120 000	100 000	-20 000	-16,7
Revisjon	179 893	180 000	189 280	9 280	5,2
Prognosearbeid, drift	300 000	300 000	300 000	0	0,0
Prognosearbeid, utvikling	0			0	
Sum	9 398 131	9 439 240	9 414 399	-24 841	-0,3
<i>Nøkkeltall</i>					
Antall årsverk	6,4	6,2	6,2	0,0	0,0
Personalkostnader per årsverk	872 500	896 700	896 700	0	0,0
Driftskostnader per årsverk	391 240	410 000	409 623	-377	-0,1
Totale kostnader per årsverk	1 468 458	1 522 458	1 518 451	-4 007	-0,3
*Endring i forhold til budsjett 2017					

Regnskapet totalt viser at Tine har brukt 24 841 kroner (0,3 prosent) mindre enn budsjett i 2018, men 16 268 kroner mer (0,2 prosent) sammenlignet med regnskapet for 2017.

Antall årsverk ble 6,2, som er tilsvarende budsjett. Dette er en reduksjon på 0,2 årsverk sammenlignet med 2017. I 2018 er lønnskostnadene per årsverk det samme som budsjettet, og 2,8 prosent høyere enn i 2017. Til sammenligning viser statistikk fra Statistisk Sentralbyrå en lønnsutvikling på 3,0 prosent fra 2017 til 2018.

Driftskostnadene ble 0,1 prosent lavere enn budsjettet, og viste et avvik på 2 337 kroner sammenlignet med budsjett. Driftskostnadene økte med 1,4 prosent sammenlignet med 2017. Driftskostnadene per årsverk er på nivå med budsjett 2018 og 18 383 kroner høyere per årsverk i forhold til regnskapet for 2017.

Med uendret andel på tolv prosent er kostnadene til konsernstyret 725 916 kroner. Dette er 1,6 prosent lavere enn budsjettet, og 2,2 prosent høyere enn i 2017.

Reisekostnader er 20 000 kroner lavere enn budsjett 2018 og regnskap for 2017.

Kostnader til revisjon er 9 280 kroner høyere enn budsjett 2018, noe som er en økning på 5,2 prosent. Tine opplyser at revisor godtgjøres på timesbasis, noe som kan føre til små avvik fra budsjett.

Kostnader til ordinære prognosetjenester var på 300 000 kroner i 2018. Dette er tilsvarende beløp som ble lagt til grunn i budsjettet, og regnskap 2017.

Landbruksdirektoratets vurdering

Fra og med 2010 er budsjettet satt som øvre grense for administrasjonsgodtgjørelsen (jf. OR-sak 25/10). Regnskapet viser at Tine ligger innenfor rammene av budsjettet som ble vedtatt i Omsetningsrådet 14. desember 2017 (jf. OR-sak 94/16). Tine har anvendt 9 414 399 kroner i administrasjonskostnader, noe som er 0,3 prosent mindre enn budsjettet.

Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet for 2018 godkjennes, og at 9 414 399 kroner utbetales til Tine SA for administrasjonskostnader som markedsregulator. Godtgjørelsen utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Saksnr.: 041/19	Sektor: Kjøtt og egg	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Kjøtt og egg - Regnskap for Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2018	Saksnr.: 17/60960-7

Beskrivelse

Nortura SA har lagt frem regnskapet over administrasjonsgodtgjørelsen for kjøtt og egg for 2018. Regnskapet for kjøtt viser samlede kostnader på 12 579 860 kroner, 778 798 kroner under budsjett, og regnskapet for egg viser samlede kostnader på 4 413 310 kroner, 17 360 kroner under budsjett. Det er ikke krav om revisorattestasjon.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr.1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura per 28. februar 2019

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Regnskapet over Norturas kostnader for 2018 til administrasjon av markedsregulering av kjøtt godkjennes, og 12 579 860 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.
2. Regnskapet over Norturas kostnader for 2018 til administrasjon av markedsregulering av egg godkjennes, og 4 413 310 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.

Kjøtt og egg - Regnskap for Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2018

I brev datert 28. februar 2019 oversendte Nortura SA regnskapet for administrasjonsgodtgjørelsen for 2018 på kjøtt og egg til godkjenning. I henhold til forskrift 2008-10-22 nr 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-3 er det ikke krav om revisorattestasjon av regnskapet.

Omsetningsrådet vedtok budsjettet for administrasjonsgodtgjørelsen 2018 i møte 14. desember 2017, jf. sak 79/17. Budsjettet hadde en ramme på inntil 13 358 658 kroner for kjøtt og 4 430 669 kroner for egg.

Administrasjonsgodtgjørelse kjøtt

For kjøtt viser regnskapet et samlet forbruk i 2018 på 12 579 860 kroner, som er 5,8 prosent, tilsvarende 778 798 kroner lavere enn budsjett. Lønnskostnadene er 4,9 prosent, tilsvarende 368 647 kroner, lavere enn budsjett. Driftskostnadene er 7,4 prosent eller 294 410 kroner lavere enn budsjett, og reisekostnadene er 67,6 prosent eller 109 756 kroner lavere enn budsjett. Regnskapets underforbruk er i hovedsak knyttet til lavere drifts- og lønnskostnader enn budsjettet, noe som primært skyldes sykemeldinger og innleid arbeidskraft hos Totalmarked.

Budsjett og regnskap for 2018, samt regnskap for 2017

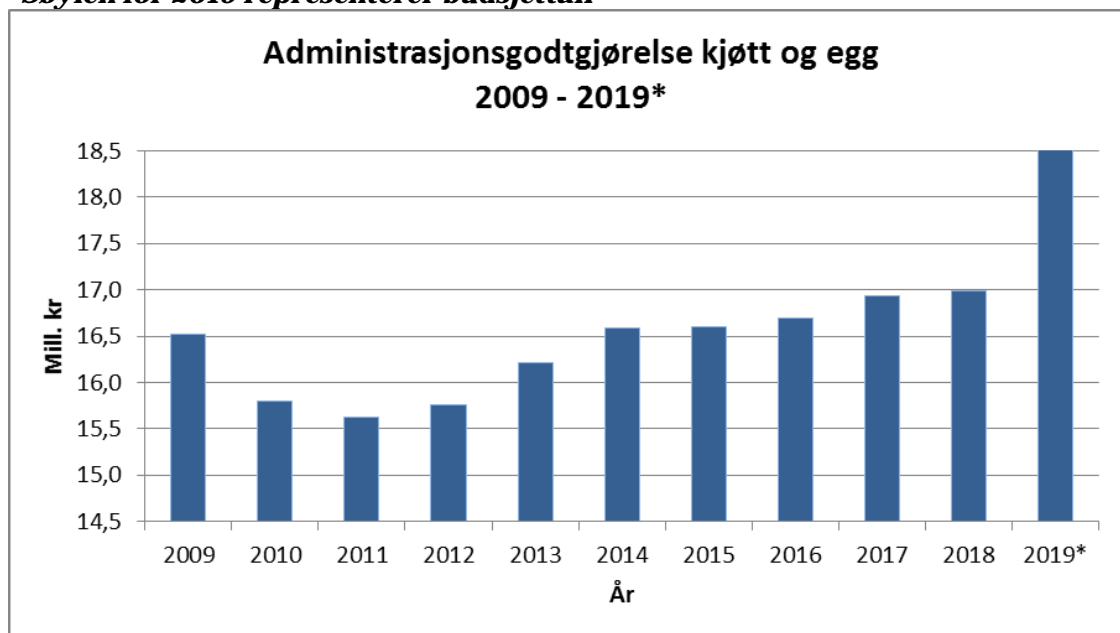
KJØTT	2017	2018	2018	Avvik (kr) ¹⁾	Avvik (%) ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Lønn	7 319 911	7 504 471	7 135 824	368 647	4,9
Drift	3 473 852	4 005 084	3 710 673	294 410	7,4
Styret	1 166 451	1 203 759	1 195 774	7 985	0,7
Reiser	141 417	162 345	52 589	109 756	67,6
Revisjon	132 500	133 000	135 000	-2 000	-1,5
Andre kostnader	350 000	350 000	350 000	0	0,0
Sum	12 584 132	13 358 658	12 579 860	778 798	5,8
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2018					
Nøkkeltall					
Antall årsverk	8,5	8,5	8,5	0,0	0,0
Lønnskostnader per årsverk	862 079	883 815	840 398	43 416	4,9
Driftskostnader per årsverk	619 977	689 458	641 154	48 304	7,0
Totale kostnader per årsverk	1 482 055	1 573 273	1 481 552	91 720	5,8

Administrasjonsgodtgjørelse egg

For egg viser administrasjonsgodtgjørelsen en kostnad på 4 413 310 kroner, som er 0,4 prosent lavere enn vedtatt budsjett. Lønnskostnadene er 4,0 prosent, tilsvarende 117 469 kroner, lavere enn budsjett. Driftskostnadene er 6,9 prosent, tilsvarende 69 824 kroner, høyere enn budsjett og reisekostnadene er 30,9 prosent, tilsvarende 30 782, høyere enn budsjett.

Budsjett og regnskap for 2018, samt regnskap for 2017

EGG	2017	2018	2018	Avvik (kr) ¹⁾	Avvik (%) ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Lønn	2 879 564	2 933 281	2 815 811	117 469	4,0
Drift	954 599	1 014 680	1 084 503	-69 824	-6,9
Styret	291 613	300 940	298 944	1 996	0,7
Reiser	140 190	99 769	130 551	-30 782	-30,9
Revisjon	81 000	82 000	83 500	-1 500	-1,8
Sum	4 346 966	4 430 669	4 413 310	17 360	0,4
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2018					
Nøkkeltall					
Antall årsverk	3,3	3,3	3,3	0	0,0
Lønnskostnader per årsverk	859 828	875 868	840 792	35 076	4,0
Driftskostnader per årsverk	438 161	447 115	477 008	-29 892	-6,7
Totale kostnader per årsverk	1 297 989	1 322 983	1 317 799	5 184	0,4

Utvikling i samlede administrasjonskostnader for kjøtt og egg for årene 2009 - 2018. *Søylen for 2019 representerer budsjettall**Landbruksdirektoratets vurdering**

Regnskapene for administrasjon av markedsregulering av kjøtt og egg viser i hovedsak godt samsvar mellom budsjett og regnskap totalt. Regnskapet viser at det for kjøtt er et underforbruk på 778 798 kroner eller 5,8 prosent lavere enn budsjettet. På egg er det et underforbruk på 17 360 kroner eller 0,4 prosent lavere enn budsjettet. Hovedårsaken til at regnskapet viser lavere forbruk enn budsjettet er spesielt knyttet til sykemeldinger og at innleid arbeidskraft har hatt en lavere kostnad enn budsjettet. Landbruksdirektoratet har ingen merknader til de fremlagte regnskapene.

Markedsregulator skal i prinsippet få dekket kostnadene som administrasjon av markedsreguleringen medfører. I møtet 26. mars 2010 satte imidlertid Omsetningsrådet følgende forutsetning for behandling av regnskapene for administrasjonsgodtgjørelse:

"Omsetningsrådet legger til grunn at når regnskapet fra og med 2010 legges frem til godkjenning, er budsjettet øvre grense for godtgjørelsen." I budsjettvedtakene er dette presisert med ordet inntil før beløpet.

Godtgjørelsen for kjøtt og egg anbefales utbetalt i samsvar med fremlagt regnskap.

Saksnr.: 042/19	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Kjøtt - regnskap for tiltaket kompensasjon ved slakting av lett gris i 2018	Saksnr.: 18/41872-11

Beskrivelse

I møte i Omsetningsrådet 11. september 2018 ble det godkjent bruk av omsetningsavgiftsmidler kjøtt for å kompensere for slakting av lette griser. Totalrammen var 34 mill. kroner for å regulere bort inntil 30 000 smågris. I utgangspunktet gjaldt vedtaket ut 2018, men ble på møtet 7. desember utvidet til å gjelde frem til påske, dvs. 12. april 2019.

Omsetningsrådet delegerte utbetaling, kontroll og dokumentasjon til Landbruksdirektoratet ved behandling av saken i september 2018.

Ved utgangen av året viser utbetalingene Landbruksdirektoratet har foretatt til slakteriene at det i 2018 ble slaktet 15 329 smågriser med en kostnad på 15 988 080 kroner.

Hjemmel

Forskrift av 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer §3-2.

Forutsetninger**Vedlegg**

Dokumentasjon fra Landbruksdirektoratet, som viser utbetaling til slakterier for lette griser i 2018.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar saken til orientering.

Kjøtt - regnskap for tiltaket kompensasjon ved slakting av lett gris i 2018

Kompensasjon ved slakting av lett gris i tidsrommet slutten av september og ut desember 2018, ble vedtatt av Omsetningsrådet (OR) 11. september 2018, sak 80/18. Det ble gitt en totalramme på 34 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt, for å regulere bort 30 000 griser. Kompensasjonen ble satt til 1 120 kroner per gris fra starten av. Kompensasjonen skulle dekke slakteriets innkjøp av gris og slaktekostnader inkl. offentlige avgifter fratrukket slaktets råvareverdi. Dersom noen av disse kostnadene ble endret, kunne Nortura Totalmarked (Nortura) i samråd med Landbruksdirektoratet justere prisen tilsvarende. Kompensasjonen ble nedjustert til 1 060 kroner, siden til 1 040 kroner. Årsaken til nedjusteringen var endringer i smågrisprisen. De første grisene ble slaktet i uke 39. Da var satsen 1 060 kroner. Fra og med uke 40 var satsen 1 040 kroner. Nortura fikk ansvaret for å fastsette aktuelle tidsperioder hvor tiltaket kunne settes i verk i 2018, i samråd med Landbruksdirektoratet.

I OR-møtet 7. desember 2018 ble vedtaket utvidet i tid, til 12. april 2019. Årsaken var tilbakemelding fra bransjen til Nortura om at det ikke ville være mulig å slakte det forutsatte antallet lette griser innenfor det vedtatte tidsrommet for tiltaket. Det skyldtes at produksjon av gris med normal slaktevekt måtte prioriteres grunnet behov for blant annet ribbe inn mot jul.

Tall slakteriene har rapportert inn til Landbruksdirektoratet viser at det i perioden uke 39 til 52 har blitt slaktet 15 329 lette griser, til en kostnad på 15 988 080 kroner. Dokumentasjonen viser også at Nortura og fire uavhengige slakterier har fått kompensasjon for slakting av lette griser.

Omsetningsrådet delegerte utbetaling, kontroll og dokumentasjon til Landbruksdirektoratet ved behandling av saken i september 2018. Det heter i vedtakets punkt g:

«Utbetaling, kontroll og dokumentasjon Landbruksdirektoratet har ansvaret for kontroll av slakterienes søknader og setter krav til søknad om kompensasjon slik at den inneholder nødvendige opplysninger for å kunne gjennomføre kontroller. Landbruksdirektoratet foretar utbetaling til slakteriene etter at søknad er godkjent. Dersom Landbruksdirektoratet finner feil ved gjennomføring av kontroller, kan utbetalingen umiddelbart korrigeres.»

Landbruksdirektoratet har mottatt søknad fra slakteriene om kompensasjon for slakt av lette griser. Direktoratet har kontrollert at tiltaket er gjennomført i tråd med føringene gitt i vedtaket om tiltaket. Vi har brukt de til enhver tid fastsatte satsene. Halvparten av antallet griser som er planlagt tatt ut ble gjennomført i 2018. Landbruksdirektoratet har foretatt ti utbetalinger basert på like mange søknader, fra til sammen fem slakterier.

Tabellen nedenfor viser hvor mange griser som har blitt slaktet av hvilket slakteri, samt utbetalt beløp.

Tabellen viser antall lette griser slaktet samt utbetalt beløp (i kroner)

Slakteri	Antall dyr	Utbetaling, i kr
Fatland Jæren	1 443	1 506 240
Fatland Oslo	974	1 015 720
Furuseth	2 049	2 141 400
Midt-Norge slakteri	196	203 840
Nortura	10 667	11 120 880
Totalsum	15 329	15 988 080

Saksnr.: 043/19	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Kjøtt - regnskap for salg av sauekjøtt fra reguleringslager til redusert pris	Saksnr.: 18/24923-5

Beskrivelse

På møte i Omsetningsrådet 24. mai 2018 ble det forhåndsgodkjent salg av 54 tonn sauekjøtt fra reguleringslager til en redusert pris på kr 5,00 per kg. Årsaken til iverksetting av tiltaket var at dette partiet med kjøtt var i ferd med å gå ut på dato. Tiltaket ble estimert til å koste 270 000 kroner i ekstra reguleringskostnader.

Dokumentasjon fra Nortura viser at det i perioden 23. mai til 15. juni ble solgt 54 842,44 kg sauekjøtt fra reguleringslager til redusert pris. Kostnaden er beregnet til 274 212 kroner. Salget er en del av Norturas regnskap for avsetningstiltak andre halvår 2018. Dette regnskapet er revisorattestert.

Hjemmel

Forskrift av 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer §3-2.

Forutsetninger**Vedlegg**

E-post fra Nortura, datert 21. januar 2019

E-post fra Nortura, datert 13. mars 2019

Revisorattest, datert 14. januar 2019

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for salg av 54,8 tonn sauekjøtt til redusert pris godkjennes, og 274 212 kroner utbetales til Nortura fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.

Kjøtt - regnskap for salg av sauekjøtt fra reguleringslager til redusert pris

I møtet 24. mai 2018 fattet Omsetningsrådet følgende vedtak i sak 50/18:

“Omsetningsrådet gir Nortura SA en forhåndsgodkjennelse for å gjennomføre et partisalg av 54 tonn sauekjøtt fra reguleringslager og få dekket ekstrakostnadene på inntil kr 5,00 per kg, til en samlet verdi av 270 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.”

I e-post fra Nortura av 21. januar 2019 dokumenterer Nortura salg av 54 842,44 kg sauekjøtt, med prisnedskrivning.

I e-posten fra Nortura 13. mars 2019 har Nortura følgende forklaring på at mengden overskrider 54 000 kg: «Det er en liten overskridelse på 4 212 kr. Overskridelsen kan forklares med differanse mellom beregnet vekt ved innlegg og faktisk vekt ved uttak fra lager, dvs. at svinnet for dette partiet har vært mindre enn normert. Det kan også skyldes at sau med ulik slaktedato kan ligge blandet på pall og at det ved salg fra reguleringslager opereres bare med hele paller.»

Dette partisalg er en del av Norturas regnskap for avsetningstiltak andre halvår 2018. Dette regnskapet er revisorattestert.

Landbruksdirektoratets vurdering

Dokumentasjon fra Nortura viser at de har gitt kr 5,00 per kg i prisnedskrivning ved salg av hele partiet. Alt kjøttet var solgt innen utgangen av uke 24/2018, dvs. innenfor holdbarhetsgrensen som gikk ut i uke 26.

Med bakgrunn i dokumentasjon datert 21. januar 2019 og Norturas forklaring på overskridelsen i e-post datert 13. mars, anbefaler Landbruksdirektoratet at Omsetningsrådet vedtar å utbetale 274 212 kroner til Nortura.

Saksnr.: 044/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Delegerte saker - rapportering til Omsetningsrådet i møte 12. april 2019	Saksnr.: 19/5381-3

Beskrivelse

Som et ledd i å effektivisere arbeidet delegerte Omsetningsrådet i sak 49/10 vedtaksmyndighet i noen saker av ikke-prinsipiell karakter til Statens landbruksforvaltning, slik det er gitt adgang til etter de endringer i omsetningsloven som trådte i kraft 1. januar 2010. Fullmakten ble videreført til Landbruksdirektoratet fra 01.07.2014, jf. vedtak i sak 51/14.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11 og Omsetningsrådets vedtak i sak 49/10.

Forutsetninger**Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Oversikten over delegerte saker avgjort av Landbruksdirektoratet tas til orientering.

Delegerte saker - rapportering til Omsetningsrådet i møte 12. april 2019

Oversikt over delegerte saker til møtet 12. april 2019.

Sak nr.	Arkivsak	Tittel
9/19 (Fra forrige møte)	19/5329-5	<p>Regnskap melk 2018 - Vedtak om godtgjørelse for prisnedskrivning av geitemelk solgt som før</p> <p>Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner Tine SAs regnskap over kostnader ved prisnedskrivning av geitemelk solgt som før i 2018. 3 563 067 kroner utbetales til Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk.</p>
12/19	18/10007-6	<p>Regnskap melk 2018 - Vedtak om prisgevinst ved lagring av reguleringsprodukter</p> <p>Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over pristap/prisgevinst ved lagring av reguleringsprodukter i 2018. Tine SA skal betale 12 579 830 kroner til fondet for omsetningsavgift på melk for prisgevinst i 2018.</p>
13/19	19/20405-4	<p>Regnskap melk 2018 - Vedtak om godtgjørelse for transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter</p> <p>Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap for kostnader ved transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter i 2018. 17 235 137 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.</p>
14/19	19/20405-3	<p>Regnskap melk 2018 - Vedtak om kompensasjon for kostnader ved mellomtransport og overføring av reguleringsprodukter i 2018</p> <p>Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader til mellomtransport og overføring av reguleringsvarer i 2018. Landbruksdirektoratet utbetaler 3 221 450 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.</p>

15/19	17/60521-23	Regnskap 2018. Vedtak om reguleringskostnader til prisnedskrivning og overlagring kornåret 2018/2019
		<p>Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader til prisnedskrivning av 35 000 tonn mathvete til fôr fra kornåret 2017/2018 til en kostnad på 9 743 784 kroner.</p> <p>Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader til overlagring av 36 600 tonn mathvete og 50 686 tonn fôrkorn i 2018 til en samlet kostnad på 25 748 732 kroner.</p> <p>Landbruksdirektoratet godkjenner 26 600,70 kroner i rentekostnad i 2018 i markedsregulators favør.</p> <p>Landbruksdirektoratet utbetaler 35 518 116,70 kroner fra fondet for omsetningsavgift på korn til Norske Felleskjøp SA.</p>

Saksnr.: 045/19	Sektor: Alle	Styre/råd: ØR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Opplysningsvirksomheten i landbruket - innspill til jordbrukets avtaleparter	Saksnr.: 19/3970-4

Beskrivelse

Arbeidsgruppa for vurdering av opplysningsvirksomheten i landbruket la fram sin rapport i Omsetningsrådets møte 21. mars 2019, jf. sak 14/19. Omsetningsrådet tok rapporten til orientering.

I vedtaket i sak 15/19 Omsetningsrådets arbeid – en gjennomgang av regelverk og ordninger – videre arbeid» heter det bl.a. at «Eventuelle vedtak som har betydning for Jordbruksavtalen oversendes avtalepartene».

For opplysningsvirksomheten vil dette gjelde Opplysningskontoret for frukt og grønt, der midlene bevilges over jordbruksavtalen (kollektiv dekt omsetningsavgift på hagebruksprodukter), men administreres av Omsetningsrådet.

Av rapporten går det fram at arbeidsgruppa legger til grunn at alle fire opplysningskontorene inngår i eventuelle samordnede enheter. Ettersom Omsetningsrådet per nå ikke har vurdert forslagene i rapporten, er det ikke avklart hvilke løsninger Omsetningsrådet går for. Direktoratet mener at det av hensyn til videre prosess er viktig at avtalepartene gjør et prinsippvedtak om at eventuelle endringer som vedtas av rådet må omfatte alle de fire opplysningskontorene.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 pkt. 2, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet har ikke vurdert de konkrete forslagene i rapporten om opplysningsvirksomhet. Rådet vil likevel tilrå avtalepartene å gjøre et prinsippvedtak om at eventuelle strukturelle endringer som vedtas av rådet må omfatte alle de fire opplysningskontorene, det vil si også Opplysningskontoret for frukt og grønt. Vedtaket oversendes avtalepartene.

Opplysningsvirksomheten i landbruket - innspill til jordbrukets avtaleparter

Arbeidsgruppa for vurdering av opplysningsvirksomheten i landbruket la fram sin rapport i Omsetningsrådets møte 21. mars 2019, jf. sak 14/19. Omsetningsrådet tok rapporten til orientering.

I vedtaket i sak 15/19 Omsetningsrådets arbeid – en gjennomgang av regelverk og ordninger – videre arbeid» heter det bl.a. at

«Eventuelle vedtak som har betydning for Jordbruksavtalen oversendes avtalepartene».

For opplysningsvirksomheten vil dette gjelde Opplysningskontoret for frukt og grønt, der midlene bevilges over jordbruksavtalen (kollektiv dekt omsetningsavgift på hagebruksprodukter), men administreres av Omsetningsrådet.

I rapportens kapittel 9.6 «Arbeidsgruppas konklusjoner knyttet til organisering av opplysningsvirksomheten» heter det i gruppas enstemmige forslag nr 2:

«Arbeidsgruppa legger til grunn at alle fire kontorene inngår i eventuelle samordnede enheter. Dess færre kontorer som slås sammen, dess mindre vil potensielle synergier/gevinster bli.»

Landbruksdirektoratets vurderinger

Det vil være naturlig at eventuelle prosesser for endringer i opplysningsvirksomhetens organisering/gjennomføring vil planlegges og kanskje starte i løpet av 2019. Arbeidsgruppa la til grunn at alle de fire kontorene må inngå i eventuelle samordnede enheter. Landbruksdirektoratet er enig i dette og mener at dette prinsippet må legges til grunn for alle strukturelle endringer i opplysningsvirksomheten.

I rapporten pekes det på at ettersom kontorene i dag er fire selvstendige økonomiske og juridiske enheter, kan ikke Omsetningsrådet pålegge kontorene spesielle organisatoriske grep. Men det kan settes vilkår for bevilgningene at det tas bestemte grep. Arbeidsgruppa vurderte det som et virkningsfullt grep og at dette også må gjelde Opplysningskontoret for frukt og grønt, selv om midlene der kommer fra jordbruksavtalen.

Ettersom Omsetningsrådet per nå ikke har vurdert forslagene i rapporten, er det ikke avklart hvilke løsninger Omsetningsrådet går for. Direktoratet mener at det av hensyn til videre prosess er viktig at avtalepartene allerede i årets jordbruksforhandlinger gjør et prinsippvedtak om at eventuelle strukturelle endringer som vedtas av rådet må omfatte alle de fire opplysningskontorene.

Det legges derfor fram forslag om dette. Vedtaket oversendes avtalepartene.

Saksnr.: 046/19	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Omsetningsrådets arbeid - oppfølging av arbeidsgruppe kjøtt og egg om dobbel mottaksplikt	Saksnr.: 18/27180-6

Beskrivelse

Landbruksdirektoratet legger til møtet den 12. april fram de forholdene fra arbeidsgruppene rapporter som vurderes å kunne kreve endringer i rammeforskrift eller på annen måte involverer Landbruks- og matdepartementets kompetanseområde. Dobbelt mottaksplikt vurderes å kunne kreve endringer i rammeforskriften.

Arbeidsgruppe kjøtt og egg har lagt fram to alternative forslag til innføring av dobbelt mottaksplikt. Landbruksdirektoratet innstiller på at ordningen ikke innføres.

Landbruksdirektoratet vil etter behandling i Omsetningsrådet melde tilbake til Landbruks- og matdepartementet i brev form om resultatet av behandlingen.

Hjemmel**Forutsetninger****Vedlegg****Møtebehandling**

Under Landbruksdirektoratets vurdering står følgende: «Det ble videre påpekt at regulering etter volummodellen gir noe større mulighet for å bruke pris som balanserende virkemiddel.» Trine Hasvang Vaag påpekte at denne påstanden ble imøtegått i møtet 21. mars 2019. Dette burde framgått av saksfremlegget.

Bjørn-Ole Juul Hansen fremmet følgende forslag til vedtak:

«Omsetningsrådet ber sekretariatet utrede hvilke konsekvenser innføring av dobbelt mottaksplikt av slakt og skåret vare vil ha for markedsregulator når det gjelder balansen mellom rettigheter og plikter som markedsregulator, samt i hvilken grad balansen mellom rettigheter og plikter er i likevekt eller ikke. Dersom den ikke er i likevekt skal sekretariatet forsøksvis antyde graden av fordel/ulempe for henholdsvis markedsregulator og de slakteriaktørene som ikke har markedsregulatorfunksjon.

Omsetningsrådet legger som premiss for utredningen at Nortura fortsatt skal være markedsregulator og være den aktøren som på selvstendig grunnlag beslutter når og hvilke volumer som skal reguleres fra bransjen.

En konkret vurdering av i hvilken grad det er likevekt i markedsregulators rettigheter og plikter ved innføring av mindretallets forslag, skal medfølge.»

Ved alternativ votering ble sekretariatets forslag vedtatt mot en stemme (Juul-Hansen).

Vedtak

Omsetningsrådet vil ikke tilrå at det innføres en dobbel mottaksplikt på kjøtt.

Omsetningsrådets arbeid - oppfølging av arbeidsgruppe kjøtt og egg om dobbel mottaksplikt

Bakgrunn

I møtet den 21. mars la Landbruksdirektoratet fram sin vurdering av rapport fra arbeidsgruppe D2 sektorspesifikke oppgaver for kjøtt og egg. Jamfør framdriftsplan som ble vedtatt i møtet 21. mars, legger Landbruksdirektoratet fram som sak de forhold som vi mener må viderefremmes til Landbruks- og matdepartementet grunnet Jordbruksavtalen eller departementets forskrifter. Landbruksdirektoratet vurderer at innføring av dobbel mottaksplikt, dvs. mottaksplikt fra uavhengige aktører, kan kreve endringer i forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer av 1. januar 2003 («rammeforskriften»).

Som det ble argumentert for i sak 25/19, er Landbruksdirektoratet av den oppfatning av det ikke bør innføres dobbel mottaksplikt for kjøtt. Skulle Omsetningsrådet være av en annen oppfatning, dvs. at dobbel mottaksplikt i en eller annen form skal innføres, må Landbruks- og matdepartementet informeres, da det kan kreve endringer i rammeforskriften. Som en oppfølging av bestillingen i møtet mellom statsråd Jon Georg Dale og Bjørg Tørresdal den 21. mars 2018, hvor status for prosjektet og planer fremover ble lagt fram, er det Landbruksdirektoratets oppfatning at Omsetningsrådet uansett bør svare Landbruks- og matdepartementet på denne problemstillingen, selv om det ikke krever endringer i departementets forskrifter. Det vises også til at problemstillingen er listet i ORs vedtak om mandat i desember 2017, sak 95/17, som senere også ble gjengitt i ORs rapport til LMD, ref. sak 13/18 fra møtet 13. mars 2018.

Hovedtrekk fra innstillingen den 21. mars

Medlemmene i arbeidsgruppen kjøtt og egg er enige om at forutsetningene ikke er tilstede for å innføre en ordning som er skissert i Næringskomiteens innstilling, dvs. en ordning for stykningsdeler og med et bransjeråd. Gruppen har imidlertid tolket mandatet slik at man da kan søke å finne en alternativ løsning uten bruk av bransjeråd, på helt slakt eller på stykningsdeler. Gruppen har ikke kunne omforenes om et felles forslag og har isteden lagt fram to relativt forskjellige alternative ordninger:

1. Det ene forslaget er etter modell fra ordningen som ble innført tørkesommeren 2018, som ble beskrevet som en kriseløsningsmodell som ble innført bl.a. fordi en hadde behov for å bruke hele bransjens slaktekapasitet.
2. Den andre modellen er en permanent ordningen for uavhengige aktører om leveringsrett, og med en begrensning i dagens ordning vedrørende reguleringslagring av stykningsdeler for markedsregulator, dersom ikke uavhengig aktører også kan delta i denne ordningen.

Av hensyn til leservennligheten, gjengis Landbruksdirektoratets vurdering fra sak 25/19 angående dobbel mottaksplikt:

Dobbel mottaksplikt

I Innst. 251 S (2016-2017) fra Næringskomiteen om jordbruksmelding Meld. St. 11, avsnitt 13.11 sier flertallet i Næringskomiteen følgende:

«Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, viser til avtale inngått mellom Nortura og KLF der det slås fast hvordan denne doble mottaksplikten skal håndteres og at den begrenses til skåret slakt. Flertallet ber om at denne enigheten legges til grunn»

To viktige forutsetninger for avtalen mellom Nortura og KLF var at det var mulighet for reguleringseksport (permanent fjerning fra det norske markedet) og/eller etablering av et bransjeråd. Disse forutsetningene er ikke lenger til stedet.

Konkurransetilsynet har i etterkant vært kritiske til etablering av et bransjeråd, som var en premis for denne avtalen. Tilsynet mener at et bransjeråd ikke vil omfattes av primærnæringsunntaket og dermed ikke tillatt uten en forskriftshjemmel. Det har ikke vært politisk vilje til å utvide primærnæringsunntaket til å omfatte et bransjeråd eller gi en forskriftshjemmel.

Medlemmene i arbeidsgruppen er enige om at forutsetningene ikke er tilstede for å innføre en ordning etter forslag fra flertallet i Næringskomiteen. Gruppen har isteden lagt fram to relativt forskjellige alternative ordninger, se beskrivelse over.

Landbruksdirektoratet understreker at det foreligger en målsetting om å oppnå en balanse mellom plikter og rettigheter i markedsreguleringen. Pliktene som pålegges markedsregulator må, for å oppnå denne målsettingen, ses i sammenheng med- og rimeligvis utlignes av, de rettighetene systemet gir. Slik Landbruksdirektoratet oppfatter situasjonen, er Norturas plikter til å balansere markedet etter markedsreguleringsordningen i store trekk uendret de siste 10 årene, mens mulighetene for bruk av avsetningstiltak er blitt redusert. Dette har hovedsakelig sin bakgrunn i WTO- rettslige føringer som har resultert i innføring av volummodellen, og med den kvantumsbegrenset reguleringslagring og begrensninger i eksportmuligheten. Videre skal mottakspunkt primært være en avsetningssikkerhet for bonde, ikke risikoreduksjon for slakterilledet. Dobbelt mottakspunkt vil kunne ses som en ytterligere byrde for markedsregulator. Det er Landbruksdirektoratets oppfatning at dobbelt mottakspunkt bare kan innføres:

(a) dersom det i dag foreligger reell ubalanse mellom plikter og rettigheter i favør av markedsregulator, dvs. at de har flere fordeler enn ulemper av å ha rollen.

(b) dersom det er av betydning for risikoreduksjon for bonde.

Det har ikke vært mottakspunkt fra uavhengige aktører under målprissystemene for noen kjøttslag. Det ble innført en betinget mottakspunkt fra uavhengig aktører ved eksport med innføring av volummodellen for storfe (2009) og sau/lam (2013), begrenset til en teoretisk eksportadgang ved alvorlige markedsforstyrrelser. Ordningen ble ikke benyttet og tatt bort fra 1. januar 2016, etter endringer i WTOs regelverk. For svin er det en overgangsordning ut 2020 med en begrenset adgang til reguleringseksport.

Ut fra ovenstående er det Landbruksdirektoratets vurdering av markedsreguleringen for kjøtt at det har blitt færre rettigheter, men uendrede plikter de siste ti årene, og dermed en tendens mot ubalanse mellom rettigheter og plikter i disfavør markedsregulator.

Det foreligger to forskjellige forslag til innføring av dobbelt mottakspunkt for kjøtt i rapporten. Det ene er etter modell fra ordningen som ble innført tørkesommeren 2018, som ble beskrevet som en kriseløsningsmodell som ble innført bl.a. fordi en trengte bruk av hele bransjens slaktekapasitet. Etter direktoratets vurdering kan det være lite hensiktsmessig å regelfeste ordninger for slike ekstraordinære situasjoner på permanent basis. De er ofte forskjellige og trenger særskilt behandling. Det var og er åpning i regelverket i dag for håndtering av ekstraordinære situasjoner, og det kan bli en mer målrettet spesialordning hvis den vurderes når den oppstår. Den andre modellen er en permanent ordningen

for uavhengige aktører om leveringsrett, og med en begrensning i dagens ordning vedrørende reguleringslagring av stykningsdeler for markedsregulator, dersom ikke uavhengig aktører også kan delta i denne ordningen. Overordnet mener direktoratet forslaget kan øke pliktene til markedsregulators disfavør uten at andre tiltak oppveier endringen, og kan ikke anbefale denne ordningen ut fra en helhetsvurdering. Oppsummert er det direktoratet anbefaling at det ikke etableres mottaksplikt fra uavhengige aktører i markedsreguleringen for kjøtt.

Dersom Omsetningsrådet vedtar å innføre en slik ordning, mener direktoratet dette samtidig må følges opp av et vedtak om å gjøre en grundig vurdering av hvilke konsekvenser et slikt vedtak vil ha for markedsregulator når det gjelder balansen mellom rettigheter og plikter for markedsregulator som følge av den samlede markedsreguleringsordningen inkludert innføringen av dobbelt mottaksplikten. Vedtaket om dobbel mottaksplikt bør ikke igangsettes før en slik vurdering foreligger.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet la i møtet den 21. mars fram sin vurdering av dobbel mottaksplikt, som gjengitt over. I diskusjonen etterpå kom det ikke fram noen større innspill på denne problemstillingen. Det ble imidlertid ytret støtte fra en til tilnærmingen til problemstillingen om at det må være en balanse mellom plikter og rettigheter, en tilnærming som både arbeidsgruppen og direktoratets mener er grunnleggende. Det ble videre påpekt at regulering etter volummodellen gir noe større mulighet for å bruke pris som balanserende virkemiddel.

Det kom imidlertid ikke opp forhold som gjør at Landbruksdirektoratet ser det som nødvendig å endre sin konklusjon fra 21. mars om at det ikke bør etableres en ordning for mottaksplikt fra uavhengige aktører (dobbelt mottaksplikt) i kjøttsektoren.

Et argument som ikke er ført tidligere, er at en løsning som forslag (1) vil gi en form for forutsigbarhet og risikoreduksjon i krisesituasjoner for bonden samtidig som det bare er marginalt konkurransevridende i markedsregulators disfavør i normalsituasjoner. Landbruksdirektoratets vurdering er imidlertid fortsatt at det er uhensiktsmessig å forskriftsfeste en ordning for krisesituasjoner, fordi kriser kommer i ulike varianter og hittil ukjente størrelser, og det vil være nødvendig med særskilt håndtering fra gang til gang.

Landbruksdirektoratet står derfor fast på sin anbefaling om at det ikke etableres mottaksplikt fra uavhengige aktører i markedsregulering for kjøtt.

Landbruksdirektoratet vil etter behandling i Omsetningsrådet melde tilbake til Landbruks- og matdepartementet i brev form om resultatet av behandlingen.

Saksnr.: 047/19	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Omsetningsrådets arbeid: Rapport fra arbeidsgruppe for Gjennomgang av sektorvise oppgaver i melkesektoren	Saksnr.: 19/4659-4

Beskrivelse

Med bakgrunn i mandat gitt av Omsetningsrådet i møte den 14. desember 2017 og spesifisering av oppgaver og arbeidsmåte i Omsetningsrådets møte den 8. februar 2018 (sak 8/18), har arbeidsgruppa for gjennomgang av sektorvise oppgaver i melkesektoren levert sin rapport til sekretariatet den 1. februar 2019. Rapporten ble sendt ut til rådets medlemmer sammen med protokoll fra møte i Omsetningsrådet 4. februar 2019. Rapporten ble lagt fram for Omsetningsrådet med sekretariatets vurderinger og forslag til løsninger i møte 21. mars. Omsetningsrådet tok da rapporten til orientering.

Landbruksdirektoratet foreslår at Omsetningsrådet tar stilling til rapportens forslag som berører rammeforskriften og forslag som må legges fram for jordbruksavtalepartene.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Forslag til vedtak

1. Mottakplikten for smør opphører i Omsetningsrådets regelverk fra 1. januar 2021. Markedsreguleringsforskriften § 5 – 3- 2 opphører fra dette tidspunkt.
2. Markedsreguleringsforskriftens prioriteringsregler endres. Prioritering av melk i en underskuddssituasjon skjer etter følgende melkeanvendelse:
 1. Anvendelse til flytende melkeprodukter
 2. Anvendelse til ost
 3. Anvendelse til tørrmelk

Videre foretar markedsregulator i en underskuddssituasjon en forholdsmessig avkorting av alle aktører som anvender melkeåvaren til produkter med lik prioritet. Avkortingene skjer på basis av historiske leveranser, f. eks. gjennomsnittlige leveranser av melk siste 10 uker. Endringene forutsetter endringer i rammeforskriften.

3. Omsetningsrådet anbefaler overfor avtalepartene at øvre prisgrense for noteringsprisen på melk økes fra 5 til 10 prosent. Samtidig avvikles 80 prosentregelen i markedsreguleringsforskriften. § 4-8-3, fjerde ledd opphører fra 1. januar 2020.

Møtebehandling

Trond Reierstad fremmet følgende forslag nytt punkt tre: «Omsetningsrådet anbefaler overfor avtalepartene at øvre prisgrense for noteringsprisen på melk økes fra 5 til 10 prosent for å gi bedre prisfleksibilitet som sikrer effektiv utnyttelse av total

industrikapasitet.»

Innstillingens punkt en og to ble enstemmig vedtatt. Ved alternativ votering mellom innstillingens forslag og Reierstads forslag, ble sistnevnte forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Mottaksplikten for smør opphører i Omsetningsrådets regelverk fra 1. januar 2021. Markedsreguleringsforskriften § 5 – 3- 2 opphører fra dette tidspunkt.

2. Markedsreguleringsforskriftens prioriteringsregler endres. Prioritering av melk i en underskuddssituasjon skjer etter følgende melkeanvendelse:

1. Anvendelse til flytende melkeprodukter
2. Anvendelse til ost
3. Anvendelse til tørrmelk

Videre foretar markedsregulator i en underskuddssituasjon en forholdsmessig avkorting av alle aktører som anvender melkeråvaren til produkter med lik prioritet. Avkortingene skjer på basis av historiske leveranser, f. eks. gjennomsnittlige leveranser av melk siste 10 uker. Endringene forutsetter endringer i rammeforskriften.

3. Omsetningsrådet anbefaler overfor avtalepartene at øvre prisgrense for noteringsprisen på melk økes fra 5 til 10 prosent for å gi bedre prisfleksibilitet som sikrer effektiv utnyttelse av total industrikapasitet.

Omsetningsrådets arbeid: Rapport fra arbeidsgruppe for Gjennomgang av sektorvise oppgaver i melkesektoren

Bakgrunn

I møtet den 21. mars la Landbruksdirektoratet fram sin vurdering av arbeidet og konklusjonene i rapporten fra arbeidsgruppe D1 sektorspesifikke oppgaver for melk. I dette møtet tok Omsetningsrådet rapporten til orientering.

Landbruksdirektoratet viser til fremdriftsplan som ble vedtatt i møtet 21. mars, sak 15/19 Omsetningsrådets arbeid – en gjennomgang av regelverk og ordninger – videre arbeid», hvor det bl.a. fremgår at

«Eventuelle vedtak som har betydning for Jordbruksavtalen oversendes avtalepartene».

«Eventuelle vedtak som har betydning for rammeforskriften oversendes Landbruks- og matdepartementet.»

Landbruksdirektoratet vurderer og kommer i denne innstillingen med anbefaling til vedtak for de av rapportens forslag som berører rammeforskriften eller som må legges fram for avtalepartene i jordbruksoppgjøret.

Hovedkonklusjoner fra rapporten på aktuelle områder

I kapittel 2 ser arbeidsgruppa nærmere på hvilke konsekvenser bortfall av eksportstøtte vil få for gjeldende regelverk om markedsreguleringen i melkesektoren. Arbeidsgruppa vurderer bl.a. konsekvensene for markedsregulators mottaksplikt og om det finnes andre alternative avsetningskanaler for regulering av overskuddssmør som kan benyttes.

Arbeidsgruppa foreslår at mottaksplikten på smør opphører fra og med 2021. Arbeidsgruppa ser ingen andre avsetningsmuligheter for regulering av overskuddssmør når muligheten for reguleringseksport opphører, og viser til at markedsregulator dermed ikke lenger har noen reguleringstiltak for avsetning av overskuddssmør. Arbeidsgruppa mener derfor at markedsreguleringsforskriftens § 5-3-2 om mottaksplikt på smør fra uavhengige meieriselskaper første ledd kan opphøre fra og med 2021. Det samme gjelder § 5-3-2 andre ledd om levering av melkefett.

Arbeidsgruppa har vurdert innføring av mottaksplikt på fløte. Arbeidsgruppa anbefaler ikke innføring av mottaksplikt på fløte, siden markedsregulator ikke vil ha mulighet for reguleringstiltak for avsetning av overskuddsfløte.

I kapittel 5 vurderer arbeidsgruppa regelverket knyttet til prioriteringsregler i en underskuddssituasjon. En situasjon med underskudd av melk vil ikke være av langvarig karakter, siden det forutsettes at et eventuelt underskudd raskt vil medføre import eller andre tiltak som sørger for balanse. I en underskuddssituasjon vil alle parter ha en ulempe. Et system med prioriteringsregler fordeler den melken som er tilgjengelig mellom meieriselskapene.

Arbeidsgruppa anbefaler at man i en underskuddssituasjon legger til grunn følgende prioritering av melkeanvendelse: 1. melk til flytende produkter, 2. melk til ost og 3.

melk til tørrmelk.

Videre anbefaler arbeidsgruppa at markedsregulator i en underskuddssituasjon foretar en forholdsmessig avkorting av alle aktører som anvender melkeråvaren med lik prioritet. Avkorting bør skje på basis av historiske leveranser, f.eks. gjennomsnittlige leveranser av melk siste 10 uker.

Endringer i prioriteringsreglene i markedsreguleringsforskriften forutsetter imidlertid at LMD foretar endringer av rammeforskriften knyttet til dette temaet.

I kapittel 6 vurderer arbeidsgruppa 80 prosentregelen. 80 prosentregelen er etablert for å balansere rettigheter og plikter mellom markedsregulator og selskaper som benytter seg av forsyningsplikten. Brudd på regelen kan sanksjoneres med begrensinger i selskapets rett til leveranser, eventuelt leveringsstopp. Arbeidsgruppa vurderer bl.a. nivået for 80 prosentregelen, om andre instrumenter som pris kan erstatte den og virkeområdet for regelen.

Arbeidsgruppa anbefaler at Omsetningsrådet anbefaler overfor avtalepartene at øvre prisgrense for noteringsprisen på melk økes fra 5 til 10 prosent.

Arbeidsgruppa anbefaler at 80 prosentregelen bør avgrenses til å omfatte meieriselskaper over en viss størrelse, f.eks. 5 mill. liter per år og at regelen kun bør omfatte meieriselskaper som foredler faste, lagringsdyktige produkter. Dette innebærer at små meieriselskaper, f.eks. under 5 mill. liter per år og meieriselskaper som produserer en betydelig andel flytende melkeprodukter, blir ikke omfattet av denne regelen. Arbeidsgruppa har ikke vurdert nærmere hvilken grense en bør sette for «betydelig andel» og anbefaler at dette utredes nærmere.

Når det gjelder vurderinger knyttet til 80 prosentregelen, viser arbeidsgruppa til kapittel 7 om reguleringskapasitet og anbefaler at 80 prosentregelen blir utredet av en ekstern instans, og vurderes i sammenheng med modellen for beregning av kompensasjon for reguleringskapasitet.

I kapittel 7 vurderer arbeidsgruppa markedsregulators kompensasjon for reguleringskapasitet. Kompensasjonen er en godtgjørelse til markedsregulator for kostnader ved å ha nødvendig kapasitet til å oppfylle reguleringsansvaret som følger av forsynings- og mottaksplikten. Gjeldende retningslinjer for markedsregulators reguleringskapasitet ble fastsatt av Omsetningsrådet 1. desember 2004, bl.a. basert på modell og prinsipper som fremgår av NILF-rapport 2004-03.

Arbeidsgruppa registrerer at Omsetningsrådet i flere år har fastsatt kompensasjonen skjønnsmessig og på et lavere nivå enn beregningsmodellen viser. Arbeidsgruppa mener det er uheldig med en skjønnsmessig fastsettelse av kompensasjonen, siden en da risikerer at kompensasjonen ikke er i samsvar med kostnadene til reguleringskapasitet.

Arbeidsgruppa anbefaler at en ekstern instans gjennomgår modellen og kommer med forslag til ny beregningsmodell. Arbeidsgruppa mener gjennomgangen av modellen for godtgjørelse for reguleringskapasitet bør vurderes i sammenheng med vurdering av 80 prosentregelen, jf. kapittel 6.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet la i møtet den 21. mars fram sin vurdering av rapporten fra arbeidsgruppe melk. I diskusjonen av saken kom det innspill på enkelte områder. Disse er vurdert som bakgrunn for innstillingen.

Landbruksdirektoratet vil etter behandlingen i Omsetningsrådet melde tilbake til Landbruks- og matdepartementet i brev form av resultatet av forhold som berører rammeforskriften. Videre vil direktoratet oversende eventuelle vedtak som berører jordbruksoppgjøret til avtalepartene.

Konsekvenser av bortfall av eksportstøtten

Landbruksdirektoratet la i møtet den 21. mars fram sin vurdering av endringer i mottaksplikten for smør etter at eksportstøtten bortfaller fra 1. januar 2021. Denne problemstillingen ble i liten grad diskutert i møte 21. mars.

Landbruksdirektoratet er enig i arbeidsgruppas vurderinger og konklusjoner knyttet til konsekvenser av bortfall av mulighetene for å bruke eksportstøtte fra 1. januar 2021. Landbruksdirektoratet anbefaler dermed at regelverket endres i tråd med konklusjonene i rapportens kapittel 2. Landbruksdirektoratet viser til at forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer FOR 2003-07-01 nr. 919 (rammeforskriften) i § 3-4 også inneholder en bestemmelse om mottaksplikt og bruk av reguleringsmidler til eksport av smør.

I tråd med arbeidsgruppas anbefalinger innstiller Landbruksdirektoratet på at mottaksplikten for smør opphører i regelverket fra 1. januar 2021. Dette innebærer at markedsreguleringsforskriftens § 5 -3 -2 om mottaksplikt på smør fra uavhengige meieriselskaper første ledd opphører fra 1. januar 2021. Videre anbefaler vi at bestemmelsen i markedsreguleringsforskriftens § 5-3-2 andre ledd om levering av melkefett opphører. Denne bestemmelsen er knyttet til mottaksplikten på smør. Når mottaksplikten for smør opphører er det heller ikke grunnlag for denne bestemmelsen.

Landbruksdirektoratet anbefaler at Omsetningsrådet informerer Landbruks- og matdepartementet (LMD) om rådets vedtak, slik at LMD kan vurdere og eventuelt ta stilling til endringer i rammeforskriften. Anbefalingene ovenfor vedrørende mottaksplikten krever i utgangspunktet ikke at det gjøres endringer i rammeforskriften, siden mottaksplikten ikke vil kunne utløses etter at eksportmulighetene med støtte opphører 1. januar 2021. Det er likevel hensiktsmessig at LMD informeres om arbeidsgruppas konklusjoner og rådets vedtak, slik at de kan vurdere behov for eventuelle endringer i rammeforskriften.

Prioriteringsregler i en underskuddssituasjon

Landbruksdirektoratet la i møtet den 21. mars fram sin vurdering av endringer i prioriteringsregler i en underskuddssituasjon. Denne problemstillingen ble i liten grad diskutert i møte 21. mars.

En situasjon med underskudd av melk vil ikke være av langvarig karakter, siden det forutsettes at et eventuelt underskudd raskt vil kunne medføre import eller andre tiltak som sørger for balanse, som for eksempel å øke forholdstallet for melkekvotene. Underskuddssituasjoner i melkemarkedet vil dermed være av mer temporær karakter. I en eventuell underskuddssituasjon vil alle parter ha en ulempe. Det er derfor etablert et system som ved hjelp av prioriteringsregler, fordeler den melken som er tilgjengelig mellom meieriselskapene.

I følge arbeidsgruppa er gjeldende regelverk vanskelig å iverksette i en eventuell situasjon med behov for avkorting av bestillingene under forsyningsplikten. Arbeidsgruppa foreslår følgende prioritering av melkeanvendelse:

1. Anvendelse til flytende melkeprodukter
2. Anvendelse til ost
3. Anvendelse til tørrmelk

Videre anbefaler arbeidsgruppa at markedsregulator i en underskuddssituasjon foretar en forholdsmessig avkorting av alle aktører som anvender melkeråvaren til produkter med lik prioritet. Avkortingene bør skje på basis av historiske leveranser, f. eks. gjennomsnittlige leveranser av melk siste 10 uker.

Landbruksdirektoratet slutter seg til disse anbefalingene. Etter direktoratets vurdering innebærer arbeidsgruppas forslag en forenkling og tydeliggjøring av gjeldende regelverk, samtidig som intensjonen med gjeldende regelverk blir ivaretatt. Vi viser imidlertid til at endringene i denne bestemmelsen forutsetter at Landbruks- og matdepartementet foretar endringer i rammeforskriften § 4-4. Landbruksdirektoratet anbefaler derfor at LMD informeres om arbeidsgruppas forslag og rådets vedtak knyttet til prioriteringsreglene.

80 prosentregelen

Landbruksdirektoratet la i møtet den 21. mars fram sin vurdering av endringer i 80 prosentregelen under forsyningsplikten. I diskusjonen i møte kom det argumenter om at det kunne være uheldig å fjerne regelen, noe som også var konklusjonen til arbeidsgruppa.

80 prosentregelen er i første rekke etablert for å løse kapasitetsutfordringer for markedsregulator i forbindelse med jul og påske, da bestillingene av melk fra meieriindustrien ofte reduseres i disse periodene, da det for industrien kan være hensiktsmessig å stenge anlegg eller redusere produksjonen på grunn av blant annet høyere lønnskostnader (helligdagstillegg, overtid m.m.). Arbeidsgruppa anbefaler at Omsetningsrådet anbefaler overfor avtalepartene i jordbruksforhandlingene at øvre prisgrense for noteringsprisen på melk økes fra 5 til 10 prosent. Etter Landbruksdirektoratets vurdering vil en slik utvidet mulighet for å bruke pris som virkemiddel kunne gi øvrige meieriselskaper insitamenter for å øke bestillinger og mottak av melk i høytider. Således vil dette redusere behovet for å ha 80 prosentregelen som virkemiddel for å få meieriene til å motta mer melk enn de av forretningsmessige årsaker ønsker i høytidene.

Arbeidsgruppa anbefaler at virkeområdet for 80 prosentregelen begrenses til å gjelde meieriselskaper som anvender melk mottatt under forsyningsplikten til foredling av faste, lagringsdyktige melkeprodukter og meieriselskaper over en viss størrelse, f.eks. 5 mill. liter per år. Dette innebærer at meieriselskaper som i betydelig grad anvender melk mottatt under forsyningsplikten til foredling av flytende melkemelkeprodukter og små meierier, f.eks. under 5 mill. liter per år, ikke omfattes av denne regelen. For meieriselskaper som produserer både flytende og faste produkter, bør disse kunne kategoriseres ut i fra om de produserer en betydelig andel flytende produkter eller ikke. Arbeidsgruppa har ikke vurdert nærmere hvilken grense en bør sette for «betydelig andel» og anbefaler at dette utredes nærmere. I den grad 80 prosentregelen videreføres, støtter Landbruksdirektoratet vurderingen om at 80 prosentregelen ikke bør gjelde for meieriselskaper som foredler flytende melkeprodukter. Landbruksdirektoratet mener det også kan være hensiktsmessig at meieriselskaper som behandler mindre enn f. eks. 5 mill. liter melk i året fritas fra denne regelen.

Arbeidsgruppa anbefaler videre at 80 prosentregelen og kompensasjon for reguleringskapasitet blir utredet av en ekstern instans, og vurderes i sammenheng.

Landbruksdirektoratet mener at de foreslåtte endringene i øvre prisgrense legger til rette for å kunne fjerne 80 prosentregelen, jf. punktet nedenfor. Dette vil være et forenklingstiltak. Alternativt kan grensen justeres ned til f. eks. 70 prosent.

Balansering av rettigheter og plikter – Øvre prisgrense, 80 prosentregelen og kompensasjon for reguleringskapasitet

Landbruksdirektoratet la i møtet den 21. mars fram forslag om balansering av rettigheter og plikter og å se flere tiltak i sammenheng. Det ble i møtet ikke konkludert på dette.

Det er viktig å se endringer i plikter og rettigheter under forsyningsplikten i sammenheng for å balansere fordeler og ulemper for markedsregulator og øvrige meieriselskaper. Dette innebærer at arbeidsgruppas forslag om å øke øvre prisgrense i melkesektoren, noe som vil gi markedsregulator mulighet til økt bruk av prismekanismen, må sees i sammenheng med lempninger i 80 prosentregelen og godtgjørelse for reguleringskapasitet.

I andre sektorer er øvre prisgrense høyere enn i melkesektoren. For svinekjøtt og korn er øvre prisgrense på 10 prosent, og for poteter, grønnsaker og frukt på 12 prosent. Jordbrukets forhandlingsutvalg foreslo å øke øvre prisgrense for melk i kravet til forhandlingene i 2018. Her skrives følgende om forslaget på side 82:

“Mulighetene til å balansere melkemarkedet reduseres når anledningen til reguleringseksport faller bort.

Jordbrukets forhandlingsutvalg anbefaler å heve øvre prisgrense for generelle tollnedsettelse for melk fra 5% til 10% for å motvirke dette. Dette vil kunne gi rom for større variasjon i noteringsprisen (pris til industri) gjennom året. Forslaget vil ikke innebære større prisvariasjoner til produsent, men vil føre til at meieriindustrien vil få noe større prisvariasjoner. Kjøtt og korn har en øvre prisgrense på 10%.”

Andeler i ferdigvaremarkedet vil kunne ha betydning for Tines totale kapasitetsbehov. Ifølge Landbruksdirektoratets markedsrapport for 2018 foredlet Tine 78,2 prosent av anvendt melk i prisutjevningsordningen for melk i 2018. I 2013 var Tines tilsvarende andel på 81,4 prosent og i 2007 var den på 84,2 prosent. Vurderingene knyttet til balansering av rettigheter og plikter for aktørene i melkesektoren er basert på at markedsregulator har tilstrekkelig kapasitet til å kunne utføre de pliktene de er pålagt i markedsreguleringsregelverket. Siden økt bruk av prismekanismen kan gi redusert behov for reguleringskapasitet, vil en økning av øvre prisgrense kunne være et relevant tiltak dersom Tines markedsandeler fortsetter å falle.

Ved å øke øvre prisgrense fra 5 til f.eks. 10 prosent over målpris, gis markedsregulator mulighet for å benytte pris som virkemiddel i markedsreguleringen i større grad enn i dag. Det kan gi større variasjoner i priskurven for noteringsprisen gjennom året og kan gi en bedre tilpasning i tilbud og etterspørsel gjennom året. En bedre markedsbalanse gjennom året vil dermed kunne oppnås.

I den grad økt øvre prisgrense kan bidra til en bedre tilpasning av etterspørsel og tilbud av melk gjennom året, vil endringen kunne bidra til redusert behov for reguleringskapasitet. Dette vil være en positiv effekt for melkeprodusentene, siden deres kostnader til kompensasjon for reguleringskapasitet med dette kan reduseres (gjennom redusert omsetningsavgift).

Markedsregulator får også større muligheter for å foreta kraftigere prisreduksjoner i høytidsperioder, uten at dette vil gå ut over mulighetene for å ta ut målpris som gjennomsnitt for avtaleåret. I den grad prismekanismen kan benyttes for å øke lønnsomheten ved produksjon i høytidsperiodene, slik at etterspørselen etter melk som råvare øker i disse periodene, vil også behovet for 80 prosentregelen kunne opphøre, eventuelt kunne reduseres f. eks. til 70 prosent.

Det forutsettes at økt øvre prisgrense vil medføre større prisvariasjoner gjennom året enn i dag, og at de ulike aktørene vil endre sin tilpasning i forhold til dagens situasjon. De aktørene som velger å kjøpe mer melk i perioder med lav pris, vil kunne få lavere gjennomsnittlig innkjøpspris enn i dag. Det blir en økonomisk og strategisk analyse i hvert enkelt meieriselskap hvordan selskapet ønsker å tilpasse seg endringene. F. eks. vil økt produksjon i høytider også medføre økte lønnskostnader. For aktører med produksjon av ferske produkter kan det være vanskelig å produsere ekstra i perioder, siden produksjonen i større grad må tilpasses løpende etterspørsel etter produktene i markedet enn for faste produkter.

Opphør av 80 prosentregelen vil gi alle som benytter seg av forsyningsplikten større fleksibilitet, noe som representerer en fordel for de uavhengige aktørene. For markedsregulator vil opphør av 80 prosentregelen være en ulempe, siden det kan medføre større kapasitetsbehov hos markedsregulator. Imidlertid vil da markedsregulator kunne få fordeler av redusert pris i perioder gjennom heving av øvre prisgrense, noe som kan balansere ulempen ved bortfall av 80 prosentregelen. Med gjeldende volumgrunnlag vil 1 øre/liter lavere noteringspris enn øvrige aktører utgjøre ca. 12 mill. kroner i fordel for markedsregulator. Kombinert med gjeldende nivå på godtgjørelsen for reguleringskapasitet, vil dette kunne balansere fordeler og ulemper for markedsregulator.

Ved å øke øvre prisgrense og derigjennom gi markedsregulator mulighet til å bruke prismekanismen i større grad, er det grunn til å tro at samlet etterspørsel etter melk gjennom året ikke vil være statisk. Det er grunn til å forvente at rasjonelle aktører responderer på prisendringer, selv om det ikke er gitt at prisendringene vil bli tilstrekkelig til at alle aktørene vil endre innkjøpsmønster.

Landbruksdirektoratet mener praksis i andre sektorer og forenklingshensyn tilsier at øvre prisgrense, 80 prosentregelen og godtgjørelse for reguleringskapasitet bør sees i sammenheng. Vi ser imidlertid at godtgjørelse for reguleringskapasitet kan vurderes uavhengig av endringer i øvre prisgrense og 80 prosentregelen. Dersom en oppnår en bedret markedsbalanse gjennom året som følge av økning av øvre prisgrense, vil dette gi seg utslag i modellen ved at variasjonen i månedlig reguleringsvolum blir mindre og dermed blir også kompensasjonen redusert. Direktoratet er dermed innstilt at reguleringskapasitet kan løses separat. Landbruksdirektoratet foreslår at Omsetningsrådet anbefaler avtalepartene å øke øvre prisgrense samtidig som man fjerner bestemmelsene om 80 prosentregelen i Omsetningsrådets regelverk.

I lys av at det er svært detaljerte regler under forsyningsplikten på melkesektoren og Stortingets bestilling av en forenkling av regelverket i denne sektoren, mener Landbruksdirektoratet det vil være en stor fordel om en kan avvikle noe av regelverket på melkesektoren og overlate mer til markedet og til avtaler mellom aktørene, slik det praktiseres i andre sektorer. Direktoratet mener vårt forslag vil bidra i denne retning.

Saksnr.: 048/19	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 12.04.2019	Tittel: Kjøtt - Søknad om forhåndsgodkjenning av salg av sauekjøtt fra reguleringslager	Saksnr.: 19/1384-11

Beskrivelse

I møtene 4. februar og 21. mars godkjente Omsetningsrådet partisalg av sauekjøtt med kr 5 per kg i prisnedskrivning av til sammen 433 tonn sauekjøtt med utløpsdato til og med mai 2019.

Ifølge Nortura er det likevel fortsatt ca. 230 tonn sauekjøtt igjen på reguleringslager som er slaktet i 2017, og som dermed har utløpsdato i løpet av første halvår 2019. Dersom kjøttet ikke omsettes til matindustrien innen utløpet av juni, mener Nortura alternativet er destruksjon.

Nortura søker Omsetningsrådet om forhåndsgodkjenning av å kunne gjennomføre partisalg av disse 230 tonnene med sauekjøtt med en prisnedskrivning på kr 5,00 per kg. Samlet vil dette gi en kostnad på ca. 1,15 mill. kroner i reguleringskostnader.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt § 2-1 andre ledd, fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Det forutsettes at partiet med sauekjøtt tilbys alle aktører i markedet

Vedlegg

Brev fra Nortura, datert 8. april 2019

Møtebehandling

Omsetningsrådet ber sekretariatet om å legge frem en orientering om framtidsutsiktene for sau og lam.

Med utgangspunkt i utbruddet av svinepest internasjonalt, ber Omsetningsrådet sekretariatet legge frem en orientering om:

- Konsekvenser for den nasjonale markedssituasjonen
- Internasjonale strømninger som kan påvirke situasjonen i Norge
- Avklare handlingsrommet innenfor eksisterende regelverk

Sekretariatet ble bedt om å sende over bestillingen til Nortura før påske.

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet forhåndsgodkjenner at Nortura SA gjennomfører et partisalg av 230 tonn sauekjøtt fra reguleringslager, med utløpsdato til og med juni 2019. Nortura vil få dekket ekstrakostnadene på inntil kr 5,00 per kg, til en samlet kostnad av ca. 1,15 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.

Kjøtt - Søknad om forhåndsgodkjenning av salg av sauekjøtt fra reguleringslager

Bakgrunn

Nortura søker Omsetningsrådet i brev av 8. april 2019 om forhåndsgodkjenning for gjennomføring av partisalg av 230 tonn sauekjøtt. Per 8. april 2019 ligger det 943,3 tonn sauekjøtt, 60,5 tonn kjøtt av ung sau og 1 044,7 tonn lammekjøtt på reguleringslager. Av dette er 230 tonn sauekjøtt så gammelt at det vil være uegnet til menneskemat innen utgangen av juni.

I 2017 bygde det seg opp et stort reguleringslager av sau. Generell overproduksjon ble forsterket av at tidspunktet for saueslaktingen ble kraftig forskjøvet pga. flytting av telledato. Det bygde seg opp et stort reguleringslager som, ifølge Nortura, fortsatt er et forstyrrende element i markedet.

I møte 24. mai 2018 ga Omsetningsrådet derfor en forhåndsgodkjenning for salg av 54 tonn sauekjøtt fra reguleringslager. I møte den 4. februar ga Omsetningsrådet Nortura en forhåndsgodkjennelse knyttet til salg av 433 tonn sauekjøtt fra reguleringslager, med utløpsdato februar til april 2019. I samme møte ble det vedtatt å øke frysefradraget til 30 prosent ut 2019. På møtet 21. mars godkjente Omsetningsrådet at sauekjøtt med utløpsdato i mai 2019 også kunne innlemmes i partisalg innenfor den opprinnelige rammen på 433 tonn og 2,2 mill. kr.

I sin søknad av 8. april skriver Nortura at kort holdbarhet legger et ekstra press på å få omsatt de 230 tonnene med sauekjøtt. Nortura innrømmer at det er uheldig å subsidiere denne varen så kraftig som det er blitt gjort, men at de ikke ser annen utvei dersom en skal være sikker på å unngå destruksjon.

Ifølge Nortura viser erfaring at et ekstra avslag på kr 5,00 per kg utløser salg. De våger ikke å anslå hvor mye som hadde blitt solgt uten det ekstra avslaget, og pga. kort holdbarhet på kjøttet er det også vanskelig å innta en «vente og se» holdning. Bli ikke varen solgt innen utgangen av mars, er alternativet destruksjon. Det er svært uheldig ut fra ressurs hensyn, i tillegg til at det er anslagsvis 20 kroner dyrere per kg enn partisalg.

Nortura foreslår at finansieringen av tiltaket ikke vurderes nå, men først når omsetningsavgiften for andre halvår vurderes. Grunnet konsentrert slakting vil effekten av en satsøkning uansett først komme på høsten.

Landbruksdirektoratets vurdering

I henhold til retningslinjer for markedsregulering av kjøtt § 2-1 andre ledd står det at eventuelle andre avsetnings- og produksjonsregulerende tiltak, ut over reguleringslagring, levering med frysefradrag og spesialmarkeder, kan gjennomføres etter forhåndsgodkjenning fra Omsetningsrådet. Søknaden vil kunne omfattes av denne bestemmelsen. Det er denne bestemmelsen som ble brukt ved godkjennelse av de to ovennevnte partiene.

Partiene på henholdsvis 54 tonn og 433 tonn ble solgt i løpet av få uker. Det er derfor empiri for at prisavslag utløser salg.

Prisen på det partiet som det søkes om forhåndsgodkjenning for nå, på lik linje med

partiet på 433 tonn som ble godkjent for partisalg på møtet den 4. februar, vil dermed bli engrospris minus inntil 30 prosent frysefradrag og kr 5,00 per kg i prisnedskrivning, dersom det godkjennes. Kostnadene ved tiltaket, eks. frysefradrag, er beregnet til 1,15 mill. kr.

Landbruksdirektoratet vurderer det dertil at det av omdømme- og kostnadsmessige hensyn er fornuftig å støtte Norturas søknad. Landbruksdirektoratet anbefaler at søknaden fra Nortura om å selge partiet på 230 tonn sauekjøtt fra reguleringslager med kort holdbarhet til matindustrien, til en redusert pris på kr 5,00 per kg og en samlet kostnad på ca. 1,15 mill. kroner, forhåndgodkjennes. Med hensyn til finansiering av tiltaket, er kostnaden såpass begrenset at man mener det er forsvarlig å godkjenne tiltaket og vurdere finansiering samtidig med omsetningsavgiften for andre halvår i junimøtet.